

Prins Bernhard
cultuurfonds

J A A R V E R S L A G

2012

Het Prins Bernhard Cultuurfonds in 2012

	Voorwoord	5
1	Onze doelstelling en kerntaken	7
2	Het werk van het Prins Bernhard Cultuurfonds	11
3	De Zilveren Anjer en onze prijzen	23
4	Inkomsten	29
5	Communicatie en voorlichting	39
6	Verantwoordingsverklaring goed bestuur	47
7	Bestuurlijke organisatie	53
8	Personeel en organisatie	57
9	Vrijwilligersbeleid	65
10	Cultuurfondsen voor Monumenten	67
11	Financieel beleid	71
	Jaarrekening	80
	Bijlage	113

Het Prins Bernhard Cultuurfonds stimuleert cultuur en natuurbehoud in Nederland – op grote en op kleine schaal. Bijzondere initiatieven, bevlogenheid en talent moedigen wij aan met financiële bijdragen, opdrachten, prijzen en beurzen. Door actieve fondsenwerving en inkomsten uit loterijen kunnen wij jaarlijks ruim 3.500 projecten en personen ondersteunen. Dat maakt ons, met een landelijk fonds en twaalf provinciale afdelingen, een van de grootste particuliere cultuurfondsen van Nederland. Het Prins Bernhard Cultuurfonds geeft cultuur de kans.

Voorwoord

2012 was een zeer positief jaar voor het Prins Bernhard Cultuurfonds. We hadden het hoogste activiteitenbudget voor cultuur en natuurbehoud in ons 72-jarig bestaan: € 31,4 miljoen. Hieruit heeft het fonds 3541 bijzondere initiatieven kunnen steunen. Onze inkomsten stegen ook fors, van € 31,7 miljoen in 2011 naar € 49,3 miljoen in 2012. Deze stijging is voor een groot deel toe te schrijven aan de hoge inkomsten uit beleggingen in 2012 (€ 16,7 miljoen). Ook onze inkomsten uit eigen fondsenwerving stegen ruim vijf procent naar € 11,4 miljoen, terwijl de inkomsten uit loterijen licht daalden naar € 21,2 miljoen.

Het besef dat het ondersteunen van cultuur en natuurbehoud in Nederland geen vanzelfsprekende overheidstaak is, dringt steeds dieper in de samenleving door. Particulier initiatief ontstaat op vele fronten. Bij het Cultuurfonds constateren we een groeiend enthousiasme van personen, bedrijven, stichtingen en (semi)publieke instellingen om een steentje bij te dragen. De herprofilering van het Cultuurfonds als dé partner in mecenaat is in volle gang. In de loop van 2013 zullen wij de mogelijke geefvormen, het zogenoemde 'mecenaat op maat', nadrukkelijk communiceren naar de buitenwereld.

Een beduidende stap in 2012 betrof de oprichting van het Blockbusterfonds, een samenwerkingsverband van het Cultuurfonds met de BankGiro Loterij, de VandenEnde Foundation en het vsbfonds. Dit fonds verstrekt leningen voor grote cultuurmanifestaties. Steeds vaker gaat het Cultuurfonds samenwerkingen aan om het verschil te kunnen maken in het culturele veld.

Ons cbf-percentage (kosten fondsenwerving ten opzichte van baten fondsenwerving) is in 2012 ruim onder de door het Centraal Bureau Fondsenwerving vereiste norm van

25 procent gebleven, namelijk 15,3 procent. Wij prijzen ons daarmee gelukkig maar zijn tegelijkertijd alert om dit in de toekomst op peil te houden. Onze interne organisatie is wel in lichte mate gegroeid om complexe in- en externe vraagstukken nog beter te kunnen oplossen, maar we blijven uiteraard scherp op de kosten letten.

In 2012 kon het Cultuurfonds weer rekenen op de inzet van duizenden vrijwilligers die collecteerden voor de Anjeractie, hun expertise inbrachten in adviescommissies of ons werk op andere wijze ondersteunden. We willen iedereen heel hartelijk danken hiervoor. Grote dank zijn we ook verschuldigd aan alle instellers van CultuurFondsen op Naam, donateurs en andere schenkers die ons werk mogelijk maken. De BankGiro Loterij en De Lotto zijn we zeer erkentelijk voor hun belangrijke bijdragen.

In dit jaarverslag blikken we uitvoerig terug op de behaalde resultaten én kijken we vooruit naar 2013, naar hoe we onze ambities verder vorm willen geven. In de praktijk zijn we hier al vol energie mee aan de slag gegaan.

Alexander Rinnooy Kan
Voorzitter van de Raad
van Toezicht

Adriana Esmeijer
Statutair bestuurder /
directeur

De Raad van Toezicht heeft het jaarverslag van het Prins Bernhard Cultuurfonds inclusief de jaarrekening goedgekeurd op 15 april 2013 te Amsterdam.

Onze doelstelling en kerntaken Het Prins Bernhard Cultuurfonds bevordert activiteiten op het gebied van cultuur en natuurbehoud in Nederland en in Europees verband.

Kerntaken

Voor het realiseren van deze doelstelling leggen we ons toe op vier kerntaken: het behoud van cultureel erfgoed in Nederland, het beschrijven van de Nederlandse cultuur en geschiedenis, het in contact brengen van een breed publiek en specifieke doelgroepen met cultuur en natuurbehoud en het bevorderen van mecenaat.

Wij doen dit door projectbijdragen en beurzen te verstrekken, prijzen toe te kennen en zelf initiatieven te nemen. Bij de financiële steun aan personen en organisaties die zich inzetten voor cultuur en natuurbehoud geven wij voorrang aan activiteiten waarbij zelfwerkzaamheid een belangrijke rol speelt. Door voorlichting te geven over ons werk aan aanvragers en schenkers informeren we hen over alle mogelijkheden om steun te ontvangen van het Cultuurfonds en om bij te dragen aan cultuur en natuurbehoud.

Stakeholders

Het Cultuurfonds staat midden in de samenleving en kent veel verschillende stakeholders zoals:

- initiatiefnemers die projecten ontwikkelen binnen de werkterranen, cultuur en natuur, alsmede toptalent in artistieke disciplines en de wetenschap waaraan het Cultuurfonds kan bijdragen dankzij ruimhartige schenkingen;
- schenkers uiteenlopend van mensen die bijdragen via de jaarlijkse collecte, die donateur zijn, een CultuurFonds op Naam hebben ingesteld of daarin bijstorten tot bedrijven, stichtingen, nutsbedrijven, woningbouwcorporaties, provinciale overheden, collega-fondsen en loterijen;
- vrijwilligers die zich verdienstelijk maken voor het Cultuurfonds door hulp bij de jaarlijkse collecte en werving van donateurs of die hun expertise inzetten in bestuurs- of adviesorganen dan wel als intermediairs (notarissen, estate planners, fiscalisten, private bankers, filantropieadviseurs) anderen in hun netwerk op het bestaan van het Cultuurfonds attenderen;

- collega-organisaties in de filantropiesector, zowel de vermogensfondsen als de fondsenwervende instellingen alsmede de daarbinnen actieve brancheorganisaties.

Naar de toekomst

De tijd waarin de overheid haast vanzelfsprekend verantwoordelijkheid nam voor cultuur en natuur in Nederland lijkt definitief voorbij. Nu na het Rijk de provincies, gemeenten en overheidsfondsen ook hun plannen bekendgemaakt hebben, worden de consequenties van overheidsbezuinigingen op cultuur en natuurbehoud duidelijk zichtbaar. In 2011 sprak het Cultuurfonds publiekelijk de ambitie uit een mecenaatsdesk te willen oprichten. Geleidelijk worden de plannen concreet. Het jaar 2013 zal in het teken staan van de invoering van ‘mecenaat op maat’. We gaan ons ondernemender opstellen met een diverser aanbod van – deels nieuwe en deels aangepaste – producten en diensten om zowel bestaande als nog te werven schenkers optimaal aan te spreken. Invoering van een nieuwe communicatiestrategie en campagne is een belangrijke succesfactor om voortvarend aan de slag te gaan. Het Cultuurfonds wil zich manifesteren als dé partner in mecenaat. Dat willen we op een crossmediale manier voor het voetlicht brengen in een campagne die zich op diverse doelgroepen richt.

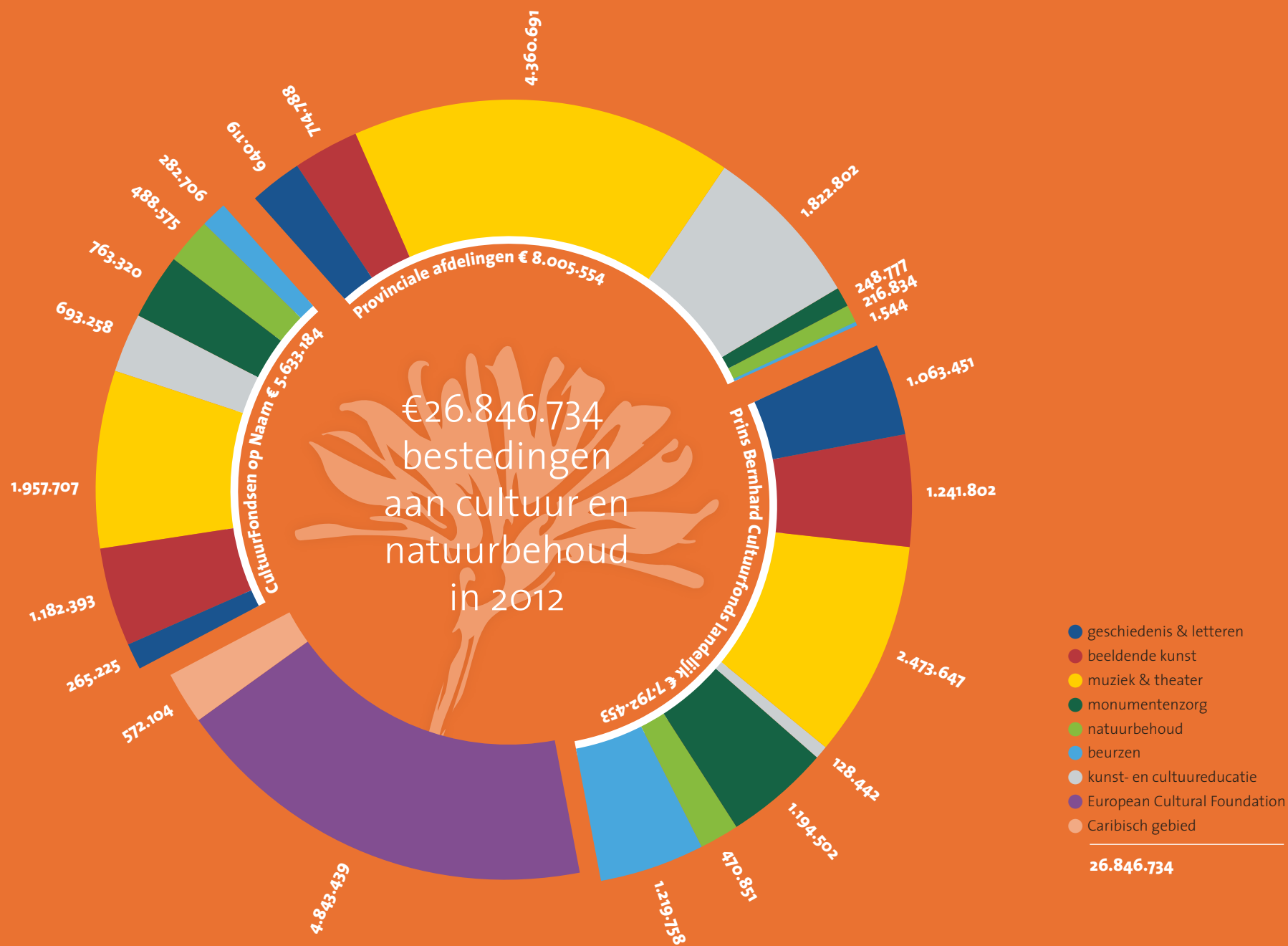
**RESTAURATIE
KASTEEL
LOENERSLOOT**
www.utrechtslandschap.nl

Het Utrechts Landschap restaureert Kasteel Loenersloot
in opdracht van Stichting Kasteel Loenersloot

Aanpak:	Voorontwerpen & Werven	Utrecht
Coördinator:	Constructiekenners de Proux bv	Rotterdam
Aannemer:	SAM Schalk & Schelle	Amsterdam
Leiding Werkzaamheden:	FURDEON	Amsterdam
Financier:	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	
Sponsor:	Provincie Utrecht	
Sponsor:	Prins Bernhard Cultuurfonds	
Sponsor:	Stichting Vriessink	
Sponsor:	Particuliere giften	

Het werk van het Prins Bernhard Cultuurfonds

 Het Prins Bernhard Cultuurfonds bestaat uit een landelijk fonds en twaalf provinciale afdelingen. Samen investeren we in cultuur en natuurbehoud in Nederland. We richten ons op vijf werkkerreinen: Muziek & theater, Beeldende kunst, Monumentenzorg, Geschiedenis & letteren en Natuurbehoud.

De overheidsbezuinigingen zorgen voor een *wake-up call* in de cultuur- en natuursector, die naast negatieve ook positieve gevolgen heeft. Zo ontstaan er nieuwe samenwerkingsverbanden en is men op zoek naar alternatieve vormen van financiering. Ook bestaat behoefte aan manieren om de waarde van cultuur en natuur voor de samenleving beter inzichtelijk te maken. Het Cultuurfonds speelt waar mogelijk in op deze actuele ontwikkelingen. Hieronder drie voorbeelden.

In het voorjaar van 2012 heeft het Cultuurfonds met de BankGiro Loterij, de VandenEnde Foundation en het vsbfonds het Blockbusterfonds opgericht. Met een combinatie van leningen en de gegarandeerde afname van toegangsbewijzen maakt dit samenwerkingsverband grootse cultuurmanifestaties mogelijk voor een breed publiek. Na de realisatie vloeien leenbedragen terug die voor nieuwe evenementen kunnen worden benut.

Het Cultuurfonds draagt in 2012 en 2013 in totaal € 100.000 bij aan de ontwikkeling van Cultuurindex Nederland, een initiatief van de Boekmanstichting in Amsterdam met medewerking van het Sociaal en Cultureel Planbureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit resulteert in een database met harde cijfers over cultuur in ons land. Economische effecten daarvan worden beter zichtbaar voor beleidsmakers die beslissen of overheden verder bezuinigen op cultuur of daarin weer meer gaan investeren.

Het Cultuurfonds vindt het belangrijk om ook meer inzicht te krijgen en te bieden in de impact van het eigen bestedingen-beleid. Ter voorbereiding van het jubileum in 2015 laten we het Onderzoeksinstituut voor Geschiedenis en Cultuur van de Universiteit Utrecht onderzoeken wat het fonds in zijn 75-jarig bestaan maatschappelijk heeft bereikt door de ondersteuning van projecten en andere activiteiten. Deze studie mondt uit in een publicatie voor een breed lezerspubliek.

Verdeling budget in 2012

In 2012 konden we een budget van € 31 miljoen besteden. Een deel daarvan was bestemd voor projecten van ons

zusterfonds in het Caribisch gebied, voor projecten van de European Cultural Foundation en voor de Vereniging Rembrandt. Van het resterende bedrag van € 25 miljoen was € 9,4 miljoen beschikbaar voor onze twaalf provinciale afdelingen ten behoeve van regionale en lokale projecten. Het overig deel was beschikbaar voor projecten met een landelijke uitstraling binnen de vijf werkerreinen, binnen de specifieke doelstellingen van de Cultuurfondsen op Naam, en in het kader van ons beurzenprogramma. Met een budget van in totaal € 1,5 miljoen doet het beurzenprogramma niet onder voor die van andere beursverstrekkende fondsen, zoals het vsbfonds en het Fulbright Center.

Richtlijnen voor de ondersteuning van projecten

Voor de selectie van projecten gebruiken we richtlijnen. Deze zijn hetzelfde voor het landelijk fonds en de provinciale afdelingen. Binnen de richtlijnen stellen de afdelingen hun eigen prioriteiten. Daarbij gaan ze bijvoorbeeld uit van plaatselijke omstandigheden. Bij nieuwe projecten bepalen we aan de hand van de uitstraling en betekenis of we het verzoek op landelijk of provinciaal niveau behandelen. Verder hechten we veel waarde aan een gedegen en eerlijke besluitvorming. Daarom hebben we voor de beoordeling van aanvragen onafhankelijke adviescommissies ingesteld.

Niet uitgekeerde bijdragen

Soms keren we een bijdrage niet of alleen gedeeltelijk uit. Bijvoorbeeld omdat een project niet doorgaat of omdat het project een andere vorm krijgt dan aanvankelijk gepland. De niet uitgekeerde bedragen voegen we het jaar erna toe aan het budget voor de bestedingen.

Onze bestedingen in cijfers

Tot ons grote genoegen hebben we in 2012 opnieuw een groot aantal projecten kunnen ondersteunen: 3.541 projecten voor een bedrag van in totaal € 26.846.734.

De totale bestedingen laten een daling zien ten opzichte van 2011. In 2011 was het door het landelijke fonds bestede bedrag uitzonderlijk hoog door twee meerjarige toezeggingen van

2008-2012: aantallen aanvragen

	Totaal ontvangen en afgehandeld	Toegewezen door landelijk fonds	Toegewezen door afdelingen	Totaal afgewezen
2012	5.489	924	2.617	1.948
2011	5.538	911	2.631	1.996
2010	6.000	869	2.877	2.254
2009	6.047	921	2.723	2.403
2008	6.183	768	2.862	2.553

2008-2012: besteed aan de doelstelling

	Budget	Totaal	Landelijk fonds	Afdelingen
2012	31.350.000	26.846.734	18.841.180	8.005.554
2011	30.200.000	30.726.422	22.372.588	8.353.834
2010	26.800.000	24.793.860	16.628.317	8.165.543
2009	25.600.000	23.490.080	15.742.033	7.748.047
2008	24.600.000	24.321.110	16.300.693	8.020.417

€ 4,2 miljoen. Gecorrigeerd hiervoor laten de bestedingen een stijgende trend zien.

Uitgelicht in 2012

In 2012 konden we een scala aan projecten ondersteunen. De grote verscheidenheid komt niet alleen door de breedte van onze werkterreinen maar ook doordat we nationaal, regionaal én lokaal actief zijn. Een greep uit de ondersteunde projecten in 2012: enkele bijzondere projecten, projecten door het landelijk fonds ondersteund per werkterrein en een selectie van projecten ondersteund door de provinciale afdelingen.

Bijzondere projecten in 2012:

Blockbusterfonds

Op 18 april is het Blockbusterfonds gelanceerd, een samenwerkingsverband tussen het Prins Bernhard Cultuurfonds, vsvfonds, de VandenEnde Foundation en de BankGiro Loterij (Goede Doelen Loterijen). Het Blockbusterfonds stimuleert en initieert de totstandkoming van belangrijke en uitzonderlijke, zo mogelijk multidisciplinaire culturele evenementen

in Nederland met een zo groot mogelijk (inter)nationaal publieksbereik. De nadruk ligt op nieuwe initiatieven en samenwerking tussen culturele instellingen. Daarmee is door het Prins Bernhard Cultuurfonds, met de partners van het Blockbusterfonds, een vernieuwende stap gezet. Niet alleen door de samenwerking en door de bijzondere projecten die gesteund worden, ook door het inzetten van leengeld. In 2012 konden de eerste drie projecten worden ondersteund:

DE WEG NAAR VAN EYCK, expositie in Museum Boijmans Van Beuningen over Nederlandse, Franse en Duitse schilderkunst rond 1400;

1-1, ELF IDOLEN EN JAN MULDER in TwentseWelle, een tentoonstelling over het fenomeen voetbal;

UNSEEN – A PHOTO FAIR WITH A FESTIVAL FLAIR, een nieuwe, zeer goed bezochte internationale beurs voor hedendaagse fotografie van hoog niveau.

Stichting Rijksmuseum Amsterdam

Het Rijksmuseum in Amsterdam gaat in 2013, na een verbouwing van bijna tien jaar, weer open. In tachtig zalen vertellen achtduizend voorwerpen van kunst en geschiedenis het verhaal van achthonderd jaar Nederlandse cultuur van de middeleeuwen tot nu. Het Cultuurfonds heeft een jarenlange relatie met het Rijksmuseum. Het heeft het meermalen ondersteund voor verschillende uitzonderlijke projecten, de laatste jaren onder meer via de Vereniging Rembrandt bij het doen van aankopen. Het Cultuurfonds leverde in 2012 een bijdrage van € 250.000 voor de inrichting van het nieuwe auditorium. Met de ondersteuning biedt het Cultuurfonds het Rijksmuseum een gedegen infrastructuur om publiekslezingen en cursussen te organiseren en een podium te zijn voor muziek, debat en film.

Themabesteding voor historische buitenplaatsen

In het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 heeft ook het Cultuurfonds breed geparticipeerd via steun aan herstelprojecten van buitenplaatsen. Voor meer nadruk op de ensemblewaarde van een buitenplaats is een brede benadering gekozen en worden buitenplaatsen ondersteund

om hun monumentale, natuurlijke en landschappelijke waarde. Daarin werd het fonds gesterkt door de schenkers van verschillende CultuurFonds op Naam, waarvan een aantal voor het Themajaar Historische Buitenplaatsen speciale bijdragen beschikbaar stelde voor herstelprojecten. Deze aan het Cultuurfonds toevertrouwde fondsen hebben bijzondere en diverse doelstellingen voor het herstel van bijvoorbeeld historisch textiel, klokken, interieurs, bomen, beelden of schilderijen. Mede hierdoor kon het Cultuurfonds in 2012 ruim € 700.000 bijdragen aan (herstel)projecten rond natuur, monumenten en de geschiedenis van de historische buitenplaatsen in Nederland. Zo is in 2012 een bijdrage van € 126.000 toegekend aan Kasteel Loenersloot voor herstel van de tuin, het park, het hoofdgebouw en het interieur. Kasteel en park worden na de restauratie eindelijk weer toegankelijk voor het publiek.

Een selectie van projecten per werkterrein:

Geschiedenis & letteren

HET ARCHIEF EEMLAND € 25.000 voor het internetproject Publiekskluis. Dit ontwikkelt een generieke erfgoedapplicatie waarmee gebruikers hun privéarchief kunnen ontsluiten en bewaren. Het project sluit direct aan bij de laatste ontwikkelingen in de archiefwereld.

DE STICHTING NEDERLANDS LETTERKUNDIG MUSEUM EN DOCUMENTATIECENTRUM € 50.000 voor de aankoop van de literaire nalatenschap van J. Slauerhoff. Slauerhoff is één van Nederlands grootste dichters wiens nalatenschap behoort tot ons literair erfgoed.

STICHTING VERY DISCO € 10.000 voor het Discovery Festival. Dit festival combineert nieuwe wetenschap en jonge wetenschappers met een actueel, hoogwaardig kunstprogramma en vernieuwende uitgaanselementen.

Beeldende kunst

Op het werkterrein Beeldende kunst was er in 2012 niet alleen aandacht voor projecten die een breed publiek aanspreken maar vooral ook voor projecten gericht op jongeren.

TROPENMUSEUM JUNIOR € 75.000 voor de tentoonstelling *MixMax Brasil* voor kinderen van 6-13 jaar. Thema is de cultuur van het mixen en transformeren, combineren en improviseren zoals dat voorkomt in de materiële en immateriële cultuur van Brazilië. De beproefde interdisciplinaire aanpak, met duurzaamheid en hergebruik als belangrijke uitgangspunten, slaat zeer goed aan bij de doelgroep.

STICHTING ZILVERGRIJS € 12.000 voor het kunst- en luisterboek *Architectuur door andere ogen*. Op zoek naar de ziel van een gebouw verkennen en ervaren blinden en slechtzienden acht openbare gebouwen. Deze publicatie breekt een lans voor de ondergewaardeerde zintuiglijke sensaties om daarmee de focus op beeldcultuur in de huidige ontwerppraktijk te verbreden. Het Cultuurfonds steunde dit project vanwege de nieuwe invalshoek.

Het Cultuurfonds verstrekke in 2012 aan elf beeldend kunstenaars een Cultuurfondsbeurs voor een Research Residency aan de internationaal gerenommeerde Rijksakademie van beeldende kunsten te Amsterdam. Daar kunnen zij hun talent verder ontplooien. Een aanzienlijk aantal winnaars van de Charlotte Köhler Prijs heeft hier ook geresideerd.

Muziek & theater

Talentontwikkeling, jonge makers, educatie, kleinschalige muziekproducties en theaterfestivals kregen bijzondere aandacht.

STICHTING AKOESTICUM € 100.000. Het Nationaal Centrum voor Muziek, Dans en Theater opent in 2014 zijn deuren in de voormalige Mauritskazerne te Ede. Het biedt een onderkomen aan amateurs en professionals en is een voor Nederland unieke ontmoetingsplaats voor de podiumkunsten.

PETER DE GROTE FESTIVAL € 25.000 voor een kamermuziekfestival in Noord-Nederland en een zomeracademie voor jonge muzikanten. Zo draagt het Cultuurfonds bij aan de ontmoeting tussen aanstormend talent en gevestigde musici.

STICHTING NEDERLANDS PHILHARMONISCH ORKEST € 101.000 voor de verhuizing van het Nederlands Philharmonisch

Orkest / Nederlands Kamerorkest naar de Majellakerk in Amsterdam-Oost. De realisatie van een flexibele ruimte draagt bij aan educatieve activiteiten van deze orkesten.

IDFA € 100.000 voor een themaprogramma en een familiedag. De bijdrage ondersteunt de vernieuwing en continuïteit van het festival.

STICHTING VIA BERLIN € 25.000 voor een muziektheaterproductie van het Ragazze kwartet en Slagwerkgroep Den Haag. Vanwege de omvangrijke bezetting een uiterst kostbare productie.

RAMON GIELING € 5.000 voor de documentaire *Erbarme Dich*.

Monumentenzorg

Mobiel erfgoed en historische interieurs waren aandachtsgebieden, naast projecten in het kader van het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012.

STICHTING KASTEEL DE HAAR € 200.000 voor de aankoop van de historische collectie van de familie Van Zuylen van Nijvelt. Deze bijzondere collectie kan nu ter plaatse in zijn geheel worden getoond.

STICHTING VAN LOON € 56.000 voor herstel hippo-mobiel erfgoed. Dit project draagt bij aan behoud van dit erfgoed en het bijbehorende ambacht.

STICHTING BURGERWEESHUIS ZIERIKZEE € 18.000 voor de restauratie van het achttiende-eeuwse goudleerbehang en beschilderde plafond van de regentenkamer door een Brits restaurator.

Natuurbehoud

Het betrekken van kinderen bij de natuur, het Jaar van de Bij en projecten rond het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 kregen bijzondere aandacht.

STICHTING LANDSCHAP NOORD-HOLLAND € 10.000 voor de restauratie van monumentale bomen en eventueel nieuwe aanplant van bomen langs de beek in het Engelse landschapspark op het landgoed Leyduin te Heemstede. Dit project draagt bij aan de vitale instandhouding van het landgoed.

STICHTING STROOM € 20.000 voor het realiseren van een bestuivingskamer binnen de Honingbank in Den Haag en Amsterdam. Dit multidisciplinaire project genereert brede aandacht voor de problematiek van bijensterfte.

STICHTING IVN € 30.000 voor het ontwikkelen van een natuureducatieprogramma voor kinderen op de crèche. Dit programma moet leiden tot opname van natuureducatie binnen het pedagogisch curriculum van kinderdagverblijven en brengt de waarde van natuur bij zeer jonge kinderen onder de aandacht.

Beurzen (diverse werkterreinen)

ROELAND VERHALLEN € 15.000 voor zijn promotieonderzoek aan de University of Cambridge, Engeland. Zijn onderzoek naar visuele perceptie van de mens en specifiek het vermogen tot gezichtsherkenning en perceptie draagt bij aan kennis van gezichtsherkenning.

RENEÉ VAN BAALEN € 10.000 voor haar masteropleiding Digital Humanities aan University College London. Zij wil zich ontwikkelen tot wetenschapper in de digitale Nederlandse letterkunde, een vrijwel onontgonnen vakgebied.

ANNE MOOIJ € 15.000 voor haar promotie-onderzoek aan het Institute for Medical Science, University of Toronto. Zij onderzoekt het effect van muziektherapie op persisterende motorische uitval, langer dan zes maanden na een beroerte. De onderzoeksresultaten kunnen bijdragen aan betere revalidatie na een beroerte.

TOSCA OPDAM € 20.000 voor haar vervolgopleiding viool aan The Juilliard School, New York. Deze jonge violiste won in 2011 het Nationaal Vioolconcours Oskar Back. Met deze beurs kan zij zich op het hoogste niveau bekwamen.

Voorbeelden van projecten, ondersteund door de provinciale afdelingen:

Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland

SAMENWERKINGSVERBAND SBB HUIZE HORSTERWOLD ZEEWOLDE € 17.000 voor de reconstructie van een prehistorische boerderij (uit de late Steentijd). Archeologiestudenten

bouwden 'Huize Horsterwold' zoals men dat vierduizend jaar geleden deed, met materialen uit het bos en werktuigen als stenen bijlen, benen dissels en vuurstenen sikkels. Het betreft een samenwerking met Staatsbosbeheer dat het huis gaat gebruiken voor educatie en natuurbeleving.

Prins Bernhard Cultuurfonds Fryslân

DE STICHTING VOOR CULTURELE HERDENKINGEN IN FRYSLÂN € 2.500 voor het evenement Saskia400, ter herdenking van het vierhonderdste geboortjaar van Saskia van Uylenburgh, vrouw en muze van Rembrandt van Rijn. Saskia400 haalt deze bijzondere Leeuwardense met exposities, activiteiten en een Saskiaviering in de Grote Kerk van Leeuwarden uit de schaduw van Rembrandt.

Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland

STICHTING KUNSTENAARSNETWERK HET WEB € 2.000 voor de buitenkunstmanifestatie ARTVENTURE in het arboretum van Villa Ruimzicht in Doetinchem. De voormalige bomentuin van het seminarie toont achttien installaties. Buitenkunst laat zowel de kunstenaar als de toeschouwer stilstaan bij de schoonheid en geschiedenis van het landschap.

Prins Bernhard Cultuurfonds Groningen

SWINGIN' GRONINGEN € 15.000, een jazz- en swingfestival in juni in de stad en regio Groningen. Er is samenwerking met het Prins Claus Conservatorium en het Noorderpoortcollege en men zoekt naar lokale muzikale netwerken, talentontwikkeling en kwaliteitsimpuls.

Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht

HET CENTRUM BEELDENDE KUNST UTRECHT (CBKU) € 5.000 voor het beeldende kunstproject Hunnie Adventures zomer 2013 in recreatiegebied De Bovenlanden in De Ronde Venen. Dit agrarische landschap wordt ontwikkeld tot natuurlandschap. Kunstenaars onderzoeken recreatievormen in zo'n (nieuw) natuurgebied en ondervragen bewoners. Centraal staan drie basisingrediënten van het polderlandschap: grond (bagger, veen, klei), wilg en water. Het project omvat een zevental

'avonturen' (workshops en andere belevingsactiviteiten) in het natuurgebied rond verhalen bij verschillende landschapselementen.

Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland

STICHTING DIJKEN VAN WIJVEN € 2.500 voor 'Over vloed'. Vijftien kunstenaressen plaatsen veertien installaties rond de caissons van het Watersnoodmuseum, in materiaal variërend van hout en textiel tot staal, afval en wier. Met een beeldenroute in de openlucht wordt ook een grote doelgroep bereikt.

Internationale bijdragen aan cultuur en natuurbehoud

Elk jaar steunt het Prins Bernhard Cultuurfonds vele mooie initiatieven in Nederland. Daarnaast zijn we, in lijn met onze doelstelling, via de European Cultural Foundation ook actief in Europees verband en steunen we projecten in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Actief in Europees verband via de European Cultural Foundation

Het Prins Bernhard Cultuurfonds ontvangt jaarlijks een bijdrage van de BankGiro Loterij en De Lotto. Daarvan geven we jaarlijks 25 procent aan de European Cultural Foundation (ECF); in 2012 was dit € 4.843.439. De ECF zet zich op verschillende manieren in voor een cultureel sterk Europa. Zij verstrekt bijdragen aan grensoverschrijdende artistieke en culturele projecten. Zij maakt gebruik van haar eigen kennis en platformen om culturele voortrekkers te steunen en actief mee te bouwen aan een democratisch en sociaal coherent Europa. Speerpunt van dit beleid is de versterking van de culturele sector in Europa en strategisch belangrijke buurlanden. De ECF doet dit zowel door het stimuleren van jongeren in hun creatieve expressie (Youth & Media Programme) als door het opleiden van culturele managers en de versterking van de culturele infrastructuur in de buurlanden van Europa (European Neighbourhood Programme). Daarnaast zet de ECF zich in voor een sterk Europees cultuurbeleid via lobbywerk en het opzetten van campagnes. In oktober 2012 heeft de European Cultural Foundation de manifestatie Imagining Europe geor-

ganiseerd. Daarin kwamen toonaangevende kunstenaars en denkers uit heel Europa bij elkaar om kennis uit te wisselen.

Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

Jaarlijks sturen we 2,2 procent van het beschikbare budget voor ondersteuning van projecten op het gebied van cultuur en natuurbehoud naar ons gelijknamige zusterfonds in het Caribisch deel van het Koninkrijk; in 2012 was dit € 572.104. Zo ondersteunde het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied de restauratie van de kerktoeren van de Protestantse kerk aan de Wilhelminastraat te Oranjestad, Aruba. Een ander project beschrijft de geschiedenis en het gebruik van de kachu (ram's hoorn) in een publicatie en draagt de bijna vergeten kunst van het blazen op de kachu over op geïnteresseerden.

Eigen initiatieven landelijk bureau

Het grootste deel van de beschikbare middelen besteedt het Prins Bernhard Cultuurfonds aan projecten die anderen hebben opgezet. Als we merken dat onderwerpen binnen onze werkterreinen te weinig aandacht krijgen, starten we soms zelf een project. Gespecialiseerde instanties voeren de bijbehorende werkzaamheden meestal uit. In 2012 liepen de volgende eigen initiatieven van het landelijk bureau van het Prins Bernhard Cultuurfonds:

Sleutelfiguren vertellen het verhaal van Nederland

De Sleutelfigurenreeks is een serie van acht biografieën over sleutelfiguren uit de vijftiende tot en met de negentiende eeuw. De biografieën hebben een beperkte omvang en vertellen samen het Verhaal van Nederland. In 2012 verscheen het derde deel, *President van Nederland – Rutger Jan Schimmelpenninck (1761 – 1825)* door Edwina Hagen, dat in september werd aangeboden aan (toen demissionair) premier Mark Rutte. Ook *Naar het aardse paradijs – Jacob Roggeveen (1659 – 1729)* door Roelof van Gelder verscheen in 2012.

Feniksreeks: Nederlandse klassieken hertaald

In vijf delen worden Nederlandse klassieken uit de periode 1500–1900 hertaald. In 2012 verscheen het laatste deel, De

Ridders van de Ronde Tafel, hertaald door Ingrid Biesheuvel. De publicatie besluit een langdurige samenwerking met uitgeverij Athenaeum, die Oudnederlandse letterkunde voor een breed publiek toegankelijk heeft gemaakt via de Griffioenreeks (1985-2005, 63 delen) en de Feniksreeks (2008-2012).

Biografieënreeks koningen Willem I, II en III

In 2013 bestaat de Oranjemonarchie tweehonderd jaar. Gefinancierd door het Prins Bernhard Cultuurfonds publiceert het Onderzoeksinstituut voor Geschiedenis en Cultuur van de Universiteit Utrecht met Uitgeverij Boom dit jaar een reeks biografische schetsen van de vorsten Willem I, II en III. In 2012 hielden auteurs Jeroen Koch (Willem I), Jeroen van Zanten (Willem II) en Dik van der Meulen (Willem III) tijdens een voortgangsbijeenkomst bij de Universiteit Utrecht een voordracht over 'Het beeld van de koning'.

Perzik van Onsterfelijkheid

In 2012 is het gerestaureerde graf van dichter Jacques Perk op de begraafplaats De Nieuwe Ooster in Amsterdam onthuld door Alexander Rinnooy Kan, voorzitter van het Cultuurfonds. Dit is het tweede project dat gerealiseerd kon worden op initiatief van Perzik van Onsterfelijkheid, een CultuurFonds op Naam ingesteld door de Koninklijke Boekverkopersbond en het Cultuurfonds.

Stipendium voor jonge theatermakers

Het Prins Bernhard Cultuurfonds stelt van 2010 tot en met 2013 jaarlijks een bedrag van € 75.000 beschikbaar aan een jonge talentvolle theatermaker om een theaterproductie te ontwikkelen. Dit Cultuurfonds Theater Stipendium is bedoeld voor theatermakers die na de beginfase van hun carrière toe zijn aan een nieuwe stap in hun artistieke ontwikkeling. In 2012 werd het Theater Stipendium toegekend aan het collectief Random Collision omdat dit nadrukkelijk de dialoog aangaat met het publiek en dans interdisciplinair benadert. Het Theater Stipendium is in 2010 toegekend aan Alexandra Broeder en in 2011 aan Duda Paiva Company.

Documentaire stipendium

Het Documentaire Stipendium stelt jaarlijks € 50.000 beschikbaar aan een getalenteerde documentairemaker waarmee deze, na enkele documentaires binnen het reguliere circuit, een film kan maken waarvoor moeilijk andere financiering is te vinden. Het Documentaire Stipendium 2012 is toegekend aan de Nederlandse film- en televisieregisseur en -producent Klaartje Quirijns (1967). Zij heeft onder meer documentaires gemaakt voor de VPRO, IKON en NPS. Enkele voorbeelden: *The Brooklyn Connection* (2005) over een Albanees-Amerikaanse gun runner, *The Dictator Hunter* (2007) over een Amerikaanse advocaat die een Afrikaanse ex-dictator voor het gerecht probeert te brengen en *Inside Out* (2011) over Anton Corbijn, laureaat van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2011. Het stipendium werd uitgereikt tijdens de première van haar film *Peace vs. Justice* op het International Film Festival Rotterdam (IFFR) en kreeg aandacht van pers en professionals uit de filmwereld.

Bijzondere Leerstoelen Natuurbeheer

Sinds 2009 ondersteunt het Cultuurfonds het lectoraat Geïntegreerd Natuur- en Landschapsbeheer aan de Van Hall-Larenstein Hogeschool te Velp. Dit lectoraat wordt voor vijf jaar ondersteund met een bedrag van € 50.000, waarvan € 30.000 uit het Erica Fonds en € 5.000 uit het Meester Laurens Takken Fonds. In 2012 zette het lectoraat in op docentscholing, congressen, praktijkprojecten voor studenten en vernieuwing van het curriculum van de opleiding Bos en Natuurbeheer. De afgelopen jaren is ingegaan op cultuurhistorie met aandacht voor natuurbeheer en erfgoedzorg. Het lectoraat organiseerde in 2012 congressen over natuur en cultuurhistorie, Natuurbeleid anno 2012 en natuur en economie. Het thema natuur en economie wordt uitgewerkt in het leerboek ecologische economie dat met andere groene hogescholen en Wageningen UR wordt vormgegeven.

Cultuurfonds Mode Stipendium

Tijdens de jaarlijkse Dutch Fashion Awards in de Grote Kerk in Den Haag kregen modevormgevers Truus en Riet

Spijkers van het label Spijkers en Spijkers het Cultuurfonds Mode Stipendium uitgereikt. Het Cultuurfonds reikt dat sinds 2011 jaarlijks uit aan een excellerende Nederlandse modevormgever. Dankzij een anonieme mecenas krijgt deze met een bedrag van € 50.000 de ruimte om zich artistiek en zakelijk te ontwikkelen.

Vijf Zomerfestivals in bloei

Op initiatief van het Cultuurfonds is, met een bijdrage van € 500.000 uit de dertiende en veertiende trekking van de BankGiro Loterij, het project *Vijf zomerfestivals in bloei* gefinancierd. De festivals Oerol, Festival Noorderzon, Het Nederlands Theaterfestival, Het Zeeland Nazomer Festival en Theaterfestival Boulevard ontvingen elk een bedrag van € 100.000 om de edities van 2012 te verrijken met een nieuw eenmalig onderdeel. Hiermee konden deze evenementen zich nog krachtiger aan het publiek presenteren.

400 jaar Nederland-Turkije

In 2012 haakte het Cultuurfonds aan bij de viering van 400 jaar diplomatieke betrekkingen tussen Nederland en Turkije. Met een bijdrage van € 13.500 steunde het de publicatie *Nederland in Turkije, Turkije in Nederland, 400 jaar Vriendschap* (Leiden University Press) en met een bijdrage van € 40.000 het onderzoek voor Kunst als brug: *Turks-Nederlandse culturele relaties na 2000*, een publicatie van de Boekman Stichting. Deze bijdragen kwamen uit het Marmara Fonds, een Cultuurfonds op Naam dat projecten ondersteunt die de relatie Nederland-Turkije betreffen. Een derde belangrijke toekenning was de bijdrage van € 55.000 aan Turkey Now!, een landelijk podiumkunstenfestival geïnitieerd door Stichting Kulsan.

Eigen initiatieven provinciale afdelingen

Niet alleen ons landelijk fonds maar ook de afdelingen Overijssel, Noord-Holland, Gelderland en Noord-Brabant ontplooiden in 2012 eigen initiatieven:

Streekeigentijds erf in Gelderland

In opdracht van het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland hebben Gelders Genootschap, Stichting Landschapsbeheer Gelderland en Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen de website www.streekeigentijds erf.nl ontwikkeld. Doel is nieuwe bewoners van Gelderse boerderijen met praktische, digitale en concrete voorbeelden te informeren over een historisch verantwoorde inrichting van hun erf. Tijdens ontwerpateliers verzamelden deskundigen kenmerkende elementen van boerderijerven op de Veluwe, in de Achterhoek en het Rivierengebied. Een uitwerking van deze bouwstenen draagt bij aan de landschappelijke kwaliteit en identiteit van het gebied. Op 1 juni werd de website gepresenteerd op Kasteel Staverden in Ermelo.

Waardebonnenactie 'Advies op maat' in Noord-Brabant

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant en de Provincie Noord-Brabant organiseerden voor de vierde keer met Kunstbalie, het Brabants Kenniscentrum Kunst en Cultuur, Erfgoed Brabant en de uitpunten de waardebonnenactie 'Advies op maat'. Alle culturele vrijwilligersorganisaties in de provincie Noord-Brabant konden zich aanmelden voor de waardebonnen. Elke bon gaf recht op vijf dagdelen gratis ondersteuning door een adviseur op het gebied van marketing en strategie. Op 18 juni zijn 34 waardebonnen officieel overhandigd door Brigitte van Haaften-Harkema, gedeputeerde Jeugd, Cultuur en Samenleving.

Operatie Noord-Holland

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland gaf in 2012 opdracht tot het innovatieve jongerenproject 'Operatie Noord-Holland'. Hierin creëerden jongeren samen met kunstenaars op een unieke erfgoedlocatie in Noord-Holland een bijzonder podium met een verrassende einduitvoering. Doel: jongeren stimuleren om hun kunstzinnige talenten te ontplooien en hen kennis laten maken met de geschiedenis van Noord-Holland. Op 13 mei was de eerste uitvoering in de Kuiperij van de Zaanse Schans in Zaandam.

Waardebonnenactie 'Bonbon bij de Kop' in Overijssel

Geïnspireerd door het succes van 'Advies op Maat' in Noord-Brabant stelde het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel voor 2012 bij wijze van proef maximaal twintig waardebonnen beschikbaar aan culturele organisaties in de kop van Overijssel, bestemd voor professionele coaching door adviseurs van de SESAM-academie. De voorzitter reikte tijdens een feestelijke bijeenkomst in april in het Dominicanenklooster in Zwolle in totaal twaalf waardebonnen uit. Mede door dit succes zal de provincie Overijssel voor de periode 2013 t/m 2016 een vervolg van de actie over de gehele provincie financieel ondersteunen.

Naar de toekomst

Het Prins Bernhard Cultuurfonds wil zich in 2013 optimaal manifesteren als dé partner in het mecenaat. Daartoe zal het een meer strategisch bestedingenbeleid ontwikkelen en implementeren. Zo zal het speerpunten benoemen en waar nodig richtlijnen aanpassen. Ook zal het initiatiefnemers scouten van wie uitgelezen projecten worden verwacht binnen de herijkte bestedingenpraktijk. Het werkkterrein natuur wordt specifiek onder de loep genomen. De in 2012 begonnen heroriëntatie wordt in 2013 geëffectueerd. Enkele specifiek belichte projecten in 2013: Uitgave en presentatie van de reeks biografieën van de koningen Willem I, II en III. Aandacht voor kunsteducatie in het vmbo met een speciaal voor die groep ontwikkelde regeling (in samenwerking met het Fonds voor Cultuurparticipatie). Blijvende aandacht naar onder meer ondersteuning van historische buitenplaatsen, kamermuziek en talentontwikkeling.

De Zilveren Anjer en onze prijzen Goede initiatieven voor cultuur en natuurbehoud verdienen een beloning. Daarom reikt het Prins Bernhard Cultuurfonds elk jaar met trots verscheidene onderscheidingen en prijzen uit. Landelijk en provinciaal.

Landelijke prijzen

Zilveren Anjer

De Zilveren Anjer is de belangrijkste onderscheiding van het Prins Bernhard Cultuurfonds. De onderscheiding is er voor bijzondere vrijwilligers: mensen die zich onverplicht en onbetaald hebben ingezet voor cultuur of natuurbehoud in Nederland. De onderscheiding is een initiatief van Prins Bernhard en het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds. In 1950 riepen zij de Zilveren Anjer in het leven, ter gelegenheid van de tiende herdenking van de Anjerdag en het tienjarig jubileum van het fonds.

Laureaten 2012

Op 19 juni reikte Hare Majesteit de Koningin in het Koninklijk Paleis Amsterdam de Zilveren Anjers uit aan de volgende laureaten:

WIM STATIUS MULLER voor zijn bijzondere bijdrage als componist en pianist aan de Curaçaose muziek;

REINT WOBBS voor zijn inzet voor het cultureel erfgoed, met name middeleeuwse kerken en kerkhoven, in Groningen;

CLEMENS VAN DER VEN en NEELTJE VAN DER VEN-BLONK voor hun bijzondere bijdrage als moderne mecenas ten behoeve van kunst en cultuur.

Omdat de rol van het mecenaat bij de ondersteuning van initiatieven op het gebied van kunst en cultuur steeds evidentier wordt, hecht het Cultuurfonds er waarde aan om mecenasen expliciet te eren vanwege hun verdiensten. De Zilveren Anjer aan Clemens en Neeltje van der Ven komt uit die gedachte voort.

Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs

De Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs kennen we toe aan een persoon of organisatie die zich op een bijzondere manier onderscheidt op het gebied van cultuur of natuurbehoud in Nederland. Adviescommissies van het landelijk fonds en hun voorzitters, verenigd in het College van Adviseurs, selecteren kandidaten. De uiteindelijke voordracht wordt bekrachtigd door de Raad van Toezicht. De winnaar ontvangt een vrij te

besteden bedrag van € 75.000 en mag een CultuurFonds op Naam instellen van nogmaals € 75.000.

Laureaat 2012

Op 26 november reikte Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2012 uit aan trendforecaster Lidewij Edelkoort in het Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam. Zij ontving deze prijs omdat zij toonbepalend is voor de wereld van design en mode. Met de helft van het prijzengeld heeft Lidewij Edelkoort het Hybrid House fonds ingesteld. Dit nieuwe CultuurFonds op Naam wil cultuur en wetenschap met elkaar verweven.

Charlotte Köhler Prijzen

De Charlotte Köhler Prijs is in 1988 als aanmoedigingsprijs ingesteld voor veelbelovend jong talent. Op 5 juli zijn de Charlotte Köhler Prijzen 2012 in het DeLaMar Theater in Amsterdam uitgereikt aan een vormgever, architectenbureau en beeldend kunstenaar: Daan Roosegaarde, Shift Architecture Urbanism en Guido van der Werve. De jury bestond uit Melle Daamen (voorzitter), Jaap Guldemon, Nathalie de Vries en Hester Wolters. Van eerdere winnaars van de Charlotte Köhler Prijs hebben wij kunnen constateren dat een flink aantal een mooie carrière tegemoet is gegaan, c.q. als doorgebroken aangemerkt kan worden.

Martinus Nijhoff Vertaalprijs

Frans Denissen kreeg op 25 februari tijdens het vertaalevenement Nederland Vertaalt de Martinus Nijhoff Vertaalprijs 2012 voor zijn vertalingen van Italiaanse literatuur naar het Nederlands. De Martinus Nijhoff Vertaalprijs is de belangrijkste Nederlandse oeuvreprijs voor vertalers en bedraagt 35.000 euro. In de jury zaten Willem Weststeijn (voorzitter), Ria van Hengel, Cees Koster, Linda Pennings en Annelies Schulte Nordholt. Met deze oeuvreprijs worden vertalers bekroond die hun sporen hebben verdiend. Voor het aanzien van het vak van vertalen is de prijs van groot belang. Iedere zichzelf respecterende vertaler wil deze prijs graag ontvangen. Voor het vak van vertalen is het een

Ononderscheidingen en prijzen van de provinciale afdelingen

erkenning van het metier. Voor uitgeverijen biedt het een mogelijkheid om hun laureaat en diens boeken extra onder de aandacht van het grote publiek te brengen.

BankGiro Loterij Museumprijs

De BankGiro Loterij Museumprijs is een initiatief van het Prins Bernhard Cultuurfonds en de BankGiro Loterij, in samenwerking met de Nederlandse Museumvereniging. Binnen een bepaalde categorie selecteert een kernjury jaarlijks een aantal musea die vernieuwende activiteiten ontplooiën en publieksgericht zijn. Het publiek bepaalt de uiteindelijke winnaar. In 2012 betrof het musea die zich het meest effectief en aansprekend richtten op vier- tot twaalfjarigen. Natuurmuseum Fryslân in Leeuwarden won de BankGiro Loterij Museumprijs 2012 ter waarde van € 100.000. Met 34,3 procent van de ruim 41.000 publieksstemmen liet het museum het Scheepvaartmuseum Amsterdam, Naturalis Leiden en het Kinderboekenmuseum Den Haag achter zich. De kernjury bestond uit Ineke Middag (voorzitter), Frits Loomeijer, Ruud Priem en Peter Schoon, aangevuld met de externe deskundigen Fieke Tissink en Bob Crezee.

Ook tien afdelingen van het Prins Bernhard Cultuurfonds reikten in 2012 onderscheidingen en prijzen uit voor bijzondere prestaties:

Flevoland: Lelyprijs

Fred van der Horst uit Emmeloord ontving de Lelyprijs 2012. Leen Verbeek, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland, overhandigde hem deze prijs op 29 maart vanwege zijn grote verdiensten op muzikaal gebied voor muziektheatervereniging La Mascotte in Emmeloord. De prijs bestaat uit een kunstwerk van Jeroen Stok en een bedrag van € 2.500.

Groningen: Tine Clevering-Meijer Prijs

Op 9 mei reikte de commissaris van de Koningin in de provincie Groningen, Max van den Berg, de Tine Clevering-

Meijer Prijs 2012 uit aan kunstenaars Sina de Jong en Barry Sprenger de Rover. Aan de prijs zijn een bedrag van € 5.000 en een beeldje van kunstenaar Eddy Roos verbonden.

Cultuurprijs Overijssel

Op 4 juli ontving de stichting Meer Innovatie voor Kunst en Cultuur (MIKC) de Cultuurprijs 2012 van het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel voor de vele vernieuwende projecten op het gebied van beeldende kunst in Overijssel. De prijs, € 5.000 en een glasobject, werd aan MIKC-voorzitter Mez Dickson uitgereikt door commissaris van de Koningin Ank Bijleveld-Schouten, als voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel.

Culturele Prijs Noord-Holland

Op 22 september reikte commissaris van de Koningin en voorzitter van het Cultuurfonds Noord-Holland, Johan Remkes, de Culturele Prijs Noord-Holland 2012 uit aan Museum van de Twintigste Eeuw en Cinema Oostereiland. Beide instellingen zijn al jaren van grote culturele betekenis voor Hoorn en West-Friesland. Aan de prijs is een bedrag van € 7.500 verbonden.

Zeeland: Goessche Diep Fondsprijs

Joost Adriaanse uit Goes ontving op 29 oktober de Goessche Diep Fondsprijs 2012 voor zijn bijdrage aan het onderzoek naar de geschiedenis van Zeeland. Eugène Wijffels, vice-voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland, overhandigde hem deze prijs van € 2.500. Het prijzengeld is afkomstig van het Goessche Diep Fonds, een CultuurFonds op Naam dat sinds 2012 wordt beheerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland.

Noord-Brabant: Muziekprijs

Het duo Strijbos & Van Rijswijk heeft op 7 november de Muziekprijs 2012 van het Cultuurfonds Noord-Brabant ontvangen. De jury prijst Jeroen Strijbos en Rob van Rijswijk als veelzijdige geluidskunstenaars. De Muziekprijs bestaat uit een bedrag van € 10.000.

Limburg: Inspiratieprijs

Danser en choreograaf Joost Vrouwenraets ontving op 9 november de Inspiratieprijs 2012 van Theo Bovens, voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg. De prijs bestaat uit een bedrag van € 10.000 en een glasobject van kunstenaar Ruth Houkes. Het Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg reikt de prijs jaarlijks uit aan een persoon of organisatie die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van letteren, virtual art, e-culture, beeldende kunst, muziek, theater, dans, geschiedenis, natuurbehoud of monumentenzorg.

Zuid-Holland: Elly Ameling Prijs

De Elly Ameling Prijs voor muziek van het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland is in 2012 toegekend aan de Rotterdamse technoproducent Jochem Paap ('Speedy J'). Aan de prijs is een bedrag van € 7.500 verbonden. Burgemeester Aboutaleb van Rotterdam reikte de prijs op 9 november uit in het Stadhuis Rotterdam in aanwezigheid van Jan Franssen, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Cultuurfonds Zuid-Holland.

Gelderse Pauwenveer

Op 10 november overhandigde Clemens Cornielje, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland, de Gelderse Pauwenveer uit aan Poëziecentrum Nederland in Bredevoort. De organisatie ontving deze prijs voor de belangeloze en professionele inzet om de kennis van de poëzie te bevorderen. De prijs bestaat uit een bedrag van € 25.000 en een kunstwerk van Ronald Tolman.

Brabant Bokaal

Wim van de Donk, commissaris van de Koningin in Noord-Brabant en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant, reikte de Brabant Bokaal 2012 op 12 november uit aan Johan Brosens (Tilburg), Marius Grutters (Vierlingsbeek) en Jan Verspaget (Helmond). De Brabant Bokaal is een eerbetoon aan personen die zich als vrijwilliger op meer dan bijzondere wijze inzetten voor Brabantse cultuur

en natuur. De Brabant Bokaal en de gouden draagspeld zijn ontworpen door de Brabantse kunstenaar Eelco Veenman.

Friese Anjer

Toneelschrijver en theaterproducent Bouke Oldenhof heeft de Friese Anjer 2012 van het Cultuurfonds Fryslân gewonnen. Op 16 november kreeg hij deze prijs uit handen van John Jorritsma, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Fryslân. Hij ontving de prijs van € 2.500 voor zijn bijdrage aan het theaterklimaat binnen en buiten Friesland.

Naar de toekomst

Ook in de toekomst zal het Prins Bernhard Cultuurfonds bijzondere personen en instellingen blijven eren. Met aanmoedigingsprijzen voor jonge talenten en met oeuvreprijzen voor gerenommeerde cultuurdragers, die als voorbeeld dienen voor anderen en als katalysator fungeren in het culturele veld. In 2013 evalueren we het beleid rondom de uitreiking van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs, die in 2012 voor de derde keer is uitgereikt in de nieuwe stijl. Ook zullen we de uitreikingen van de Charlotte Köhler Prijzen en Cultuurfondsbeurzen anders invullen. We maken plannen om een Jong Talent Middag te organiseren om naar het veld nog duidelijker aan te geven dat wij jonge talenten steunen.

Inkomsten in 2012 Voor een blijvende ondersteuning van cultuur en natuurbehoud werven wij fondsen. Daarbij houdt het Prins Bernhard Cultuurfonds zich aan de CBF-richtlijnen voor fondsenwerving.

Fondsen verkrijgen we via de Anjeractie, CultuurFondsen op Naam, donateursacties en nalatenschappen. Zeer belangrijk zijn de bijdragen van een aantal loterijen. Van de wervende middelen die we inzetten voor de inkomsten eigen fondsenwerving was de werving van de CultuurFondsen op Naam veruit het succesvolst in 2012. Helaas zagen we de inkomsten via de Anjeractie teruglopen. Ondanks deze inkomstendaling blijft de sociale impact van met name de Anjeractie opvallend groot: zo'n 25.000 collectanten gaan van deur tot deur om geld te werven voor cultuur in de buurt.

CultuurFondsen op Naam

Particulieren, bedrijven en stichtingen kunnen cultuur en natuurbehoud in Nederland steunen via een CultuurFonds op Naam. Ze kunnen een schenking of nalatenschap bestemmen voor een bestaand CultuurFonds op Naam of een eigen fonds starten. In 2012 is een groter aantal nieuwe CultuurFondsen op Naam geworven dan daarvoor: in totaal 27. Dat brengt het totaal van de operationele fondsen op ruim 300.

De nieuwe CultuurFondsen op Naam zijn in totaal goed voor een bedrag van € 4,0 miljoen aan inkomsten fondsenwerving in 2012. In 2012 zijn extra schenkingen ontvangen ter waarde van circa € 800.000. Deze extra schenkingen zijn boven op de € 1,3 miljoen die werd ontvangen door bestaande CultuurFondsen op Naam zonder vermogen (waarbij schenkers toezeggen een aantal jaren te schenken, maar de hoogte van het bedrag jaarlijks bepalen). Verder ontving het Cultuurfonds € 2,4 miljoen aanvullingen uit nalatenschappen ten behoeve van diverse bestaande CultuurFondsen op Naam. Tot slot ontving het Cultuurfonds € 1,1 miljoen uit nalatenschappen zonder bestemming.

Ingestelde CultuurFondsen op Naam in 2012:

HYBRID HOUSE FONDS € 75.000 (plus een nader vast te stellen bedrag vanwege enkele bijschenkingen) Het Hybrid House fonds wil cultuur en wetenschap met elkaar verweven. Hierbij gaat het om projecten waarbij

wetenschappelijke en technologische disciplines worden gekoppeld aan de menselijke natuur, vormgeving en beeldende kunst. Dit CultuurFonds op Naam is geschonken aan de laureaat van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2012, Lidewij Edelkoort, die zelf naam en doelstelling daarvan heeft bepaald.

Nieuwe CultuurFondsen op Naam ingesteld door particulieren

ANTISTOF FONDS € 50.000 Het ondersteunen van talent en eigenzinnige theatermakers in de mime bij het realiseren van projecten/voorstellingen in Nederland.

DR. AART A. DE VEER FONDS € 50.000 Het financieel ondersteunen van uitvoeringen van klassieke kamermuziek op kleine podia. Verlening van beurzen aan jonge beeldend kunstenaars om zich (verder) te bekwamen in de grafiek of de keramiek. Financiële ondersteuning van (populair-)wetenschappelijke publicaties over *Ötzi (Der Mann im Eis)* of culturen uit deze tijd, circa 3.000 voor Christus.

IVONNE FONDS € 50.000 Het financieel ondersteunen van amateurmuziekgezelschappen in Overijssel in brede zin.

LEESTEKENS VAN HET LANDSCHAP FONDS € 100.000 Het financieel ondersteunen van projecten in Nederland op het terrein van historische landschapselementen en de bewustwording van deze leestekens in het landschap.

L.M. VAN TOORN FONDS € 100.000 Het mogelijk maken van theaterproducties die 4- tot 12-jarigen, bij voorkeur met uiteenlopende culturele achtergrond en niet of nauwelijks met theater in aanraking komend, de interesse voor toneel bij willen brengen.

MARGARETHA FONDS € 75.000 Het financieel ondersteunen van (educatieve) projecten op het terrein van de amateurmuziek in Zuid-Kennemerland.

NICKY FONDS € 50.000 Het financieel ondersteunen van jong talent op het terrein van de bètawetenschappen voor een vervolgstudie in het buitenland.

P.M. DE KLERK KERAMIEKFONDS € 200.000 Het financieel ondersteunen van talenten en projecten op het gebied van hedendaagse keramiek.

PI FONDS € 75.000 Het financieel ondersteunen van jong talent met een voorkeur voor ambachten en exacte wetenschappen voor een vervolgopleiding in het buitenland.

SONJA FONDS € 50.000 Het financieel ondersteunen van muziekgezelschappen die zich specialiseren in muziek van de barok en voorgaande perioden.

ZILVEREN LINT FONDS € 50.000 Het financieel ondersteunen van jonge ontwerpers (design) en van projecten op het gebied van toneel en design.

Nieuwe Cultuurfondsen op Naam ingesteld door stichtingen en verenigingen

FONDS KUNSTLICHT IN DE KUNST (ingesteld na opheffing van het Kunstlichtmuseum in Eindhoven) € 50.400 Het financieel ondersteunen van projecten of jonge beeldend kunstenaars op het terrein van de lichtkunst, ter bevordering van de interesse in lichtkunst.

MADZY VAN NAGELL-MARTINI BUYS FONDS € 63.000 Het financieel ondersteunen van projecten op het terrein van cultuur en natuurbehoud in Loenersloot en omgeving.

Nieuwe Cultuurfondsen op Naam ingesteld door bedrijven

SEA FONDS € 37.000, maar naar verwachting oplopend tot ca. € 65.000, te besteden in drie jaar. Het financieel ondersteunen van publiciteit en marketing van de podiumkunsten, met een voorkeur voor theaterprojecten. Het fondsvermogen is afkomstig uit de opbrengst van een fotoveiling van 150 theaterfoto's in samenwerking met theatergezelschap Mug met de Gouden Tand en Carta Legal Advocaten.

DE BREED KREIKEN INNOVATIEFONDS ca. € 30.000 jaarlijks (plus een nader vast te stellen bijdrage van cliënten van het bedrijf) Het financieel ondersteunen van innovatief wetenschappelijk, kunstzinnig en cultureel toptalent voor een vervolgstudie in het buitenland, op alle werkterreinen.

Nieuwe Cultuurfondsen op Naam ingesteld door provincies

FONDS MOTIE LIMBURGSE VOLKSCULTUUR € 1.000.000 (looptijd vier jaar) Het in stand houden en behouden van harmonieën, fanfares, schutterijen en zangkoren voor de breed gedragen Limburgse volkscultuur door deze financieel te ondersteunen in de aanschaf van (begeleidings)instrumenten en uniformen.

FONDS ADVIES OP MAAT OVERIJSSSEL € 100.000 (looptijd vier jaar) Het vergroten van de kwaliteit van de organisatie en het bestuur van culturele (amateur) instellingen in de Provincie Overijssel, door instellingen in staat te stellen met een bijdrage van het Cultuurfonds en de Provincie samen op bescheiden schaal expertise in te kopen bij derden/experts voor aan deze instellingen verbonden vrijwilligers.

Schenken vanuit publiek-private samenwerking

BUURTCULTUURFONDS BRABANT WONEN € 200.000, met een toezegging voor nader te bepalen schenkingen in 2013 en 2014 Het financieel ondersteunen van cultuurprojecten in wijken in 's-Hertogenbosch en Oss waar BrabantWonen woningbezit heeft.

BUURTCULTUURFONDS MOOILAND € 80.000 Het financieel ondersteunen van cultuurprojecten die bijdragen aan de 'kunst van het samenleven' in het rayon waar Mooiland woningbezit heeft.

BUURTCULTUURFONDS STADLANDER € 100.000, met de intentie € 600.000 aan schenkingen t/m 2015 Het financieel ondersteunen van culturele projecten in de gemeenten Bergen op Zoom, Steenberg en Woensdrecht en die bijdragen aan 'de kunst van het samenleven'.

BUURTCULTUURFONDS ST JOSEPH € 40.000 Het financieel ondersteunen van culturele projecten in de gemeente Boxtel die bijdragen aan de 'kunst van het samenleven'.

Nieuwe Cultuurfondsen op Naam uit nalatenschappen

D.I.X. FONDS € 200.000 Het financieel ondersteunen van jonge pianisten voor een vervolgopleiding in het buitenland. Het financieel ondersteunen van culturele projecten voor visueel gehandicapten.

DE KONINK-WALST FONDS € 150.000 Het financieel ondersteunen van jong muziktalent voor een vervolgopleiding in binnen- of buitenland, of bij de aanschaf van een passend instrument en/of financieel ondersteunen van projecten tot behoud van cultureel erfgoed in Zaanstad en in Amsterdam.

EGBERT VAN PARIDON FONDS € 362.000 Het ter beschikking stellen van beurzen aan jonge kunstenaars die de podiumkunsten of beeldende kunst beoefenen en jonge musici die zich verder willen scholen in de klassieke muziek.

FONDS DE VISSER-GEERLING € 490.000 Het financieel ondersteunen van projecten en talenten op het terrein van de klassieke muziek, waaronder steun bij aankoop van een passend instrument. Daarnaast het financieel ondersteunen van projecten over of instandhouding van de Kennemerduinen en de Waterleidingduinen.

HENSSEN-SMITSHUIJSEN FONDS € 20.000 Het financieel ondersteunen van historisch onderzoek en het in stand houden en restaureren van monumentale gebouwen in het algemeen en kerken in het bijzonder, in de gebieden tussen de Maas, Waal en Rijn ten zuiden van Nijmegen gelegen en benoorden de lijn Maastricht-Aken-Keulen.

MIMI COHEN-TRIJBITS FONDS € 200.000 Het financieel ondersteunen van talentvolle jonge musici en projecten voor jonge musici.

Schenken, legaten en erfstellingen aan bestaande Cultuurfondsen op Naam (bedragen vanaf € 10.000)

Aafje Heynis Fonds	€ 10.000
Adri en Greet Bos-de Jong Fonds	€ 79.000
Appie Baantjer Fonds	€ 11.000
Bredius Fonds	€ 920.000
Buchter-de Vries Fonds	€ 50.000
Dijkstra-Visser fonds	€ 15.000
Grace van Heerewaarden Fonds	€ 15.000
Hendrika Mourik Fonds	€ 50.000
Jan de Ruijscher/Pia Huisman Fonds	€ 256.000
Jan Vogel Fonds	€ 15.814
Jawino Fonds	€ 24.000
Jongsma Restauratie fonds	€ 50.000
Keg-Thate Fonds	€ 50.000
Kracht Fonds	€ 36.000
Oscar en Ale Fonds	€ 21.067
Osieck Winkelman Fonds	€ 20.000
Pfältzer Birnie Fonds	€ 15.000
Prof. dr. F.E.J. Kruseman Aretz Fonds	€ 65.000
René H. van Bokkum Fonds	€ 100.000
Scheltema-Breet Natuurfonds	€ 252.000
Tjerk Jan Buchter fonds	€ 50.000
Van der Jagt Zwolsman Fonds	€ 541.000
Van Lange Fonds	€ 224.000
Van Weemen Schoppen Fonds	€ 25.000
Wijnand Goppel Fonds	€ 15.000

Nalatenschappen zonder bestemming

In totaal: € 1.138.000

Nalatenschappen

Het Cultuurfonds ontvangt veelal als enig erfgenaam grote bedragen uit nalatenschappen, al dan niet in de vorm van een Cultuurfonds op Naam. Sinds 2011 biedt het Cultuurfonds de functie van executele aan bij de afwikkeling van een nalatenschap wanneer het de bedoeling is dat het Cultuurfonds enig erfgenaam wordt. In 2012 resulteerde dit tot de eerste executele aanvaarding en

realisering. Daarnaast werden twintig gesprekken over deze dienstverlening gevoerd en zestien daarvan resulteerden in een executele-vastlegging in het testament.

Donateurs

Donateurs zijn voor het Prins Bernhard Cultuurfonds een onmisbare steun in de rug. Ook in 2012 leverden ze een belangrijke bijdrage aan cultuur en natuurbehoud in Nederland.

Donateursaantallen en giften

In totaal werven we in 1682 nieuwe donateurs in 2012, terwijl 1307 donateurs opzegden. Door opschoning van ons relatiebestand is het netto aantal donateurs toch licht gedaald ten opzichte van 2011. Het totaal aantal donateurs eind 2012 was 21.526 (21.647 in 2011).

Ruim 90 procent van de aanmeldingen betreft doorlopende machtigingen. De toegezegde bijdrage van deze nieuwe machtigingen is gemiddeld ruim € 64 per jaar, wat een stijging van € 1,50 is ten opzichte van de gemiddelde bijdrage in 2011.

Per saldo zijn de inkomsten uit donaties nagenoeg op hetzelfde niveau gebleven: € 710.313 in 2012 tegen € 704.037 in 2011.

In 2012 sloten 39 donateurs een akte voor periodieke schenkingen. Het betreft een bedrag van totaal € 72.675, te schenken over een periode van vijf jaar.

Activiteiten

In 2012 zijn straatwerving en e-mailmarketing ingezet voor de werving van nieuwe donateurs. De band met onze bestaande donateurs is verstevigd met aanbiedingen in Cultuurbericht en op onze website, verloting van vrijkaarten via het digitale CultuurNieuws en donateursexcursies naar door het Cultuurfonds ondersteunde projecten.

Wij zijn al onze schenkers zeer erkentelijk voor hun bijdragen.

Anjeractie

Jaarlijks organiseert het Prins Bernhard Cultuurfonds in mei de Anjeractie. Tijdens deze collecteweek verzamelen tienduizenden vrijwilligers – leden van culturele verenigingen en individuele collectanten – bijdragen voor cultuur en natuurbehoud in Nederland. Collecterende verenigingen mogen een derde van hun opbrengst zelf gebruiken.

Opbrengst in 2012

In 2012 liep de 67ste editie van de Anjeractie van 20 tot en met 26 mei. Onze collectanten zamelden € 988.772 in, waarvan € 329.528 naar de deelnemende organisaties ging. De opbrengst is gedaald ten opzichte van 2011 (€ 1.074.831). Waar veel andere collecterende goede doelen al enige jaren een dalende lijn laten zien, was deze trend nu voor het eerst ook zichtbaar bij de Anjeractie. In diverse provincies was in 2012 voor het eerst sprake van een lagere collecteopbrengst. Steeds meer verenigingen besluiten, wegens gebrek aan animo en/of een vergrijzend ledenbestand, zich niet meer voor de Anjeractie in te zetten. Daarom heeft het landelijke bureau vorig jaar een tijdelijke medewerker aangesteld die diverse provinciale afdelingen heeft geholpen met de werving van collectanten en coördinatoren. Via uiteenlopende organisaties en websites werden collectanten opgeroepen. Dit resulteerde in 25 aanmeldingen van nieuwe collecterende verenigingen. De medewerker heeft echter te weinig tijd gehad om een en ander te kunnen effectueren en zal de ingezette activiteiten in 2013 voortzetten.

In 2012 werkten alle afdelingen voor het eerst met een geautomatiseerde collectemodule. Het softwareprogramma leverde aanvankelijk problemen op waardoor in sommige gevallen verenigingen langer op hun afdracht moesten wachten dan ze gewend waren. Een voordeel van deze module is dat alle collecterende verenigingen zijn ingevoerd en daarmee bekend zijn bij het Cultuurfonds. Bij uitval van coördinatoren kunnen de verenigingen dan rechtstreeks benaderd worden.

Voor het eerst werd het mogelijk te geven via sms. In eerste instantie werd het alleen gecommuniceerd via tv, radio

en online (dus niet op de collectematerialen). Het nieuwe fondsenwervende middel zal in toenemende mate gecommuniceerd worden via alle communicatiekanalen van het fonds en blijft openstaan op www.anjeractie.nl.

Bijeenkomsten voor coördinatoren en collectanten

In verscheidene provincies zijn bijeenkomsten gehouden voor coördinatoren en collectanten van de Anjeractie, om hen te bedanken voor hun inzet en om elkaar te inspireren.

Zuid-Holland

Riet van der Plas, lid van het Zoetermeers Dameskoor, is door het bestuur van het Cultuurfonds Zuid-Holland uitgeroepen tot 'collectant van het jaar 2012'. Zij is op 20 december in Den Haag gehuldigd door Jan Franssen, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland. De bijeenkomst werd opgeluisterd met een balletuitvoering van *Het Zwanenmeer*.

Gelderland

Het Cultuurfonds Gelderland heeft in 2012 in twee bijeenkomsten gehouden om contactpersonen die jarenlang de Anjeractie in hun buurt organiseren, in het zonnetje te zetten. Op 13 april werd in de Sint Johannes de Doperkerk te Wageningen een concert van Het Wagenings Symfonie Orkest/Het Andere Koor bijgewoond. Op 14 december werd in De Vereeniging te Nijmegen een kerstconcert van de Vereniging Mozart(k)ring Gelre-Niederrhein beluisterd. De voorstellingen zijn ondersteund met een bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland.

Utrecht

Roel Robbertsen, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht, heeft in 2012 de vrijwilligers van het Cultuurfonds Utrecht bedankt voor hun inzet voor de Anjeractie. Hij deed dit met een kick-off bijeenkomst in Paushuize in Utrecht. Speciale aandacht was er voor de Anjeractie-

coördinatoren uit de gemeente Nieuwegein, die hun opbrengst in 2011 zagen verdriedubbelen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Groningen

Het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds Groningen heeft op maandag 21 mei onder leiding van de voorzitter Max van den Berg gecollecteerd met het Delfzijls Harmonie orkest in Delfzijl. Daarmee gaf de muziekvereniging de aftrap voor de jaarlijkse Anjeractie in Groningen. Naast het bestuur liep ook burgemeester Emme Groot van Delfzijl met de collectebus van deur tot deur.

Loterij-inkomsten

Het Prins Bernhard Cultuurfonds ontvangt een groot deel van zijn inkomsten uit loterijen. In 2012 kregen we een percentage van de opbrengsten van de BankGiro Loterij, De Lotto en de Paardentotalisator.

BankGiro Loterij

Van de opbrengst van de BankGiro Loterij gaat de helft naar culturele instellingen. Ook het Prins Bernhard Cultuurfonds ontvangt elk jaar een percentage. Uit de opbrengst van 2012 kregen we tijdens het Goed Geld Gala in het Scheepvaartmuseum in Amsterdam op 5 februari 2013 een cheque ter waarde van € 14.685.961. Van dit bedrag is € 14.727 afkomstig uit de zogeheten geoormerkte loten: tijdens de Zomerfestivals die vorig jaar via het Cultuurfonds van de BankGiro Loterij een extra bijdrage ontvingen, werden 900 nieuwe BankGiro Loterij deelnemers geworven. De helft van de inleg van deze deelnemers is bestemd voor het Cultuurfonds. Tijdens het Goed Geld Gala in 2013 ontving het Cultuurfonds daarnaast een extra bijdrage van € 450.000 voor het project 'Opera op Locatie'. Met dit bedrag stelt het Cultuurfonds vier opera-instellingen in staat om in de zomer van 2014 op bijzondere locaties opera's te produceren.

BGL Restauratiefonds

De BankGiro Loterij verstrekt het Prins Bernhard Cultuurfonds ten slotte € 1.000.000 ter aanvulling van het budget van het BGL Restauratiefonds en € 166.667 voor het televisieprogramma Max Monumentaal dat in het najaar van 2013 bij oproep Max wordt uitgezonden.

De Lotto

De Lotto stelt al ruim veertig jaar een deel van zijn inkomsten ter beschikking aan Nederlandse sportorganisaties en goede doelen. De verwachte bijdrage 2012 aan het Prins Bernhard Cultuurfonds is circa € 5 miljoen.

De Paardentotalisator

Daarnaast ontvangt het Prins Bernhard Cultuurfonds een deel van de inkomsten van de Paardentotalisator. Deze organisatie coördineert het wedden op harddraverijen en paardenrennen. Ze gaf ons in 2012 circa € 16.000.

Kansspelmarkt in de toekomst

Doordat het kabinet-Rutte II op inzet op flinke bezuinigingen, neemt het belang van particuliere fondsenwervers zoals de goededoelenloterijen toe. De bijdrage van de loterij en haar deelnemers is uniek. Deze is niet alleen meerjarig maar de goede doelen, zoals het Prins Bernhard Cultuurfonds, bepalen ook zelf de besteding ervan, op basis van hun expertise.

Het kabinet wil het kansspelbeleid moderniseren. Wij hopen dat de voorgestelde wijzigingen in het kansspelbeleid de loterijen voldoende ruimte geeft om de succesvolle fondsenwerving op dit niveau voort te zetten. Zonder deze loterijen en hun deelnemers zouden wij een groot deel van onze initiatieven immers niet kunnen realiseren.

Goede Doelen Platform

Het Cultuurfonds is samen met de BankGiro Loterij en De Lotto actief in het Goede Doelen Platform. Het platform is een samenwerkingsverband van alle 173 goededoelenorganisaties die structureel worden gesteund door de Nationale Goede

Doelen Loterijen. Het Goede Doelen Platform zet zich in voor duurzame veiligstelling en waar mogelijk vergroting van de bijdrage van de (legale) loterijen aan het algemeen belang.

Het Goede Doelen Platform heeft in 2012 intensief overlegd met een aantal aanbieders van (online) kansspelen. Dit heeft geleid tot een gezamenlijk (sector)voorstel van de verschillende partijen. Belangrijke punten uit dit voorstel: Alle betrokken partijen erkennen dat loterijen de samenleving verrijken en vinden het belangrijk dat goededoelenorganisaties in de toekomst kunnen blijven rekenen op de bijdragen uit de loterijen. Online aanbieders moeten straks aan stringente vergunningsvoorwaarden voldoen. Als het aan de betrokken partijen ligt, gaat de legalisering van online kansspelen gepaard met versterkingsmaatregelen voor de loterijen. Zo houden we de huidige bijdrage aan de samenleving (jaarlijks 770 miljoen euro) op peil.

Het Goede Doelen Platform doet zijn uiterste best om ervoor te zorgen dat dit breed gedragen voorstel zijn weg vindt in het wetsvoorstel voor de legalisering van online kansspelen. Consultatie daarover wordt verwacht in het voorjaar van 2013.

Fondsen werven volgens de richtlijnen

Fondsenwerving is een belangrijke inkomstenbron voor het Prins Bernhard Cultuurfonds. Bij al onze wervingsactiviteiten houden we ons aan strenge richtlijnen. Met klachten gaan we zorgvuldig om.

Gedragscodes en richtlijnen

We houden ons aan onderstaande richtlijnen bij het werven van fondsen:

GEDRAGSCODE FONDSSENWERVING We verstrekken geen gegevens over donateurs, relaties en begunstigden aan derden.

GEDRAGSCODE STRAAT- EN HUIS-AAN-HUISWERVING We volgen deze gedragscode van de brancheorganisatie Vereniging Direct Dialogue Donateurwervers Nederland.

RICHTLIJNEN CENTRAAL BUREAU FONDSENWERVING (CBF) We dragen het CBF-Keur, omdat we ruimschoots voldoen aan alle criteria die het Centraal Bureau Fondsenwerving stelt aan werving en besteding van fondsen.

BEL-ME-NIET REGISTER Bij telemarketing conformeren wij ons aan de richtlijnen uit het Bel-me-niet Register.

Klachten

Klachten nemen we serieus en proberen we binnen twee dagen af te handelen. Als het meer tijd kost om de klacht te onderzoeken, melden we dit direct aan de indiener van de klacht. In 2012 ontvingen we 15 klachten, tegen 26 in 2011. De klachten gingen over de keuze van laureaten en het beleid in het algemeen (5x), het salaris van de directeur (4x) en over donateurszaken als giftverzoeken en onjuiste aan- en afmeldingen (6x). Jaarlijks wordt de afhandeling van klachten beoordeeld door de vice-voorzitter van de financiële audit- en beleggingscommissie, en waar nodig geagendeerd.

Naar de toekomst

Het Cultuurfonds zet zich ook in 2013 weer volop in om geld voor cultuur en natuur te werven. Dat doen we door de inzet van een extra tijdelijke medewerker om collectanten en coördinatoren voor de Anjeractie te werven. Helaas heeft de overgang naar een nieuw relatiebeheersysteem het afgelopen jaar veel tijd geveegd van onze fondsenwerver donateurs. In 2013 is er weer meer tijd om de aandacht te verleggen naar donateurswerving. De CultuurFondsen op Naam worden binnen de campagne van het Huis van het Mecenaat in 2013 belicht, evenals de overige producten en diensten.

Communicatie en voorlichting Het Prins Bernhard Cultuurfonds ondersteunt jaarlijks een breed scala aan projecten met inkomsten uit fondsenwerving, loterijen en beleggingen. Dat maakt ons verantwoordelijk voor een heldere communicatie met onze stakeholders.

We communiceren met verschillende doelgroepen via diverse eigen communicatiemiddelen. Voor elke doelgroep zoeken we continu naar een optimale middelenmix. Om ons werk onder de aandacht te brengen, plaatsen we advertenties, organiseren we campagnes en voeren we een actief mediabeleid. In 2012 lag de focus op het analyseren van onze online communicatiemiddelen en het ontwikkelen van een crossmediale communicatiestrategie voor het Huis van het Mecenaat, die in de loop van 2013 wordt ingezet.

Modern Mecenaat

Nu de overheid zich terugtrekt, wordt het mecenaat steeds belangrijker voor de culturele sector. Daarom manifesteerde het Cultuurfonds zich nadrukkelijk als partner in het mecenaat. Dat leidde tot een bovengemiddeld resultaat: 27 nieuwe CultuurFonds op Naam verwierven we in 2012, met een bedrag van ongeveer € 4 miljoen. Opmerkelijk was de grote aandacht voor theater; maar liefst drie fondsen voor toneel en theater (mime) werden met een schenking ingesteld. Ook mag de publiek-private samenwerking zich in een toenemende belangstelling verheugen. Een bescheiden mediacampagne in landelijke kranten werd in december ingezet. Dit heeft geleid tot een stijging van bijna 30 procent van het bezoek op onze webpagina's CultuurFonds op Naam. Eind 2012 werden de eerste stappen gezet richting een nieuwe communicatiestrategie inzake mecenaat. De daadwerkelijke campagne wordt in 2013 uitgevoerd.

Geefwet

Het kabinet-Rutte I heeft najaar 2011 de Geefwet in het leven geroepen. Een fiscale stimulans, in de vorm van een multiplier, bedoeld om het geven aan cultuur te bevorderen voor een periode van vijf jaar. Officieel zou de Geefwet per 1 januari 2012 ingaan. Begin 2012 heeft het Cultuurfonds een marketingcampagne ontwikkeld om de Geefwet en geven aan cultuur via het Cultuurfonds onder de aandacht te brengen. Deze campagne heeft het fonds helaas niet kunnen inzetten omdat in maart 2012 bleek dat de Geefwet nog officieel door de Europese Commissie

moest worden geratificeerd. Aangezien het Cultuurfonds schenkers honderd procent zekerheid wil geven, is de Geefwetinformatie voorzien van een disclaimer en in beperkte mate verspreid. De Geefwet is vooral interessant bij het doen van periodieke giften voor minimaal vijf jaar. Aangezien er sprake is van een verloren jaar, heeft het Cultuurfonds eind 2012 bij de verantwoordelijke bewindslieden en kamerleden aangedrongen op een wetswijziging op grond waarvan de multiplier tot en met 2017 zou gaan gelden. Hierdoor kunnen het Cultuurfonds en de culturele instellingen in 2013 met hun marketingcampagnes beginnen om gevers aan te zetten tot grotere en – door gebruikmaking van de periodieke giftenaftrek – volledig aftrekbare giften aan culturele instellingen.

Publiek-private samenwerking

Het Cultuurfonds werkt de laatste jaren steeds vaker samen met (provinciale) overheden en (semi)publieke instellingen, waarbij de besteding van publieke middelen via en in samenwerking met het Cultuurfonds verloopt en in sommige gevallen wordt gematcht. Begin 2012 heeft het Cultuurfonds over dit onderwerp een brochure gemaakt in een oplage van 1.500. Vanwege de juridische problematiek die hier veelal mee samenhangt, besloot het Cultuurfonds in 2012 de publicatie *Kunst, recht en geld, dilemma's bij publiek-private samenwerking* te ondersteunen. De publicatie werpt een actueel licht op de ontwikkeling van nieuwe financieringsvormen voor kunst en cultuur, met name op het terrein van de publiek-private samenwerking. Het boek werd op 16 november in Amsterdam gepresenteerd, in samenwerking met de Vereniging Kunst Cultuur Recht (VKCR).

Campagne buitenplaatsen

In het kader van het Jaar van de Buitenplaats 2012 gaf het Cultuurfonds met de advertentie *Van de 6000 buitenplaatsen zijn er nog maar 600 over. Help mee met het herstel van dit unieke historisch erfgoed* en de

benadering van potentieel geïnteresseerden een aanzet om extra middelen te verwerven voor de ondersteuning van buitenplaatsen in brede zin. De advertentie in het tijdschrift Arcadië werd ondersteund door een artikel over de betekenis van het Cultuurfonds voor de buitenplaatsen. Ook verscheen de advertentie in het magazine Herenhuis. Daarnaast ontwikkelde het fonds een speciale folder die het onder meer verspreidde tijdens de Erfgoed Fair op Paleis Het Loo in juni. Enkele relaties hebben aangegeven dit doel op te nemen in hun testament en een daadwerkelijk testament viel ons ten deel. De erflater bepaalde dat het nagelaten bedrag bestemd zal zijn voor Kasteel Sypesteyn. Ook kon men kleinere giften voor dit doel bestemmen. We ontvingen daarvoor ruim € 1.100. Tijdens het themajaar steeg het aantal bezoekers naar onze webpagina Monumentenzorg aanzienlijk. Voor het eerst stond deze in de top 10 van het aantal best bezochte pagina's met ruim 15.000 unieke bezoekers.

Nederland Vertaalt

Om meer aandacht te vestigen op het grote belang van goed vertalen organiseerde het Cultuurfonds voor de tweede maal de landelijke manifestatie Nederland Vertaalt. Deze was op 25 februari in het Muziekgebouw aan 't IJ en bestond uit een vertaalwedstrijd in samenwerking met de Volkskrant, een vertaalprijsvraag voor scholieren en een vertaalmiddag met workshops en aansluitend de uitreiking van de Martinus Nijhoff Vertaalprijs. Aan de vertaalwedstijd deden 640 mensen mee (1008 in 2011). Voor de scholierenwedstijd werden 724 scholen aangeschreven, waarvan er 31 deelnamen (19 in 2011). Vanaf november 2012 is Nederland Vertaalt wederom georganiseerd. De workshops en de uitreiking van de prijs zijn op 24 maart 2013. We communiceren deze manifestatie via www.nederlandvertaalt.nl.

Voor grotere bekendheid van Nederland Vertaalt onder jongeren lanceerden we op 16 december de Facebook-campagne Muziek Vertaalt. Deze riep op tot deelname

aan de vertaalwedstrijd en/of plaatsing van je eigen ingezongen vertaling op YouTube. Ook koppelden we deze pagina aan onze Facebookpagina Bernhard Fellow. Op de Muziek Vertaalt-pagina waren drie nummers van Bernhard Fellow Romy Uitdehaag te horen. Zij had speciaal voor deze campagne drie Engelstalige nummers vertaald en ingezongen. De clipjes op Youtube zijn 1.098 keer bekeken. Tijdens de campagne werd de speciale Muziek Vertaalt-pagina 3.156 keer bekeken. Van deze bezoekers was 60,2 procent vrouw en 39,7 procent man, 48,2 procent 13-17 jaar en 12 procent 18-24 jaar. Uiteindelijk hebben via Facebook 333 jongeren de website www.nederlandvertaalt.nl bezocht.

Inzet van Google Grants

Sinds 2010 maakt het Prins Bernhard Cultuurfonds gebruik van Google Grants, het gratis Google Adwords programma voor goede doelen om online campagnes te beheren bij Google. Na een optimalisatie van Google Grants in het derde kwartaal van 2011 is het aantal bezoekers van onze website via Google Grants flink toegenomen; in 2012 kwam 45,52 procent van de bezoekers via Google Grants (17 procent in 2011).

Onze doelgroepen en communicatiemiddelen

Om onze doelgroepen te bereiken en de band met hen te versterken, zetten we verschillende communicatiemiddelen in:

Activiteiten en evenementen

Communicatiemiddel	Doelgroep
Bijeenkomst in het Scheepvaartmuseum te Amsterdam op 9 februari	Schenkers en testateurs
In samenwerking met de Dutch Fashion Foundation uitreikingen Cultuurfonds Mode Stipendium aan Francisco van Benthum en Truus en Riet Spijkers	Schenkers CFoN en (pers)vertegenwoordigers uit de (inter)nationale modewereld
Presentatie van restauratie graf Jacques Perk op begraafplaats De Nieuwe Ooster, Amsterdam op 30 mei	Schenkers en relaties van het Cultuurfonds op Naam Perzik van Onsterfelijkheid
Lezing met rondleiding in het Scheepvaartmuseum, Amsterdam op 17 en 25 januari Bezoek met rondleiding aan Kasteel Amerongen op 16 mei Excursie Afrika Museum, Berg en Dal op 26 september	Begunstigers en donateurs
Open Tuindagen op 16 en 17 juni	Algemeen publiek
Open monumentendag op 8 en 9 september 2012	
Met de Cultuurpas korting op tentoonstellingen, theaterproducties, boeken en cd's die we ondersteunen	Begunstigers en donateurs
Nederland Vertaalt op 25 februari 2012 in Muziekgebouw aan 't IJ	Geïnteresseerden in vertalen en literair vertalers.
Via onze e-mailnieuwsbrief CultuurNieuws mochten we door het jaar heen verschillende vrijkaarten verloten en kortingen weggeven op voorstellingen, tentoonstellingen, publicaties etc voor onze donateurs. Voorbeelden: kortingen op festival Turkey Now! en de Erfgoedfair in Paleis Het Loo, vrijkaarten voor het Nederlands Theater Festival en het Holland Festival	Begunstigers en donateurs
Facebookgroep Bernhard Fellow. Deze applicatie is exclusief voor onze Cultuurfondsbursalen ontwikkeld. Zij kunnen via dit kanaal communiceren met elkaar en het fonds	Bursalen 264 deelnemers
Op 25 en 26 augustus traden in het CultuurPaleis op de Uitmarkt diverse artiesten op die door het Cultuurfonds zijn ondersteund	Alle doelgroepen

Drukwerk en publicaties

Communicatiemiddel	Doelgroep	Oplage/aantal
Brochures CultuurFonds op Naam voor particulieren, stichtingen en bedrijven	Intermediairs	10.000
Algemene informatiefolder	Culturele instellingen, potentiële donateurs	183.000
Algemene poster	Culturele instellingen	8.000
Brochure over publiek-private samenwerking	(semi)publieke instellingen	1.500
Magazine Cultuurbericht	Begunstigers, relaties, coördinatoren	32.000 (per editie, verschijnt driemaal per jaar)
Jaarbericht	Intermediairs, potentiële donateurs, CultuurFonds op Naam-schenkers, culturele instellingen, bibliotheekcentrales en relaties	35.000

Online communicatie

Communicatiemiddel	Doelgroep	Oplage/aantal 2012
www.cultuurfonds.nl	Alle doelgroepen	243.000
www.facebook.com/bernhardfellow	Alle doelgroepen	290 volgers
www.facebook.com/cultuurfonds	Alle doelgroepen	1187 volgers
www.facebook.com/bernhardfellowgroup	Besloten groep van bursalen	265 volgers
www.youtube.com/cultuurfonds		12.549 views van geplaatste filmpjes
www.twitter.com/cultuurfonds		6.819 volgers
www.twitter.com/anjeractie		471 volgers
Digitale nieuwsbrief CultuurNieuws,	Alle doelgroepen	14.000, verschijnt tienmaal per jaar
Online jaarverslag	Intermediairs, prospects, CultuurFonds op Naam-schenkers, culturele instellingen, bibliotheekcentrales en relaties	2.427 unieke bezoekers 3.014 totaal aantal bezoekers (dus incl. bezoeker die meerdere keren komt)
Nederlandvertaalt.nl	Literair vertalers, geïnteresseerden in vertalen	10.764 unieke bezoekers 17.709 totaal aantal bezoekers

Persoonlijk contact

Communicatiemiddel

Doelgroep

Schriftelijk bericht van elke schenking die we doen uit een CultuurFonds op Naam

Betreffende CultuurFonds op Naam-schenkers

Ontmoetingen

(Potentiële) schenkers van CultuurFonds op Naam
nodigen we uit bij ons op kantoor of bezoeken we thuis

Algemene advertenties

We vinden het belangrijk om het Prins Bernhard Cultuurfonds en zijn activiteiten goed onder de aandacht te brengen bij een breed publiek. Daarom plaatsen we regelmatig algemene advertenties en banners in tijdschriften, seizoensbrochures en websites over onze werkterreinen. Ook vragen we instellingen die we steunen om deze advertentie op te nemen in bijvoorbeeld hun eigen periodieken en programmabladen en op hun websites. De meeste organisaties geven hieraan gehoor.

Campagnes van het Prins Bernhard Cultuurfonds

Soms vraagt het Prins Bernhard Cultuurfonds aandacht voor specifieke activiteiten. In 2012 organiseerden we bijvoorbeeld campagnes om nieuwe CultuurFonds op Naam te werven, de Anjeractie te promoten en afgestudeerden te wijzen op onze beurzen.

Mediacampagne voor de Anjeractie

In de periode rond de Anjeractie zetten we elk jaar televisie, radio, printpers en internet in. Dit voor morele ondersteuning van de 25.000 vrijwilligers en een hogere opbrengst. Voor het eerst kon men ook geven via sms. Deze Geef sms campagne (sms Cultuur naar 4333 en geef eenmalig € 2,50) werd verwerkt in de tv-spot, radiospot en onlinebanners maar niet op de collectematerialen. Het nieuwe fondsenwervende middel zal in toenemende mate gecommuniceerd worden via alle communicatiekanalen van het fonds en blijft openstaan op www.anjeractie.nl.

In 2012 zag onze mediacampagne er zo uit:

Televisie Socutera zond drie keer de promotiefilm van 95 seconden uit en tien keer de verkorte versie van twintig

seconden. Hiermee bereikten we in totaal 1.732.000 kijkers. Verder zonden we op de zenders Nederland 1, Nederland 2, Nederland 3, RTL4, RTL5, RTL7, BravaNL en regionale televisiezenders (ORN) een reclamespot van 25 seconden uit.

Radio Op Radio 1, Radio 2, Radio 4, Classic FM, Arrow Jazz FM en regionale radiozenders (ORN) zonden we een reclamespot van twintig seconden uit.

Printpers Advertenties in landelijke dagbladen (de Volkskrant, Trouw, Het Parool en NRC Handelsblad) en regionale dagbladen (NRP).

Internet Banners op sites van de Persgroep (de Volkskrant, Parool, Trouw), NRC Media, Radio Rijnmond en BravaNL.

Campagnes voor bursalen

Voor de beurzen van het Prins Bernhard Cultuurfonds vroegen we aandacht met de Facebook-campagne "Trek jij volle zalen?". Zanger en entertainer Mick Harren riep jongeren op de speciale Bernhard Fellow pagina op om hun zaal vol te krijgen met vrienden. Er werd actief geadverteerd, met als resultaat in totaal 16 miljoen vertoningen van de advertenties en 3.167 klikken op de advertenties. Daarvan zijn er 1.461 direct naar de Richtlijnenwijzer verwezen. Uiteindelijk ontvingen we 265 aanvragen in 2012 voor een beurs (278 in 2011).

Cultuuragenda op tv Gelderland

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland zond het hele jaar maandelijks een spot van tien seconden uit in de rubriek Cultuuragenda van tv Gelderland. De spot vraagt aandacht voor een ondersteund cultureel project in Gelderland. Doel

Cultuur verbindt.

Al voor €4 sluit u zich aan.

Het Prins Bernhard Cultuurfonds steunt het Nederlands Theater Festival 2012.

WORD DONATEUR
JUIST NU!

Beeldende kunst, geschiedenis & letteren, monumentenzorg, muziek & theater en natuurbehoud. Het Prins Bernhard Cultuurfonds zet zich in voor cultuur die u raakt.

Al vanaf €4 per maand sluit u zich aan. Ga naar www.cultuurfonds.nl.

is verhoging van het publieksbereik van het project en vergroting van de naamsbekendheid van het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Vrije publiciteit door actief mediabeleid

We voeren landelijk en regionaal een actief mediabeleid om onze activiteiten en werkzaamheden onder de aandacht te brengen bij een breed publiek. In 2012 verstuurde het landelijk fonds 31 persberichten (15 in 2011). Het fonds kon op buitengewone aandacht van de media rekenen. Met name de uitreiking van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs aan Lidewij Edelkoort werd in landelijke dagbladen en nieuwsprogramma's op radio en tv belicht. Verder genereerde het Cultuurfonds veel publiciteit met de Museumprijs, een ton voor literaire tijdschriften, Themajaar Historische Buitenplaatsen (voornamelijk magazines) en de extra bijdrage aan de vijf zomerfestivals.

Ook onze provinciale afdelingen kregen regionale pers-aandacht. Zij verstuurden 29 persberichten over toegekende bijdragen, prijzen en bijzondere gebeurtenissen. Alle persberichten hebben regionaal media-aandacht opgeleverd.

Naar de toekomst

In 2013 ligt de focus op implementatie van de communicatiestrategie van het Huis van het Mecenaat. Samen met de resultaten van de analyse van de online middelen zal dit van invloed zijn op de on- en offline communicatiemiddelen van het fonds. Deze worden waar nodig vernieuwd en/of verbeterd. We verwachten in 2013 een nieuwe website te lanceren. Ook worden online middelen als CultuurNieuws geoptimaliseerd.

Verantwoordingsverklaring goed bestuur Het Prins Bernhard Cultuurfonds draagt het CBF-keur. Een van de voorwaarden: een Verantwoordingsverklaring, waarin we laten zien hoe we invulling geven aan de drie principes van het Reglement van het CBF-keur.

In dit jaarverslag geven we een samenvatting van de Verantwoordingsverklaring. De integrale versie maakt deel uit van de recente voorschriften van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) en is gedeponeerd bij het CBF.

Principes voor goed bestuur

De Raad van Toezicht van het Prins Bernhard Cultuurfonds onderschrijft de volgende principes voor goed bestuur:

1. Binnen de stichting is het toezicht duidelijk gescheiden van het bestuur en de uitvoering;
2. De stichting werkt voortdurend aan een optimale besteding van middelen, zodat doelstellingen effectief en doelmatig worden gerealiseerd;
3. De stichting streeft naar optimale relaties met belanghebbenden.

1. Scheiding van toezicht, bestuur en uitvoering

We leggen graag uit hoe het Prins Bernhard Cultuurfonds invulling geeft aan het eerste principe: scheiding van toezicht, bestuur en uitvoering.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is het hoogste orgaan van de stichting. Dit houdt toezicht op het beleid van de statutair bestuurder/directeur en op de algemene gang van zaken in de stichting. De Raad van Toezicht bestaat uit ten minste negen leden, van wie er drie uit de kring van de provinciale afdelingen worden benoemd. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Ze kunnen eenmaal worden herbenoemd voor eenzelfde termijn.

Interne Bestuurscode van het Cultuurfonds

Bij hun benoeming beloven de toezichthouders dat ze zich zullen houden aan onze interne Bestuurscode. Hierin staan de uitgangspunten vermeld voor de bestuurlijke verhoudingen die gelden binnen het Cultuurfonds. Zo zorgen we ervoor dat de Raad van Toezicht zijn taak onafhankelijk kan vervullen.

Statuten en directiereglement

De scheiding van bevoegdheden tussen de Raad van Toezicht en het bestuur hebben we formeel vastgelegd in de statuten; het directiereglement werkt dit verder uit voor de directievoering. In dit reglement hebben we onder meer vastgelegd welke besluiten van het bestuur altijd vooraf ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht moeten worden voorgelegd.

Besluiten Raad van Toezicht en bestuur apart vastgelegd

De besluiten van de Raad van Toezicht en die van het bestuur worden afzonderlijk vastgelegd. Jaarlijks evalueert de Raad van Toezicht het functioneren van het bestuur en zijn eigen functioneren. De Raad van Toezicht vergadert jaarlijks vijf keer met het bestuur. Het College van Adviseurs, dat is samengesteld uit de voorzitters van de adviescommissies, is doorgaans bij deze vergaderingen aanwezig.

Advies van Financiële Audit- en Beleggingscommissie

De Raad van Toezicht laat zich door de Financiële Audit- en Beleggingscommissie adviseren over het te volgen financieel beleid en beleggingsbeleid.

Bestuur

Het bestuur van de stichting ligt bij de statutair bestuurder/directeur (directeur). De directeur heeft de dagelijkse leiding en is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleidsplan en de activiteiten. Het directiereglement geeft daarbij houvast. De directeur wordt bijgestaan door een College van Gedelegeerden dat is samengesteld uit drie leden van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht benoemt de directeur, houdt toezicht op zijn functioneren en mag hem schorsen en ontslaan.

Afdelingsbesturen en adviescommissies

De directeur laat zich bij zijn besluitvorming adviseren door adviescommissies van het landelijk fonds en door provinciale afdelingsbesturen, waarvan een aantal zich laat adviseren door eigen commissies.

Landelijke adviescommissies

De adviescommissies van het landelijk fonds bestaan uit deskundigen op de werkterreinen van het fonds. Voordat de directeur een besluit neemt over een beleidsvoorstel, legt hij dit voor aan de adviescommissie op het betreffende werkterrein. Ook aanvragen voor financiële ondersteuning van projecten met een landelijke uitstraling legt hij – voorzien van een preadvies van het landelijk bureau – voor aan de adviescommissies. Het advies is niet bindend. Als de directie afwijkt van dit advies, legt ze dit voor aan de Raad van Toezicht. In de praktijk komt dat zelden voor.

Cultuurfonds op Naam-schenkers, intermediaire doelgroepen en samenwerkingspartners. Elke doelgroep kent een eigen communicatie- en voorlichtingsbeleid. Daarbij gaan we uit van een klantgerichte opstelling, adequate en tijdige informatievoorziening, een transparante en open opstelling en professionaliteit. We hebben oog voor wensen, ideeën en klachten van alle doelgroepen. We hanteren een gedragscode voor fondsen- en straatwerving, die fatsoenlijk gedrag van fondsenwerfers waarborgt. We behandelen klachten volgens een vaste procedure.

Mandaat voor provinciale voorstellen

Voor aanvragen voor financiële ondersteuning van projecten met een lokale of regionale uitstraling heeft de directeur beslissingsbevoegdheid gemandateerd aan provinciale afdelingsbesturen. Binnen ons bestedingenbeleid kunnen provinciale afdelingsbesturen prioriteiten stellen voor hun provincies, mits de directeur voorstellen daartoe heeft bekrachtigd.

2. Optimale effectiviteit en efficiëntie van bestedingen

Doen we de goede dingen en doen we de goede dingen op de goede manier? Die vragen hebben betrekking op het tweede principe voor goed bestuur dat het Prins Bernhard Cultuurfonds onderschrijft.

In het algemeen geldt dat wij met behulp van onze planning & controlecyclus – ons vierjarig beleidsplan, de jaarplannen met concrete en meetbare doelstellingen en onze beoordelingscyclus – streven naar een optimale besteding van middelen en hogere efficiëntie. Gedurende het jaar houden we de vinger aan de pols met managementrapportages.

3. Optimale relaties met belanghebbenden

Het Prins Bernhard Cultuurfonds kent verschillende doelgroepen. Conform het derde principe voor goed bestuur werken we continu aan een optimale communicatie met hen. Dat zijn onder meer aanvragers, donateurs, (potentiële)

STROOM DEN HAAG

Het Prins Bernhard Cultuurfonds steunde Stichting Stroom met een bijdrage van € 20.000 voor het realiseren van een bestuivingskamer binnen de Honingbank.

Naar de toekomst

Mecenaat op maat – Het Cultuurfonds kan een belangrijkere rol voor de cultuur innemen als het zich nadrukkelijker presenteert als de onafhankelijke partner in mecenaat. Mede onder invloed van het kabinetsbeleid worden wij in toenemende mate geconfronteerd met vragen van allerlei partijen om advies en expertise op het gebied van mecenaat en fondsenwerving. Partijen beschouwen het Cultuurfonds van nature als onafhankelijke partner in mecenaat. Om de leidende rol op het gebied van het mecenaat te blijven vervullen gaat het fonds zijn dienstverlening uitbreiden met ‘mecenaat op maat’. In het kort komt het erop neer dat wij naast onze klassieke ‘expert advised’ aanpak, waarbij de aanvragen voor een financiële bijdrage viermaal per jaar in een commissie met deskundigen worden behandeld, ook een ‘donor advised’ dienstverlening willen aanbieden. Dit houdt onder andere in meer betrokkenheid van de schenker bij de selectie en keuze van projecten en meer besluitvormingsmomenten gedurende het jaar. Daarnaast willen wij instrumenten ontwikkelen waarmee wij geefgeld ondernemender inzetten en met hetzelfde geld meer mogelijk maken. De impact van iedere beschikbare euro wordt vergroot door in aanvulling op onze traditionele bestedingsvormen alternatieve bestedingsinstrumenten te ontwikkelen en het vermogen meer in overeenstemming te beleggen met onze doelstelling. Het gaat hierbij om revolverende laagrentende leningen, garantstellingen en investeringen in rendabele delen van organisaties via venture philanthropy. Het Cultuurfonds speelt met deze strategie beter in op de (geef)markt en stimuleert bovendien cultureel ondernemen.

European Cultural Foundation (ECF) en het Prins Bernhard Cultuurfonds in Europees verband – Het Cultuurfonds acht een hechte band met de ECF van groot belang. Het Cultuurfonds draagt immers 25 procent van de opbrengsten van de Lotto en BankGiro Loterij loterijen af aan de ECF ter bevordering van cultuur in Europees verband. In 2012 is een nieuwe overeenkomst met de ECF gesloten met als doel een grotere synergie tussen beide organisaties. Hieraan werd invulling gegeven door het zoeken naar gezamenlijke projecten, het monitoren van de ECF via onder andere vragenlijsten, overleg op alle niveaus en waar mogelijk samenwerking in de bedrijfsvoering.

In het verlengde hiervan wil het Cultuurfonds nog doeltreffender invulling geven aan het statutair vastgelegde voornemen om cultuur in Europees c.q. internationaal verband te bevorderen. Omdat de schaarste aan middelen toeneemt binnen de werkterreinen, bestaat voor het Cultuurfonds steeds meer behoefte aan zo’n kader om de aanzienlijke investeringen in de internationale bestedingen te verantwoorden. Hierover stelt de organisatie zich concreet de volgende vragen:

- hoe kan het Cultuurfonds zo effectief mogelijk besteden in internationaal verband?
- hoe passen de activiteiten van de ECF in ons internationaal bestedingenbeleid?
- waar liggen in dezen de beste kansen voor het Cultuurfonds om fondsen te werven?

De plannen daarvoor worden in 2013 uitgewerkt.

Bestuurlijke organisatie Onze verschillende landelijke organen zorgen voor toezicht, bestuur en uitvoering binnen de gehele organisatie van het Prins Bernhard Cultuurfonds. We werken daarbij volgens regels voor goed bestuur.

Het Prins Bernhard Cultuurfonds voldoet aan de interne en de externe eisen van de Code Cultural Governance, de keurmerkgeregels van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), en de Code Goed Bestuur van Goede Doelen (Code Wijffels) van de VFI, de branchevereniging van goede doelen. Daarnaast kent het fonds een interne Bestuurscode. Daarin staan bevoegdheden, rechten en plichten, zittingstermijnen en de regel dat de functies niet-gehonoreerd zijn. Alleen onkosten worden vergoed.

Regent

Sinds de oprichting van het fonds in 1940 tot zijn overlijden op 1 december 2004 was Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden Regent van het Prins Bernhard Cultuurfonds. Hare Majesteit de Koningin nam in 2005 de uitreiking van de Zilveren Anjer van haar vader over.

Bestuur

Het Bestuur van de stichting ligt bij de statutair bestuurder/directeur.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is het hoogste orgaan van het fonds en eindverantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de organisatie. Van de negen leden worden drie vanuit de provinciale afdelingen benoemd. In 2012 waren dat mw. S.J.F.M. Swinkels-van Thiel, mw. drs. J.A. Timmer en mr. M.J.E.M. Jager. Alle leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen eenmaal worden herbenoemd. We streven naar een brede maatschappelijke afspiegeling, met vertegenwoordigers uit particuliere organisaties, bedrijfsleven en openbaar bestuur. Bij vacatures hanteren we daarom een profielschets, die zo nodig wordt aangevuld met specifieke eisen, afhankelijk van de achtergrond en expertise van de zittende leden.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Jaarlijks houdt de Raad van Toezicht een zelfevaluatie aan de hand van een aandachtspuntenlijst waarmee elk

lid van Raad van Toezicht zich kan voorbereiden op het agendapunt. De Raad van Toezicht wil meer tijd besteden aan de inhoudelijke werkterreinen van het Cultuurfonds en heeft hiervoor de wijze van vergaderen enigszins aangepast. Voorzitters van onze adviescommissies lichten periodiek de ontwikkelingen in hun werkterrein en de consequenties daarvan voor het Cultuurfonds toe. Zo is bijvoorbeeld het onderdeel benoemingen van afdelingsbestuursleden gedelegeerd aan de vice-voorzitter van de Raad van Toezicht om meer ruimte in de agenda te creëren.

College van Adviseurs

Het College van Adviseurs is samengesteld uit de voorzitters van onze landelijke adviescommissies. Het college bereidt het advies voor aan de Raad van Toezicht over kandidaten voor de Zilveren Anjer en de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs.

Stichtingsraad

Deze drie organen – Bestuur, Raad van Toezicht, College van Adviseurs – vormen tezamen de Stichtingsraad. De raad kwam in 2012 vijf keer bijeen voor reguliere agendapunten als het jaarplan, de begroting, het beleggingsbeleid, provinciale afdelingen, de benoemingen van leden in onze adviescommissies en besturen, de samenwerking met de European Cultural Foundation en onze prijzen. Andere onderwerpen waren onder meer het beleid inzake mecenaat op maat, de oprichting van het Blockbusterfonds, de ondersteuning aan literaire tijdschriften in samenwerking met Nederlands Letterenfonds en het jubileumonderzoek impact cultuurfinanciering Cultuurfonds bij 75-jarig bestaan 2015.

Financiële Audit- en Beleggingscommissie

De Raad van Toezicht laat zich door de Financiële Audit- en Beleggingscommissie adviseren over het financieel beleid en beleggingsbeleid. Deze commissie bespreekt de jaarrekening met de accountant en beoordeelt de jaarrekening, het activiteitenbudget en de kostenbegroting. In 2012 kwamen daarnaast aan de orde: het beleggingsbeleid,

De initiatiefnemers van het Blockbusterfonds samen met minister-president Rutte.

FOTO: ROY BEUSKER

de beleggingsrapportages (in aanwezigheid van onze fiduciair manager SEI), de implementatie van het CRM, de bestemming van ons pand aan de Herengracht 474.

Adviescommissies

Wanneer aanvragen voor financiële ondersteuning een landelijke uitstraling hebben, leggen we die voor aan onze adviescommissies. Het landelijk bureau voorziet deze aanvragen dan van een preadvies. De adviescommissies voor het landelijk fonds bestaan uit deskundigen op de verschillende werkterreinen van het fonds. Ze vergaderen vier keer per jaar. Daarnaast is er de adviescommissie Fondsenwerving & Communicatie. Deze adviseert het bestuur over fondsenwerving en communicatie.

Bezoldiging Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht, College van Adviseurs en de leden van de vaste adviescommissies ontvangen voor hun werkzaamheden geen beloning. Ook zijn aan hen geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Provinciale afdelingsbesturen

Voor de activiteiten die een overwegend provinciaal belang hebben, hebben we twaalf afdelingen. Deze provinciale afdelingen hebben geen rechtspersoonlijkheid en worden bestuurd door een afdelingsbestuur. De voorzitter van het afdelingsbestuur is de commissaris van de Koningin in de betreffende provincie. Deze functie wordt qualitate qua vervuld maar betreft in de uitvoering een onafhankelijke functie voor een particulier fonds. De afdelingsbestuursleden worden benoemd door de Raad van Toezicht en bij de uitoefening van hun taak bijgestaan door een ambtelijk secretariaat. Net als bij het landelijk fonds laten sommige afdelingsbesturen zich bijstaan door adviescommissies. Afdelingsbesturen hebben elk een eigen vergaderfrequentie. De uitgangspunten voor de bestuurlijke verhoudingen tussen de Raad van Toezicht en directie enerzijds en de provinciale afdelingsbesturen anderzijds zijn vastgelegd in een bestuurscode.

Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied is gevestigd op Curaçao. Dit zusterfonds functioneert volledig zelfstandig en legt in een apart jaarverslag verantwoording af over de bestedingen. Jaarlijks ontvangt het fonds 2,2 procent uit het activiteitenbudget van het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Een overzicht van de leden van de Stichtingsraad, de Adviescommissies, de Afdelingsbesturen en het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied vindt u in de bijlage op pagina 113.

Personeel en organisatie Ons landelijk bureau zit in Amsterdam en heeft 35 medewerkers. De twaalf provinciale afdelingen zijn ondergebracht bij de provinciehuizen.

Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft een heldere organisatiestructuur. Onze onderdelen, met taken en verantwoordelijkheden, in vogelvlucht:

Managementteam

De directie leidt het Prins Bernhard Cultuurfonds met ondersteuning van de afdelingshoofden. Samen vormen ze het managementteam. Het hoofd bestedingen heeft hierin de rol van bestuurssecretaris. Het managementteam vergadert wekelijks, waarbij de leden de voortgang van het bestedingenbeleid, de fondsenwerving, communicatie, financiën en bedrijfsvoering bespreken. Zo zorgen ze ervoor dat het Cultuurfonds het jaarplan en de begroting volgt.

Landelijk bureau

Medewerkers van het landelijk bureau behandelen aanvragen met een landelijke uitstraling. Daarnaast organiseren en coördineren ze de fondsenwerving & communicatie, financiën en informatievoorziening & automatisering van het gehele Cultuurfonds inclusief de provinciale afdelingen.

Provinciale afdelingen

Elke provinciale afdeling heeft een afdelingsbestuur dat de aanvragen voor financiële ondersteuning met een regionale uitstraling behandelt. Bij de afhandeling van aanvragen en de organisatie van prijsuitreikingen en eigen initiatieven worden de afdelingsbesturen ondersteund door medewerkers. Deze zijn daarnaast, samen met een medewerker van het landelijk fonds, verantwoordelijk voor de Anjeractie. Werkafspraken zijn vastgelegd in serviceovereenkomsten tussen provincies en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Personeelsvertegenwoordiging

Sinds 2011 hebben we bij het landelijk bureau een gekozen personeelsvertegenwoordiging (PVT) van drie medewerkers. De PVT heeft in 2012 namens alle medewerkers driemaal overleg gevoerd met de directie.

Hierin kwamen diverse onderwerpen aan de orde, zoals het jaarverslag inclusief de jaarrekening, het jaarplan en de begroting, het gevoerde sociale beleid, het arbeidsvoorwaardenreglement, de afscheidsregeling en het verzuimbeleid in aanwezigheid van de bedrijfsarts.

Goede arbeidsvoorwaarden voor medewerkers

Het Prins Bernhard Cultuurfonds voelt zich verantwoordelijk voor zijn medewerkers. Ze kunnen daarom rekenen op goede arbeidsvoorwaarden.

Beoordelings- en planningsgesprekken, opleiding en coaching

In 2012 is een nieuwe beoordelingsmethodiek ingevoerd. Halverwege het jaar spreekt de leidinggevende met de medewerker over het individuele werkplan en de bereikte resultaten. Aan het einde van het jaar volgen de beoordeling en de afspraken voor het komende jaar. In overleg wordt vastgesteld welke competenties de medewerker moet ontwikkelen voor een optimale taakuitvoering. Opleiding, training en coaching is ook een vast gespreksonderwerp. Hiervoor reserveert het Cultuurfonds 2 procent van de totale salariskosten. In 2012 kwam dat neer op €35.000.

Salarissen van medewerkers volgen de inflatie

We stemmen de salarissen van medewerkers elk jaar af op het indexcijfer van het Centraal Bureau voor de Statistiek. In 2012 was dat 1,56 procent.

Ziekteverzuim in cijfers

Het ziekteverzuimpercentage voor 2012 was 1,8 procent. Dit percentage bestaat uit de gemiddelde meldingsfrequentie en de gemiddelde verzuimduur. De meldingsfrequentie is het aantal keren per jaar dat een werknemer zich gemiddeld ziek meldt. In het onderstaande schema zetten we het ziekteverzuim van 2012 af tegen dat in voorgaande jaren. De cijfers zijn exclusief zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof.

	2012	2011	2010	2009	2008
Verzuimpercentage	1,8	3,34	4,90	6,92	3,15
Gem. meldingsfrequentie	1,1	2,10	2,30	2,50	2,20
Gem. verzuimduur	4,8	4,50	6,30	8,30	5,10

Ontwikkelingen in ziekteverzuim

Het Prins Bernhard Cultuurfonds neemt maatregelen om medewerkers gezond te houden. Als een medewerker toch ziek wordt, doen we er alles aan om ervoor te zorgen dat hij of zij er snel weer bovenop is. Sinds 2009 neemt het ziekteverzuim af. We streven naar een ziekteverzuim met een gemiddelde van maximaal 3,5 procent, gemeten over de laatste drie jaar. Hierin zijn we geslaagd. Het gemiddelde komt uit op een percentage van 3,3 procent. We blijven de vinger aan de pols houden. Dit doen we bijvoorbeeld door regelingen aan te bieden om fysieke klachten te voorkomen of verminderen. Verder werken we met een verzuimprotocol. Dit verplicht ons en de zieke medewerker om ervoor te zorgen dat hij zo snel mogelijk weer aan het werk kan.

Maatschappelijk verantwoord beleid

Het Prins Bernhard Cultuurfonds neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid voor duurzaamheid serieus. Dit komt – naast ons beleggingsbeleid – tot uiting in maatregelen op het gebied van interne milieuzorg, energie- en papiergebruik en dergelijke. In 2013 willen we onze bedrijfsprocessen verder doorlichten op duurzaamheid.

Intern overleg voor optimale samenwerking tussen landelijk bureau en onze provinciale afdelingen

Voor een optimale samenwerking overleggen het landelijk bureau en de provinciale afdelingen geregeld met elkaar. Dat doen we in een bestuurlijk en administratief overleg.

Bestuurlijk overleg

Het bestuurlijk overleg is normaal gesproken één keer per jaar en vaker als dat nodig is. In 2012 werd het eenmaal gehouden. Tijdens het overleg komen leden van alle afdelingsbesturen in wisselende samenstellingen

bij elkaar. Elk afdelingsbestuur is minimaal met één bestuurslid vertegenwoordigd. Mr. M.J.E.M. Jager, lid van de Raad van Toezicht, is voorzitter. Tijdens het bestuurlijk overleg bespreken we algemene informatie over het Cultuurfonds en actuele thema's die bij de afdelingsbesturen leven. Denk daarbij aan richtlijnen voor financiële ondersteuning of communicatie- en fondsenwervingsplannen. In 2012 waren het financieel beleid van het Cultuurfonds, de richtlijnen voor bestedingen en de fondsenwerving waaronder de Anjeractie onderwerpen van overleg.

Administratief overleg

Het administratief overleg is afwisselend op het kantoor in Amsterdam of bij een van de provinciale afdelingen. In 2012 kwam men samen op het kantoor van het Prins Bernhard Cultuurfonds Groningen. Alle medewerkers van de secretariaten van de provinciale afdelingen nemen hieraan in principe deel. Tijdens het administratief overleg bespreken de deelnemers praktische zaken die betrekking hebben op bestedingen, fondsenwerving & communicatie, financiën en informatievoorziening & automatisering.

Medewerkers landelijk bureau

De medewerkers van het landelijk bureau zijn in loondienst. Een ruime meerderheid van hen werkt parttime en is vrouw. De leeftijdssamenstelling is als volgt:

Leeftijd	Aantal medewerkers
Tussen 20 en 30	1
Tussen 31 en 40	7
Tussen 41 en 50	15
Ouder dan 50	12

De gemiddelde leeftijd op 31 december 2012 was 47 jaar. In 2012 namen we afscheid van vier collega's en hebben we een nieuwe collega verwelkomd.

Medewerkers in dienst bij het landelijk fonds

Mw. dr. A. Esmeijer, statutair bestuurder/directeur
Drs. J.H. van Beem, adjunct-directeur
Mw. J.G. Biesheuvel, fondsenwerver donateurs
Mw. H.M.E. van Bosveld Heinsius, receptioniste/telefoniste
K.A.B.O. Dehulsters, coördinator informatievoorziening
& automatisering
Mw. drs. L.M. Blijenberg, communicatieadviseur
Mw. mr. M.H.F. Delprat, senior fondsenwerver particulieren
Mw. drs. H.A.M. Deijkers, adviseur bestedingen
Drs. H.A. Dijkstra, adviseur bestedingen
Mw. H.H. van Doesum, hoofd secretariaat en
directiesecretaresse
Mw. G.A. van Dooren, assistent fondsenwerving
& communicatie
Mw. N. Dorigo, projectmedewerker Anjeractie (tot 1.7.12)
Mw. I. Eckhart, assistent bestedingen
Mw. drs. M. Groenink, adviseur bestedingen
Mw. drs. S.J. van Heemskerck van Beest-Manheim, assistent
fondsenwerving & communicatie
Mw. Y. Hoogerwerf, communicatieadviseur
Drs. M. Kahlman, adviseur bestedingen
C. Kan, administrateur
Mw. drs. A.M.J. Koch, assistent bestedingen
Mw. A.T.M. Kraakman, administratief medewerker
D. Madigan, facilitair medewerker
Mw. M.H.D. Nillesen, hoofd fondsenwerving & communicatie
Mw. N.M. Orpen, assistent bestedingen
Mw. drs. E. Overweel, adviseur bestedingen
Mw. H.M.A. Paesbrugge, fondsenwerver Anjeractie
Mw. L. Peper, assistent bestedingen
Mw. drs. M.E.W. Schelhaas, teamleider bestedingen (per 1.9.12)
Mw. M.S. Soetens, directiesecretaresse
Drs. J. van Straten, adviseur bestedingen
Mw. drs. P.J. Strooper RA, hoofd financiën
Drs. T.L. Tromp, bestuurssecretaris/hoofd bestedingen
Drs. M. Tummers, senior fondsenwerver bedrijven en
stichtingen
Mw. H.E.G. Vluggen-Hamaekers, adviseur bestedingen

Mw. J. de Waal, receptioniste/telefoniste

Mw. M.A. Warren, administrateur

Medewerkers provinciale afdelingen

Alle medewerkers van de provinciale afdelingen zijn in dienst van de provincies, met uitzondering van een medewerker die op freelance basis werkt voor het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Medewerkers in dienst bij de provinciale afdelingen

Mw. H. Albers, afdeling Overijssel
Mw. H.J.T. den Besten, afdeling Gelderland
M. Bonemeijer, afdeling Zuid-Holland
Mw. G.T.M. Bruggeman, afdeling Overijssel
K. Bruining, afdeling Groningen
Mw. R. Dijkstra-Popma, afdeling Drenthe
Mw. N.E. Dorigo, afdeling Noord-Holland
Mw. M.H.F.L. van Eijs, afdeling Limburg
Mw. C. Gideonse, afdeling Zeeland
Mw. drs. J.Y.M. Habets, afdeling Drenthe
Mw. M. Harmsen, afdeling Groningen
Mw. S.S.F. Houben-Essers, afdeling Limburg
Mw. drs. A.H.C. Keijzer, afdeling Zeeland
Mw. W.J. Kuit, afdeling Gelderland
Mw. K. Louwerse, afdeling Zeeland
Mw. L. Lubbers, afdeling Zuid-Holland
Mw. M. Meeusen, afdeling Noord-Holland
Mw. C. Nieuwhof-Kuiken, afdeling Fryslân
Mw. M.H.L. Sutman Meijer, afdeling Fryslân
Mw. O. Raaymakers, afdeling Noord-Brabant
P.H.J.C. Rutgers, afdeling Noord-Brabant
Mw. J. Rutten-Nas, afdeling Noord-Brabant
Mw. D. v.d. Sanden-van Os, afdeling Noord-Brabant
Mw. M.C.T. Stolker, afdeling Utrecht
Mw. drs. M.E. Struving, afdeling Zuid-Holland
Mw. H.M. Sweerts, afdeling Flevoland
Mw. drs. E. Vlemmings, afdeling Utrecht

Het Prins Bernhard Cultuurfonds vertegenwoordigd in andere organisaties

Het Cultuurfonds hecht eraan vertegenwoordigd te zijn in organisaties die van groot belang zijn voor de sector. Enkele leden van de Stichtingsraad, de directeur en enkele medewerkers vertegenwoordigen het Prins Bernhard Cultuurfonds in deze organisaties. Jaarlijks wordt het lidmaatschap heroverwogen. Het Prins Bernhard Cultuurfonds was vertegenwoordigd in of lid van:

- De BankGiro Loterij
- De Lotto
- European Cultural Foundation
- European Foundation Centre
- Goede Doelen Platform
- ICOMOS
- ICOM
- Informeel Fondsenoverleg
- Nederlands Genootschap van Fondsenwervers
- Stichting Collecteplan
- Stichting SBF, Samenwerkende brancheorganisaties
- Filantropie
- Stichting Socutera
- Stichting ten behoeve van Culturele en Maatschappelijke Beschikkingen
- Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO)
- Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN)
- VFI, brancheorganisatie van goede doelen

Onze belangrijkste vertegenwoordigers in andere organisaties:

DR. A.H.G. RINNOOY KAN, voorzitter van de Raad van Toezicht, was namens het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds voorzitter van het bestuur van het Goede Doelen Platform en lid van het bestuur van het Blockbusterfonds.

MR. I.H.J.M. VAN WAESBERGHE, vice-voorzitter van de Raad van Toezicht, was namens het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds adviseur bij de Board van de European Cultural Foundation.

MR. J.CH.L. KUIPER, lid van de Raad van Toezicht, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in het bestuur van de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN). De heer Kuiper was penningmeester van deze stichting en lid van de Beneficiantenraad van de Lotto.

MW. DR. A. ESMEIJER, statutair bestuurder/directeur, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in: het bestuur van het Blockbusterfonds (als lid) het bestuur van Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN) het bestuur van de Stichting Collecteplan het bestuur van het Goede Doelen Platform de Board van de European Cultural Foundation (als adviseur) de Advisory Council van de European Cultural Foundation (als lid) de Vrienden van de European Cultural Foundation de Beneficiantenraad van de BankGiro Loterij

MW. MR. M.H.F. DELPRAT, senior fondsenwerver particulieren, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in het bestuur van de Stichting ten behoeve van Culturele en Maatschappelijke Beschikkingen. Ook was mevrouw Delprat lid van de werkgroep Schenken en Nalaten van de VFI.

MW. M.H.D. NILLESEN, hoofd fondsenwerving & communicatie, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in de Beneficiantenraad van de BankGiro Loterij en was lid van de Associatie Culturele Marketing en Communicatie.

MW. H.M.A. PAESBRUGGE, landelijk coördinator Anjeractie, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in het bestuur van de Stichting Collecteplan en was voorzitter van het Informeel Fondsenoverleg.

DRS. M. TUMMERS, senior fondsenwerver bedrijven en stichtingen, was lid van het Nederlands Genootschap voor Fondsenwervers, Association of Fundraising Professionals en de Associatie Culturele Marketing en Communicatie.

Nevenfuncties van medewerkers

Prins Bernhard Cultuurfonds

Onze medewerkers vervullen de volgende relevante nevenfuncties:

MW. DR. A. ESMEIJER, statutair bestuurder/directeur

Betaalde nevenfuncties:

Vice-voorzitter Raad van Toezicht Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (tevens voorzitter Remuneratiecommissie)

Lid Stichtingsbestuur Universiteit van Tilburg
Onbetaalde nevenfuncties:

Secretaris en lid bestuur van The Hague Club (Europees netwerk van vermogensfondsen)

Vice-voorzitter van de Steering Committee van The Hague Club

Lid Amsterdamsche Kring

Directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen

Lid van de Adviescommissie Overheid en non-profitorganisaties bij de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen

MW. DRS. M. GROENINK, adviseur bestedingen

Onbetaalde nevenfunctie:

Vice-voorzitter Raad van Toezicht van Kunst Centraal, steunpunt kunsteducatie provincie Utrecht
Penningmeester Raad van Toezicht Stichting Theatergroep De Federatie

DRS. M. KAHLMAN, adviseur bestedingen en coördinator Cultuurfondsen voor Monumenten

Betaalde nevenfunctie:

Lid Monumentencommissie Schijndel

MW. M.H.D. NILLESEN, hoofd fondsenwerving & communicatie

Onbetaalde nevenfunctie:

Penningmeester/bestuurslid bij Stichting Hofmeester

MW. DRS. E. OVERWEEL, adviseur bestedingen

Onbetaalde nevenfuncties:

Bestuurslid Stichting Tera de Marez Oyens Fonds

Bestuurslid Stichting tot Steun van het Nederlands Concert Koor

MW. H.M.A. PAESBRUGGE, landelijk coördinator Anjeractie

Betaalde nevenfunctie:

Zakelijk leider van Opera per Tutti

Naar de toekomst

De grootste uitdaging voor 2013 is de organisatie goed voor te bereiden op onze plannen voor het Cultuurfonds als de partner in mecenaat. Een Cultuurfonds dat adequaat inspeelt op de wensen van schenkers en mecenaat op maat aanbiedt. Dit vraagt een meer ondernemende instelling van ons personeel, aanvullende expertise en vaardigheden en adequate managementinformatie.

Vrijwilligersbeleid Het Prins Bernhard Cultuurfonds maakt dankbaar gebruik van vele vrijwilligers. Deze deskundige adviseurs, collectanten en coördinatoren voelen zich betrokken bij het Cultuurfonds en geven onze werkzaamheden maatschappelijk draagvlak. Door hun inzet, enthousiasme en expertise zijn zij van grote waarde voor het Cultuurfonds.

Ongeveer 25.000 collectanten gaan elk jaar tijdens de Anjeractie langs de deur. Daarbij worden ze begeleid door zevenhonderd provinciale coördinatoren. Zij leiden de collecte in goede banen en vormen de schakel tussen het Prins Bernhard Cultuurfonds en de collectanten. De landelijke coördinatie van de Anjeractie is in handen van het landelijk bureau in Amsterdam.

Deskundigen met een adviserende rol

Ongeveer vierhonderd deskundige vrijwilligers zetten zich voor ons in als lid van de Stichtingsraad, afdelingsbesturen, adviescommissies, jury's en redactieraden. Regelmatig ontmoeten de leden van de Stichtingsraad, afdelingsbesturen en adviescommissies elkaar. Samen helpen ze het Prins Bernhard Cultuurfonds een goede bestemming te vinden voor het budget dat jaarlijks beschikbaar is voor onze doelstelling.

Inzet van vrijwilligers bij fondsenwerving

We betrekken vrijwilligers ook steeds meer bij het werven van fondsen anders dan via de Anjeractie. Wij zijn schenkers dankbaar dat zij zich voor ons willen inzetten om het belang van schenken aan cultuur en natuur uit te dragen aan anderen. De ervaring leert dat dit een erg effectieve manier is om nieuwe relaties voor ons werk te interesseren en aan ons te binden.

Waarde van vrijwilligerswerk in euro's

Vrijwilligers doen belangrijk werk voor het Prins Bernhard Cultuurfonds. Zij ontvangen hiervoor geen vergoeding. Als we hetzelfde werk zouden laten doen door betaalde medewerkers, leverde dat een aanzienlijke extra kostenpost op. Dankzij de inzet van alle vrijwilligers bespaarden we in 2012 € 389.210.

Waarde vrijwilligers ten opzichte van salarissom

Vrijwilligers	€ 389.210
Salaris	€ 2.145.640

De berekening is van toepassing op de circa vierhonderd vrijwilligers met een adviserende rol, omdat de inzet van deze groep vrij nauwkeurig te bepalen is.

Cultuurfondsen voor Monumenten Het Nationaal Restauratiefonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds hebben in negen provincies Cultuurfondsen voor Monumenten ingesteld. Daaruit kunnen we leningen met een lage rente verstrekken voor restauraties van gemeentelijke en provinciale monumenten.

Het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Nationaal Restauratiefonds stellen samen per provinciaal fonds een zogenaamd sleutelbedrag beschikbaar. Andere partijen, bijvoorbeeld de provincies, vullen dit bedrag aan met schenkingen aan het Prins Bernhard Cultuurfonds. Het Nationaal Restauratiefonds verzorgt zowel de financiële als de inhoudelijke toetsing en de afhandeling van aanvragen.

Een succesvolle publiek-private samenwerking

Deze succesvolle publiek-private samenwerking heeft ertoe geleid dat inmiddels een bedrag van bijna 30 miljoen euro in de restauratie van monumenten beschikbaar is gekomen. Bovendien is dit een revoluerend fonds, waarvan de leningen weer terugvloeien en opnieuw kunnen worden uitgeleend voor restauraties. De fondsen zijn een groot succes. Er zijn 447 leningen afgesloten en inmiddels is er € 3,8 miljoen afgelost en € 1,0 miljoen aan rente ontvangen. Het totale bedrag van € 4,8 miljoen is inzetbaar voor nieuwe projecten. Dat is ook hard nodig want de vraag is groter dan de beschikbare middelen. Het Nationaal Restauratiefonds en het Cultuurfonds trekken daarom samen op om aanvullende fondsen te werven voor de Cultuurfondsen voor Monumenten.

Cultuurfonds voor Monumenten Fryslân

Het Cultuurfonds voor Monumenten Fryslân (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 706.673. Naast het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Nationaal Restauratiefonds droeg ook het vsbfonds hieraan bij. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 632.425, mede dankzij schenkingen van de provincie Fryslân en het Bouwcultuurfonds Fryslân.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Fryslân verstrekke sinds de oprichting achttien leningen voor een totaalbedrag van € 763.399.

Cultuurfonds voor Monumenten Gelderland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Gelderland (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 5.094.755. Het aandeel

van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is mede dankzij een schenking van de provincie Gelderland € 4.228.525.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Gelderland verstrekke sinds de oprichting tachtig leningen voor een totaalbedrag van € 5.529.168. In 2012 verstrekke het vijf leningen voor een totaalbedrag van € 422.963.

Cultuurfonds voor Monumenten Groningen

Het Cultuurfonds voor Monumenten Groningen (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 706.302. Naast het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Nationaal Restauratiefonds droeg ook het vsbfonds hieraan bij. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 640.386, mede dankzij schenkingen van de provincie Groningen en het Scholten-Kammingafonds.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Groningen verstrekke sinds de oprichting twaalf leningen voor een totaalbedrag van € 700.249.

Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Brabant

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Brabant (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 3.989.785. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 3.312.993, mede dankzij schenkingen van de provincie Noord-Brabant en de gemeente Bergen op Zoom.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Brabant verstrekke sinds de oprichting zeventig leningen voor een totaalbedrag van € 4.152.858. In 2012 verstrekke het één lening voor een totaalbedrag van € 100.000.

Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Holland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Holland (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 3.428.574. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 2.843.944, mede dankzij een schenking van de provincie Noord-Holland.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Holland verstrekke sinds de oprichting 46 leningen voor een

totaalbedrag van € 3.717.533. In 2012 verstrekte het één lening voor een totaalbedrag van € 100.000.

Cultuurfonds voor Monumenten Overijssel

Het Cultuurfonds voor Monumenten Overijssel (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 4.405.378. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 3.664.611, mede dankzij schenkingen van de provincie Overijssel, Essent n.v., Woningstichting Volion, DeltaWonen, St. Joseph Wonen, Woningcorporatie Domijn, Woningbouwvereniging Des, Woningstichting Hellendoorn, Woningstichting Lucht en Licht, Woningstichting De Marken, Woningstichting St. Joseph, Woningstichting sw, Wetland Wonen Groep, Stichting Woningbelangen Losser, Stichting Woonmaatschappij Dinkelborgh, Stichting Woonmaatschappij wbo, Stichting Wonen Wierden-Enter en Stichting de Goorse Volkswoning. Het Cultuurfonds voor Monumenten Overijssel verstrekte sinds de oprichting 56 leningen voor een totaalbedrag van € 3.056.671. In 2012 verstrekte het acht leningen voor een totaalbedrag van € 527.253.

Cultuurfonds voor Monumenten Utrecht

Het Cultuurfonds voor Monumenten Utrecht (ingesteld in 2004) heeft een vermogen van € 6.527.689. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 5.637.695, mede dankzij schenkingen van de provincie Utrecht, Mitros Wonen, De Alliantie, Rabobank Utrecht, K.F. Hein Stichting, Elise Mathilde Fonds, De Winter Heijnsiusstichting en de gemeenten Amersfoort, Houten, Maarssen, De Bilt, Eemnes, Renswoude en Woerden. Het Cultuurfonds voor Monumenten Utrecht verstrekte sinds de oprichting 79 leningen voor een totaalbedrag van € 6.154.432. In 2012 verstrekte het acht leningen voor een totaalbedrag van € 665.987.

Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 771.187. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 650.931,

mede dankzij schenkingen van de provincie Zeeland, de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) en de vereniging VNO-NCW.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland verstrekte sinds de oprichting zeventien leningen voor een totaalbedrag van € 780.352.

Cultuurfonds voor Monumenten Zuid-Holland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Zuid-Holland (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 4.825.151. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 4.123.741, mede dankzij een schenking van de provincie Zuid-Holland. Het Cultuurfonds voor Monumenten Zuid-Holland verstrekte sinds de oprichting 69 leningen voor een totaalbedrag van € 5.265.784. In 2012 verstrekte het zeven leningen voor een totaalbedrag van € 666.641.

Monumentenfonds 1818

Fonds 1818 heeft in 2011 het Monumentenfonds 1818 ingesteld met een vermogen van € 500.000 tot max. € 3.000.000. Het Monumentenfonds 1818 verstrekt laagrentende leningen aan gemeentelijke monumenten en kerken die daarnaast ook rijksmonument zijn binnen het werkgebied van Fonds 1818 (regio Den Haag). De regeling is specifiek bedoeld om herbestemming mogelijk te maken, waarbij deze duurzame ingrepen wil stimuleren.

Het Monumentenfonds 1818 zegde in 2012 een lening voor een bedrag van € 100.000 toe, die per 1 januari 2013 in gaat. Daarnaast is een bedrag van € 400.000 gereserveerd voor in aanmerking komende projecten waarvoor de procedure nog niet is afgerond.

Naar de toekomst

Het Cultuurfonds wil de komende jaren sterk inzetten op deze beide succesformules, middelen hiervoor werven en waar mogelijk nieuwe vormen van publiek-private samenwerking ontwikkelen.

Financieel beleid Het Prins Bernhard Cultuurfonds is een fondsenwervende instelling met vermogen. We streven ernaar om onze organisatiekosten zoveel mogelijk te dekken met de opbrengsten uit dit vermogen, zodat een groter deel van de schenkingen en donaties overblijft om activiteiten te ondersteunen.

Ons resultaat in 2012

Het Cultuurfonds haalde in 2012 een resultaat van € 18 miljoen, met name dankzij een rendement op beleggingen van 10,5%. In totaal werd €27,4 miljoen besteed aan cultuur en natuurbehoud. In 2011 waren de bestedingen hoog door twee meerjarige toezeggingen van in totaal € 4,2 miljoen. Gecorrigeerd hiervoor laten de bestedingen een stijgende lijn zien.

bedragen in € x 1.000

	2012	2011
Baten uit fondsenwerving	11.400	10.842
Baten uit acties derden	21.171	22.090
Baten uit beleggingen	16.717	-1.240
	-----	-----
Som der baten	49.288	31.692
toegezegde financiële bijdragen	26.847	30.726
vrijgevallen toezeggingen	-1.389	-1.406
toegerekende organisatiekosten	1.976	1.759
	-----	-----
Totaal besteed aan de doelstelling	27.434	31.080
Kosten fondsenwerving	1.669	1.729
Kosten acties derden	192	180
Kosten van beleggingen	865	684
Kosten beheer en administratie	994	936
	-----	-----
Som der lasten	31.153	34.609
	-----	-----
Resultaat	18.135	-2.917

Baten

Baten uit fondsenwerving

In 2012 bedroegen de inkomsten uit fondsenwerving € 11,4 miljoen. In 2011 was dit € 10,8 miljoen.

bedragen in €

	2012	2011
Collecten	988.772	1.074.831
Schenkingen CultuurFondsen op Naam	8.479.942	7.966.826
Schenkingen Revolverende Fondsen	-	907.652
Donaties en giften	793.100	771.438
Legaten en nalatenschappen	1.138.057	121.317
	-----	-----
	11.399.871	10.842.064

De inkomsten uit CultuurFondsen op Naam lieten een flinke stijging zien. Daarnaast werden ongeoormerkte nalatenschappen en legaten ontvangen voor een bedrag van ruim € 1 miljoen. De inkomsten uit de Anjeractie lieten een daling zien en geen bijscheningen werden ontvangen voor de Cultuurfondsen voor Monumenten.

Baten uit acties derden

Uit loterijen ontving het Prins Bernhard Cultuurfonds in 2012 € 21,2 miljoen, tegen € 22,1 miljoen in 2011. Hiervan is € 1,6 miljoen door de BankGiro Loterij geoormerkt voor specifieke projecten (2011: € 0,6 miljoen). De Lotto liet een daling zien van ruim 25%.

Baten uit beleggingen

In 2012 behaalden we een resultaat op beleggingen van € 16,7 miljoen (2011: -€ 1,2 miljoen). Het rendement op de effectenportefeuille bedroeg 10,5 procent (2011: -1,7 procent). De effecten van de nieuwe strategische asset-allocatie sinds 2009 zijn zichtbaar in de uitslagen van het rendement: een hogere volatiliteit met per saldo een hogere verwachte opbrengst.

Dankzij de reserves van het Cultuurfonds heeft de fluctuatie van de beleggingsopbrengsten niet direct invloed op het budget dat het Cultuurfonds beschikbaar heeft voor de ondersteuning van projecten. Het activiteitenbudget van de CultuurFondsen op Naam is gebaseerd op het gemiddelde rendement over de afgelopen tien jaar. Dit was 4,6 procent in 2012 (2011: 3,1 procent). Het verschil van € 4,9 miljoen wordt toegevoegd aan de reserves (2011: onttrekking € 3,9 miljoen).

Bestedingen aan de doelstelling

In totaal werd in 2012 € 26,8 miljoen aan financiële bijdragen toegezegd. Daarnaast werd voor een totaalbedrag van € 348.000 leningen verstrekt uit het Blockbusterfonds. Ook kwam € 243.000 nieuw beschikbaar voor leningen uit de Cultuurfondsen voor Monumenten.

De bestedingen bedroegen 55,7 procent van de inkomsten. De hoogte van dit percentage brengt tot uitdrukking dat een deel van de inkomsten op last van de schenkers aan de vermogens van de CultuurFondsen op Naam wordt toegevoegd. Daarnaast komen de inkomsten uit beleggingen over een periode van tien jaar ten gunste van de budgetten van de CultuurFondsen op Naam om zo grote fluctuaties te voorkomen. Dit betekent dat in jaren met hoge beleggingsopbrengsten de bestedingen relatief laag zijn en in jaren met lage beleggingsinkomsten de bestedingen relatief hoog. Zo bedroegen in 2011 de bestedingen ruim 100 procent van de inkomsten, die als gevolg van negatieve beleggingsresultaten relatief laag waren. Het restant van de inkomsten wordt gebruikt ter dekking van de organisatiekosten op korte en lange termijn om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Kosten eigen organisatie

Om inkomsten te verwerven, te besteden en te beheren maken we kosten. Hoe hoog deze kosten zijn, waarvoor ze gemaakt worden en hoe we deze financieren, zetten we hieronder op een rij.

Overzicht kosten

De totale kosten eigen organisatie van het Prins Bernhard Cultuurfonds waren in 2012 € 5,7 miljoen. We hanteren voor deze kosten een eigen norm van maximaal 25 procent ten

opzichte van het activiteitenbudget van dat jaar. In 2012 bedroegen de totale kosten voor de eigen organisatie ten opzichte van het activiteitenbudget 18,2 procent.

Toelichting kosten

De kosten eigen organisatie zijn met € 407.774 gestegen ten opzichte van 2011, waar een stijging van € 728.000 was begroot.

Halverwege 2012 is de nieuwe software voor het relatiemanagement in gebruik genomen. Vanaf dat moment is begonnen met afschrijving van de investering van € 297.000. In de begroting was uitgegaan van ingebruikname van zowel het relatiemanagementdeel als de aanvragenmodule. De ingebruikname van de aanvragenmodule wordt verwacht voor de tweede helft van 2013.

Dankzij het hoge rendement van 10,5% en nieuwe toevoegingen aan de vermogens van CultuurFondsen op Naam groeide het belegd vermogen en stegen daarmee de kosten van beleggingen. De huisvestingskosten stegen zoals begroot door omzetting van het vruchtgebruik van het kantoorpand in een huurovereenkomst met Vereniging Hendrick de Keyser.

De kosten voor publiciteit en communicatie bleven achter bij de begroting en vorig jaar. Als gevolg van de nog te ontvangen goedkeuring van de Geefwet door de Europese Commissie hebben we geen publiciteit kunnen maken voor de multiplier van 125% procent voor schenkingen aan culturele instellingen. Daarnaast zijn in afwachting van de strategische herpositionering van het Cultuurfonds geen nieuwe campagnes gestart.

Toerekening kosten aan activiteiten

De kosten eigen organisatie kunnen worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van het Prins Bernhard Cultuurfonds (conform de daarvoor geldende handreiking van de vfi, de branchevereniging van goede doelen).

	2012	begroot 2012	2011	2010	2009	2008
Kosten eigen organisatie (€)	5.69.5670	6.016.250	5.287.895	5.206.208	4.774.344	4.801.084
Activiteitenbudget (€ x 1.000.000)	31,4	31,4	30,2	26,8	25,6	24,6
Kosten t.o.v. activiteitenbudget	18,2%	19,2%	17,5%	19,4%	18,6%	19,5%

Uitvoeringskosten bestedingen

We behandelden in totaal 5.489 aanvragen. De uitvoeringskosten – de kosten om aanvragen te beoordelen, selecteren, monitoren en de eindafrekening te controleren – bedroegen in 2012 € 2,0 miljoen. Hiervoor is een bedrag van € 26,8 miljoen aan financiële bijdragen toegezegd.

	2012	2011	2010	2009	2008
Behandelde aanvragen	5.489	5.538	6.000	6.047	6.183
Uitvoeringskosten bestedingen	€ 1.976.042	1.759.415	1.725.269	1.972.659	1.839.519
per aanvraag	€ 360	318	288	396	298
t.o.v. totaal toegezegde bijdragen	7,3%	5,7%	7,0%	8,4%	7,6%

De stijging van de uitvoeringskosten bestedingen is het gevolg van de invulling van een vacature en de stijging van toegerekende automatiserings- en huisvestingskosten.

Kosten van fondsenwerving

De kosten van fondsenwerving waren in 2012 € 1,7 miljoen. Dat is 14,6 procent van de inkomsten uit fondsenwerving. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) hanteert een maximale norm van gemiddeld 25 procent over de afgelopen drie jaar. Het Prins Bernhard Cultuurfonds bleef hier met 15,3 procent ruimschoots onder.

	2012	2011	2010	2009	2008
Kosten fondsenwerving	€ 1.669.293	1.728.545	1.691.193	1.593.757	1.618.972
t.o.v. inkomsten fondsenwerving	14,6%	15,9%	15,5%	18,6%	13,9%
3-jaarsgemiddelde	15,3%	16,7%	16,0%	14,5%	14,7%

Kosten van acties derden

De kosten van acties derden betreffen de inspanningen die verricht moeten worden om loterijgelden te verwerven en te behouden. De hieraan toegerekende kosten stegen van € 179.852 naar € 191.777.

Kosten van beleggingen

De kosten van beleggingen stegen in 2012 van € 683.723 naar € 864.682. Dit is het gevolg van de stijging van de

waarde van de beleggingsportefeuille. De kosten van vermogensbeheer bedragen 0,47% van de totaal beheerde portefeuille.

Kosten van beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie bedroegen € 1,0 miljoen, 3,2 procent van de totale lasten. Het Prins Bernhard Cultuurfonds hanteert een eigen norm van maximaal 5 procent voor de kosten van beheer en administratie. De stijging is het gevolg van de stijging van aan deze activiteiten toegerekende kosten van automatisering en huisvesting.

Kosten beheer en administratie

	2012	2011	2010	2009	2008
€	993.857	936.360	1.058.779	848.451	769.932
t.o.v. totale lasten	3,2%	2,7%	3,8%	3,2%	2,8%

Dekking kosten eigen organisatie

Het Prins Bernhard Cultuurfonds streeft ernaar de organisatiekosten zoveel mogelijk te dekken uit de opbrengsten uit vermogen, zodat meer overblijft voor ondersteuning van activiteiten. Daarom hebben we een bestemmingsreserve gevormd die wordt belegd in effecten. Daarnaast vragen we van CultuurFonds op Naam-instellers een tegemoetkoming in de kosten van 5 procent van nieuw beschikbaar budget. In 2012 hielden we in totaal € 300.378 als tegemoetkoming in.

In jaren waarin de kosten eigen organisatie niet (geheel) worden gedekt, wordt ingeteerd op de bestemmingsreserve, zoals in 2011. Om het voortbestaan van het Cultuurfonds te waarborgen is het belangrijk de bestemmingsreserve op peil te houden. Daarom worden ongeoormerkte legaten en nalatenschappen en 11 procent van de inkomsten uit loterijen toegevoegd aan de reserves van het Prins Bernhard Cultuurfonds. In 2012 was dit € 3,6 miljoen. Uiteraard zorgt het Prins Bernhard Cultuurfonds er tegelijkertijd voor dat we de gestelde maxima voor de kosten eigen organisatie en de kosten van beheer en administratie strikt handhaven.

Bezoldiging directie

Het Prins Bernhard Cultuurfonds wordt geleid door een statutair bestuurder/directeur. Deze is eindverantwoordelijk voor het beleid en de realisatie van de doelstellingen van het fonds op zowel provinciaal als landelijk niveau en in Europees verband.

De Raad van Toezicht stelt het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere beloningscomponenten vast. De directiebezoldiging is overeenkomstig het arbeidsvoorwaardenreglement en beloningssysteem/salarisgebouw dat voor al onze medewerkers geldt. Het beloningssysteem is ingesteld op advies van Hay Consultants in 2000 en door ons herijkt in 2011. Het Prins Bernhard Cultuurfonds kent geen bonusregeling, dertiende maand of eindejaarsuitkeringen en stelt geen leaseauto ter beschikking.

Jaarinkomen directeur

Het Prins Bernhard Cultuurfonds is een vermogensfonds. De kosten van het salaris van de directeur worden betaald uit het rendement op het eigen vermogen. Deze kosten komen dus niet ten laste van de inkomsten uit eigen fondsenwerving. Het voor de toetsing aan vfi-maxima relevante werkelijke jaarinkomen van de directeur bedroeg in 2012 € 157.872 (1 fte/12 maanden). Deze beloning bleef binnen het door de vfi (de branchevereniging van goede doelen) gestelde maximum van € 158.000. De hoogte en de samenstelling van de bezoldiging wordt in de jaarrekening behandeld in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Benoeming accountant

De jaarrekening van het Prins Bernhard Cultuurfonds wordt gecontroleerd door KPMG. De accountant wordt benoemd door de Raad van Toezicht. De accountant rapporteert jaarlijks direct aan de leden van de Raad van Toezicht die zitting hebben in de Financiële Audit- en Beleggingscommissie.

Beleggingen

Het Prins Bernhard Cultuurfonds vindt het van groot belang om ook met het vermogen positief bij te dragen aan de sa-

menleving. Zo investeren we in revolverende fondsen waaruit leningen ter behoud van monumenten worden verstrekt of voor culturele projecten. De aflossingen en rente van deze leningen vloeien terug in het betreffende fonds en komen zo weer beschikbaar voor nieuwe leningen. Daarnaast behouden we het pand Herengracht 474 in monumentale staat en verhuren we het tegen een aangepaste huur aan een organisatie met een culturele doelstelling. Tenslotte belegt het Prins Bernhard Cultuurfonds een deel van het eigen vermogen in een effectenportefeuille. Daarbij zorgen we er voor dat we maatschappelijk verantwoord beleggen conform ons duurzaam beleggingsbeleid.

Investerings in revolverende fondsen

Samen met het Nationaal Restauratiefonds heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds de Cultuurfondsen voor Monumenten opgericht. Uit de Cultuurfondsen voor Monumenten verstrekt het Restauratiefonds laagrentende cultuurfondshypotheek aan eigenaren van gemeentelijke en provinciale monumenten. Eind 2012 bedroeg het vermogen dat het Prins Bernhard Cultuurfonds hiervoor beschikbaar stelde in totaal € 25,7 miljoen (2011: € 25,5 miljoen). Uit dit vermogen staan per 31 december 2012 bij het Nationaal Restauratiefonds 433 cultuurfondshypotheek uit voor een totaalbedrag van € 22,2 miljoen (2011: € 21,8 miljoen).

Dankzij een gift van Fonds1818 is in samenwerking met het Nationaal Restauratiefonds in 2011 het MonumentenFonds 1818 opgericht. Het fonds ondersteunt met laagrentende leningen de restauratie, renovatie, herbestemming en nevenbestemming van monumenten in het werkgebied van Fonds1818; ingrepen die duurzaam plaatsvinden of tot verduurzaming van het monument leiden, worden in het bijzonder gestimuleerd. Het fonds bedraagt € 500.000 en kan bij voldoende geschikte aanvragen uitgroeien tot € 3 miljoen. Op 1 januari 2013 werd de eerste lening uit dit fonds verstrekt.

Op 18 april is het Blockbusterfonds gelanceerd, een samenwerkingsverband tussen het Prins Bernhard Cultuurfonds,

vsbfonds, de VandenEnde Foundation en de BankGiro Loterij (Goede Doelen Loterijen). Gedurende vijf jaar zet het Cultuurfonds jaarlijks € 500.000 opzij voor kortlopende project-leningen aan belangrijke en uitzonderlijke, zo mogelijk multidisciplinaire culturele evenementen. In 2012 werd voor een totaalbedrag van € 348.000 aan leningen verstrekt.

Beleggingspand Herengracht 474

Het Prins Bernhard Cultuurfonds is eigenaar van het pand Herengracht 474, waar tot halverwege 2012 Erfgoed Nederland was gevestigd. We zijn op zoek naar een huurder die binnen onze doelstelling past. Om dit mogelijk te maken en ter ondersteuning van de sector zijn we bereid het pand te verhuren onder gunstige, niet-marktconforme voorwaarden.

Effectenportefeuille: engagement en uitsluiting

Het eigen vermogen van het Cultuurfonds dat we aanhouden voor de lange termijn en ter waarborging van de continuïteit, beleggen we in effecten. Daarnaast beleggen we conform de wens van de instellers de vermogens van de CultuurFondsen op Naam. We hebben een duurzaam beleggingsbeleid dat engagement aanvult met uitsluiting. Bedrijven worden direct aangesproken op niet-duurzame activiteiten. Als aandeelhouder maken we actief gebruik van het stemrecht, waarbij we aansluiten bij het totale vermogen van de fiduciair manager. Hierdoor stijgen de mogelijke invloed en effectiviteit van ons duurzaam beleggingsbeleid aanzienlijk. In sommige gevallen verwachten wij ook op de lange termijn weinig resultaten van het engagement en gaan we over tot uitsluiting van bedrijven. In 2011 zijn we begonnen met het actief uitsluiten van bedrijven die betrokken zijn bij de productie van en/of handel in controversiële wapens. Dit hebben we in 2012 uitgebreid tot bedrijven die de Tien Principes van de United Nations Global Compact (<http://unglobalcompact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples>) stelselmatig schenden. Om bedrijven uit te kunnen sluiten, houden wij sinds 2011 een apart aandelenmandaat aan, zodat wij zelf de criteria kunnen aangeven waaraan bedrijven moeten voldoen om in te kunnen beleggen.

De discussie over maatschappelijk verantwoord beleggen is nog gaande en de mogelijkheden om de effectenportefeuille duurzaam in te richten zijn nog steeds in ontwikkeling. Daarom heeft het maatschappelijk verantwoord beleggen blijvende aandacht van het management en de Financiële Audit- en Beleggingscommissie. Het Prins Bernhard Cultuurfonds draagt van harte bij aan initiatieven van brancheorganisaties als de vfi en de Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN) op dit gebied. En we onderzoeken actief de mogelijkheden voor samenwerking met collega-fondsen.

Effectenportefeuille

De samenstelling van de effectenportefeuille was per 31 december als volgt:

	2012		2011		Strategisch
Obligaties	82.783.621	51%	71.696.435	51%	50%
Aandelen	63.024.001	38%	53.488.514	38%	35%
Vastgoed	6.227.009	3%	3.705.145	3%	5%
Hedge funds	13.090.786	9%	12.736.076	9%	10%
	-----		-----		
	165.125.417		141.626.170		

Het rendement op de effectenportefeuille was 10,5 procent. Het gemiddelde rendement over de periode 2003–2012 was 4,6 procent.

Rendement

2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
10,5%	-1,7%	8,1%	8,0%	-3,2%	2,6%	1,4%	10,3%	5,9%	4,1%

Beheer effectenportefeuille

Vanwege de turbulente markten en de toegenomen complexiteit van beschikbare beleggingsinstrumenten heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds per 1 december 2009 de effectenportefeuille overgedragen aan fiduciair manager SEI Investments Company (SEI). SEI ondersteunt ons bij de vaststelling van het beleggingsbeleid, het risicoprofiel en het daarmee samenhangende gewenste

rendement. Op basis hiervan stelt de Raad van Toezicht een strategische asset-allocation vast. SEI selecteert en stuurt de vermogensbeheerders aan waarin wordt belegd.

Effectenadministratie

De volledige effectenadministratie wordt verzorgd door International Trust Services (ITS). Deze partij rapporteert maandelijks aan de directie. De Financiële Audit- en Beleggingscommissie komt vier keer per jaar bijeen om samen met de directie de prestaties te evalueren; minimaal twee keer per jaar is de fiduciair manager daarbij aanwezig. De Financiële Audit- en Beleggingscommissie rapporteert vier keer per jaar aan de Raad van Toezicht.

Financiële meerjarenraming 2013-2017 (in € 1.000)

	2013	2014	2015	2016	2017
BATEN					
baten uit fondsenwerving	11.500	12.000	12.500	13.000	13.600
baten uit acties van derden	19.500	19.500	19.500	19.500	19.500
baten uit beleggingen	8.300	8.600	8.900	9.200	9.600
	-----	-----	-----	-----	-----
Som der baten	39.300	40.100	40.900	41.700	42.700
LASTEN					
Besteed aan doelstellingen	31.566	30.435	30.604	30.541	31.295
Kosten fondsenwerving	1.929	1.984	2.024	2.064	2.105
Kosten acties derden	207	213	217	221	226
Kosten van beleggingen	963	990	1.010	1.030	1.051
Kosten beheer en administratie	1.183	1.217	1.241	1.266	1.291
	-----	-----	-----	-----	-----
Som der lasten	35.848	34.839	35.096	35.122	35.968
Resultaat	3.452	5.261	5.804	6.578	6.732
RESULTAATBESTEMMING					
CultuurFondsen op Naam	4.826	5.054	5.292	5.542	5.804
Bestemmingsreserves	-1.374	207	512	1.036	928
	-----	-----	-----	-----	-----
	3.452	5.261	5.804	6.578	6.732

Terugblikken en vooruitzien

We kijken niet alleen terug maar kijken ook graag vooruit met de financiële meerjarenraming. Ook hebben we de risicogebieden gedefinieerd voor de continuïteit van het Cultuurfonds.

Meerjarenraming 2013-2017

Op basis van het meerjarenbeleidsplan en de bijgestelde verwachtingen voor inkomsten, bestedingen en kosten eigen organisatie stelden we een meerjarenraming op:

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen van de meerjarenraming:

- Een jaarlijkse stijging van de baten uit fondsenwerving met 5 procent (ten opzichte van de gemiddelde inkomsten over de periode 2006 -2010), met uitzondering van de inkomsten uit de Anjeractie en van donateurs, die gelijk blijven.
- De hoogte van de inkomsten uit loterijen is gelijk gehouden aan het ongeoormerkte deel van de inkomsten 2012.
- Een jaarlijks rendement op beleggingen van 5 procent.
- De bestedingen bedragen 92 procent van het activiteitenbudget; 5 procent van de bestedingen valt vrij.
- De kosten werkorganisatie stijgen jaarlijks met een verwachte inflatie van 2 procent.

Risicogebieden

Voor de continuïteit van de organisatie heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds de volgende risicogebieden gedefinieerd:

Bestendigen dekking organisatiekosten

We streven ernaar om de organisatiekosten zoveel mogelijk te dekken uit de opbrengsten uit vermogen, zodat meer overblijft voor ondersteuning van projecten. In 2012 stegen de bestemmingsreserves met € 13,3 miljoen, dankzij de goede beleggingsopbrengsten. Door de gestage groei van de inkomsten uit zowel fondsenwerving als loterijen en de daarmee samenhangende groei van activiteiten blijft het

onzeker of de beleggingsopbrengsten ook in de toekomst voldoende zullen zijn om de organisatiekosten te financieren. We zullen de komende jaren alternatieven onderzoeken voor een gezonde financiële toekomst van het Cultuurfonds.

Risico's en rendement van beleggingen

We hebben een effectenportefeuille van € 165 miljoen. Het is duidelijk dat er risico's verbonden zijn aan het houden van effecten. Op basis van een langetermijnvisie, strategische uitgangspunten en economische verwachtingen kiezen we voor een afgewogen verhouding tussen risico en rendement.

Consolideren en verstevigen loterijafdrachten

De jaarlijkse bijdrage aan het activiteitenbudget bestaat voor bijna 70 procent uit de inkomsten van loterijen. Het spreekt voor zich dat we nauw met de BankGiro Loterij en De Lotto samenwerken om de inkomsten op peil te houden. De inkomsten uit loterijen zijn onderhevig aan de volgende risico's:

- Het verlies van de vergunning door de loterijen.
- Een verandering van de verhouding prijzengeld/afdracht door de loterijen.
- Het toelaten van concurrerende loterijen en online kansspelen door de minister.

Succes werving eigen fondsen

Ons beleid is erop gericht om de inkomsten uit eigen fondsenwerving te verhogen, zodat de verhouding tot inkomsten uit loterijen meer in evenwicht komt.

Kredietrisico

Het kredietrisico heeft betrekking op het oninbaar worden van een vordering die het Cultuurfonds heeft op een tegenpartij. De vordering op het Nationaal Restauratiefonds die verantwoord is onder Financiële Vaste Activa is gegarandeerd door de Nederlandse Staat. Bij het beoordelen van de kredietwaardigheid van de beleggingen in obligaties wordt gebruik gemaakt van de credit ratings van rating agencies. Van de

obligatieportefeuille wordt 10 procent structureel belegd in High Yield obligaties. Het overige deel van de obligatieportefeuille wordt in BBB of hoger (investment grade) belegd. Het kredietrisico wordt beperkt door een goede spreiding over obligaties en actief beheer van de portefeuille.

Valutarisico

Het valutarisico is het risico van schommelingen in de waarde van in vreemde valuta luidende posten als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. Het valutarisico in de effectenportefeuille is geminimaliseerd doordat alle beleggingen in andere valuta dan de euro worden afgedekt naar de euro (met uitzondering van de valuta waar dit niet efficiënt voor kan gebeuren, zoals valuta van opkomende landen).

Renterisico

Renterisico is de invloed die schommelingen in de rente hebben op de toekomstige winstgevendheid. Het renterisico is voornamelijk geconcentreerd in de portefeuille vastrentende waarden. Een stijging van de rente zal koersverlies veroorzaken. Het renterisico wordt beperkt door een goede spreiding over looptijden in de portefeuille, beleggingen in bedrijfsobligaties (waarvan het koersverloop tevens afhankelijk is van de bedrijfsresultaten) en een actief beheer van de portefeuille.

Jaarrekening 2012

Balans

Activa

Materiële vaste activa

Financiële vaste activa

Vorderingen en overlopende activa

Effecten

Liquide middelen

Totaal

Passiva

Reserves en fondsen

RESERVES

bestemmingsreserves

herwaarderingsreserve

FONDSEN

bestemmingsfondsen

Voorzieningen

Langlopende schulden

Kortlopende schulden

Totaal

2012

2011

4.094.424 1

26.235.251 2

30.329.675

11.471.542 3

165.125.417 4

20.076.839 5

196.673.798

227.003.473

3.407.485

25.992.520

29.400.005

12.121.175

141.626.170

25.390.291

179.137.636

208.537.641

72.951.968 6.1

1.470.729 6.2

74.422.697

119.202.812 6.3

193.625.509

424.002 7

1.600.000 8

31.353.962 9

227.003.473

60.298.005

1.470.729

61.768.734

113.721.873

175.490.607

416.469

2.475.000

30.155.565

208.537.641

Staat van baten en lasten

Baten

Baten uit fondsenwerving
Baten uit acties van derden
Baten uit beleggingen

Som der baten

Lasten

BESTEED AAN DOELSTELLINGEN

Cluster I: Geschiedenis, letteren en beeldende kunst
Cluster II: Podiumkunsten muziek en theater
Cluster III: Monumentenzorg en natuurbehoud
Beurzen
Kunst- en cultuureducatie
European Cultural Foundation
Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

WERVING BATEN

Kosten fondsenwerving
Kosten acties derden
Kosten van beleggingen

BEHEER EN ADMINISTRATIE

Kosten beheer en administratie

Som der lasten

Resultaat

Resultaatbestemming
toevoeging aan Bestemmingsfondsen
toevoeging aan Bestemmingsreserves

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
Baten			
Baten uit fondsenwerving	11.399.871 ¹¹	10.800.000	10.842.064
Baten uit acties van derden	21.170.696 ¹²	24.300.000	22.090.219
Baten uit beleggingen	16.717.478 ¹³	7.400.000	-1.240.453
	-----	-----	-----
Som der baten	49.288.045	42.500.000	31.691.830
Lasten			
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN	¹⁵		
Cluster I: Geschiedenis, letteren en beeldende kunst	5.251.283		9.425.157
Cluster II: Podiumkunsten muziek en theater	8.919.671		7.796.561
Cluster III: Monumentenzorg en natuurbehoud	3.566.490		5.125.167
Beurzen	1.540.977		1.158.036
Kunst- en cultuureducatie	2.739.547		1.658.502
European Cultural Foundation	4.843.439		5.367.958
Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied	572.104		548.740
	-----	-----	-----
	27.433.513	30.178.000	31.080.121
WERVING BATEN			
Kosten fondsenwerving	1.669.293 ¹⁶	1.831.983	1.728.545
Kosten acties derden	191.777 ¹⁶	175.073	179.852
Kosten van beleggingen	864.682 ¹⁶	737.813	683.723
	-----	-----	-----
	2.725.752	2.744.869	2.592.120
BEHEER EN ADMINISTRATIE			
Kosten beheer en administratie	993.875 ¹⁶	891.145	936.360
	-----	-----	-----
Som der lasten	31.153.141	33.814.014	34.608.601
	-----	-----	-----
Resultaat	18.134.904	8.685.986	-2.916.771
Resultaatbestemming			
toevoeging aan Bestemmingsfondsen	4.842.452	4.200.000	6.141.491
toevoeging aan Bestemmingsreserves	13.292.453	4.485.986	-9.058.262
	-----	-----	-----
	18.134.904	8.685.986	-2.916.771

Kasstroomoverzicht

	2012	2011
Kasstroomen uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat:	18.134.904	-2.916.771
AANPASSING VOOR:		
Afschrijvingen	204.226	135.821
Mutatie in vorderingen	649.633	-1.663.608
Mutatie in schulden	323.397	5.548.600
Mutatie in financiële vaste activa	-242.731	-1.084.376
Mutatie in voorzieningen	7.533	-67.733
	-----	-----
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	19.076.961	-48.065
Kasstroomen uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-891.165	-456.715
Mutatie in effecten	-23.499.247	4.260.335
	-----	-----
Kasstroomen uit investerings- en beleggingsactiviteiten	-24.390.413	3.803.620
	-----	-----
Mutatie liquide middelen	-5.313.452	3.755.554
	-----	-----
Beginstand liquide middelen	25.390.291	21.634.737
Eindstand liquide middelen	20.076.839	25.390.291
	-----	-----
Mutatie liquide middelen	-5.313.452	3.755.554
	-----	-----

Het Prins Bernhard Cultuurfonds houdt een liquiditeitspositie aan afgestemd op de hoogte en het verloop van de kortlopende schulden en vorderingen. Daarbij wordt rekening gehouden met de werkwijze dat in een jaar ontvangen loterijgelden pas in het daaropvolgende jaar worden besteed.

In 2011 waren de liquide middelen relatief hoog als gevolg van het gedeeltelijk liquide aanhouden van de vastgoedportefeuille in afwachting van herbelegging. Daarnaast daalden de liquide middelen als het gevolg van de lagere loterij-inkomsten.

Toelichting behorende bij de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de R1650 voor de Verslaggeving van Fondsenwervende Instellingen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, zijn zowel de activa als de passiva tegen nominale waarde gewaardeerd. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De vergelijkende cijfers zijn waar nodig aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Afschrijvingen vinden plaats vanaf het jaar van ingebruikneming. Kantoarinventaris met een relatief geringe waarde wordt in het jaar van aanschaf geheel afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Verbouwingen	10%
Inventaris & Inrichting	20%
Computerhardware en ontwikkelingskosten	33%
Computersoftware	50%

Het als belegging aangemerkte pand Herengracht 474 wordt gewaardeerd tegen de geschatte marktwaarde op basis van een tweejaarlijkse externe taxatie. Ongerealiseerde waardeverschillen van het pand worden gemuteerd op de herwaarderingsreserve. Op dit pand wordt niet afgeschreven.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, vorderingen, geldmiddelen,

verplichtingen aan leveranciers, toegezegde maar nog niet opgevraagde bestedingen en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen de reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA – De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

OVERIGE VORDERINGEN – De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

AANDELEN EN OBLIGATIES – Aandelen en obligaties die onderdeel uitmaken van de effectenportefeuille, worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurswaarde. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

VASTGOED – De reële waarde van het Encore+ vastgoedfonds wordt elk kwartaal door het beleggingsfonds vastgesteld. Het beleggingsfonds stelt een onafhankelijke externe partij aan voor de waardering van het vastgoed in portefeuille. Het vastgoed wordt door deze partij gewaardeerd met minimaal eens per jaar een fysieke inspectie.

FONDS VAN HEDGEFONDSEN – Het fonds wordt door de fondsbeheerder elke maand gewaardeerd op reële waarde. Deze waarde wordt door het beleggingsfonds vastgesteld op basis van de reële waarde van de onderliggende hedgefondsen. De waarde van de onderliggende hedgefondsen wordt door onafhankelijke administrateurs bepaald op basis van beurswaarde danwel interne waarderingsmodellen.

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN – Binnen enkele van de beleggingsfondsen waarin de stichting belegt, zijn derivaten opgenomen ter afdekking van rente-, valuta- en kredietrisico's. Deze derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via de staat van baten en lasten. De reële waarde wordt door het beleggingsfonds bepaald op basis van beurswaarde dan wel gangbare waarderingsmodellen.

Transacties in vreemde valuta

Transactie luidend in vreemde valuta's worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Het Cultuurfonds heeft als beleid om het valutarisico van effecten aangehouden in vreemde valuta af te dekken.

Voorzieningen

De voorziening is opgenomen voor de contante waarde, waarbij een rentevoet ter hoogte van de verwachte inflatie en een op basis van de leeftijd vastgestelde factor 6 zijn gehanteerd voor de berekening van de lijfrenteverplichting.

Schulden

De schulden zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Schenken, legaten en nalatenschappen

De in de baten uit fondsenwerving begrepen schenken, legaten en nalatenschappen worden verantwoord wanneer een betrouwbare schatting van de omvang kan worden gemaakt.

CultuurFondsen op Naam

Door schenkers toegezegde gelden onder de titel van een CultuurFonds op Naam worden in de staat van baten en lasten als schenken CultuurFondsen op Naam verantwoord.

Besteed aan doelstellingen

De bestedingen worden als last verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is medegedeeld.

Pensioenen

Het Cultuurfonds kent een pensioenregeling voor de medewerkers. Het betreft een toegezegde bijdrageregeling, die extern is verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. De opgenomen pensioenlast is gelijk aan de verschuldigde pensioenpremies in betreffend boekjaar. Voorzover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, is hiervoor een verplichting opgenomen. Als op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie worden conform de richtlijn van de VFI, de branchevereniging voor goede doelen, als volgt toegerekend aan de kosten voor werving baten, de kosten van bestedingen ten behoeve van de doelstelling, en de kosten beheer en administratie:

- personeelskosten op basis van geschatte interne tijdsbesteding;
- huisvestings-, kantoor-, en afschrijvingskosten op basis van FTE's;
- automatiseringskosten op basis van werkplekken, inclusief de op de provinciale afdelingen ondersteunde werkplekken;
- overige kosten op basis van de aard van de onderscheiden kosten.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

AANSCHAFWAARDE	Verbouwing	Automatisering	Inrichting & Inventaris	Totaal Activa voor bedrijfsvoering
Saldo per 1 januari	655.458	716.111	310.136	1.681.705
Buitengebruikgestelde activa	-128.744	-338.220	-76.136	-543.100
Aanschaffingen / Verbouwingen	19.288	281.277	63.461	364.026
Saldo 31 december	546.002	659.168	297.461	1.502.631
AFSCHRIJVINGEN				
Saldo per 1 januari	335.574	521.973	270.831	1.128.378
Buitengebruikgestelde activa	-128.744	-338.220	-76.136	-543.100
Afschrijvingen	56.258	103.143	26.973	186.374
Saldo 31 december	263.088	286.896	221.668	771.652
Boekwaarde ultimo boekjaar	282.914	372.272	75.793	730.979

AANSCHAFWAARDE	Totaal Activa voor bedrijfsvoering	Totaal Activa voor belegging	Totaal 2012	Totaal 2011
Saldo per 1 januari	1.681.705	2.935.291	4.616.996	4.160.281
Buitengebruikgestelde activa	-543.100	-6.776	- 549.876	
Aanschaffingen / Verbouwingen	364.026	527.139	891.165	456.715
Saldo 31 december	1.502.631	3.455.654	4.958.285	4.616.996
AFSCHRIJVINGEN				
Saldo per 1 januari	1.128.378	81.133	1.209.511	1.073.690
Buitengebruikgestelde activa	-543.100	-6.776	-549.876	
Afschrijvingen	186.374	17.852	204.226	135.821
Saldo 31 december	771.652	92.209	863.861	1.209.511
Boekwaarde ultimo boekjaar	730.979	3.363.445	4.094.424	3.407.485

De materiële vaste activa benodigd voor de bedrijfsvoering hebben betrekking op verbouwing pand Herengracht 476, kantoor-inventaris en computerhardware en -software. Het actief als belegging heeft betrekking op het pand Herengracht 474. Overeenkomstig de waarderingsgrondslagen is dit pand getaxeerd op de marktwaarde met peildatum 31 december 2011. De verzekerde waarde bedraagt € 4.631.300. De afschrijvingen betreffen geactiveerde verbouwingen. Stichting Erfgoed Nederland heeft per 1 augustus 2012 de huurovereenkomst opgezegd. Het pand is zowel te huur als voor de verkoop op de markt aangeboden. De voorkeur gaat uit naar verhuur aan een instelling binnen de doelstelling. Halverwege 2012 is de nieuw ontwikkelde software ten behoeve van het relatiemanagement in gebruik genomen. Per die datum is gestart met afschrijving van de in 2011 en 2012 geactiveerde ontwikkelingskosten over een periode van 3 jaar. Buitengebruikgestelde activa betreft volledig afgeschreven hard- en software en inventaris die niet meer in gebruik zijn, en geactiveerd en afgeschreven groot onderhoud ouder dan 10 jaar.

2. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa hebben betrekking op aan het Nationaal Restauratie Fonds (Restauratiefonds) verstrekte geldleningen in het kader van de Cultuurfondsen voor Monumenten. Uit de Cultuurfondsen voor Monumenten worden door het Restauratiefonds cultuurfonds-hypotheekleningen verstrekt aan eigenaren van gemeentelijke en provinciale monumenten. De middelen voor de Cultuurfondsen voor Monumenten zijn bijeengebracht door het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Nationaal Restauratiefonds, Provincies en derden-schenkers. Het totale vermogen van de afzonderlijke Cultuurfondsen voor Monumenten en de daaruit verstrekte leningen worden toegelicht in Hoofdstuk 10 Cultuurfondsen voor Monumenten van het jaarverslag. Het in de jaarrekening onder bestemmingsfondsen verantwoorde bedrag betreft de door het Prins Bernhard Cultuurfonds beschikbaar gestelde middelen, inclusief ontvangen schenkingen van Provincies en derden.

De mutaties in de financiële vaste activa waren als volgt:

	2012	2011
Geldleningen aan Restauratiefonds begin boekjaar	25.992.520	24.908.144
Verstrekte geldleningen	–	907.652
Ontvangen rente op cultuurfonds-hypotheekleningen	242.731	176.724
	-----	-----
Geldleningen aan Restauratiefonds ultimo boekjaar	26.235.251	25.992.520

De Cultuurfondsen voor Monumenten zijn revolverende fondsen. Aflossingen van cultuurfonds-hypotheekleningen worden weer aan de beschikbare middelen toegevoegd, evenals de ontvangen rente op de cultuurfonds-hypotheekleningen (minus een beheervergoeding van 0,5% voor het Restauratiefonds).

De vordering van het Cultuurfonds op het Restauratiefonds wordt middels een achterborgovereenkomst gegarandeerd door de Staat der Nederlanden. Per ultimo 2012 was van het door het Prins Bernhard Cultuurfonds verstrekte totaal aan geldleningen € 22.207.410 uitgeleend door het Restauratiefonds als cultuurfonds-hypotheek. De looptijd van de cultuurfonds-hypotheekleningen is maximaal 30 jaar, en deze worden verstrekt tegen door het Restauratiefonds te stellen voorwaarden en voor risico van het Restauratiefonds. De rente op hypotheekleningen is 4,5% lager dan de basisrente van het Restauratiefonds welke wordt vastgesteld aan de hand van de rentetarieven op de kapitaalmarkt. De rente op de hypotheecaire leningen bedraagt minimaal 1,5%.

Het Cultuurfonds ontvangt van het Restauratiefonds over het nog niet als cultuurfonds-hypotheek verstrekte saldo een rente gebaseerd op 1-maands euribor verminderd met 20 basispunten.

3. Vorderingen en overlopende activa

	2012	2011
Nog te ontvangen bedragen uit acties van derden	7.489.747	7.905.722
Nog te ontvangen toezeggingen uit hoofde van CultuurFondsen op Naam	3.224.072	3.425.570
Nog te ontvangen bedragen uit eigen fondsenwervende activiteiten	311.208	479.335
Leningen uit hoofde van de doelstelling	133.334	-
Overlopende rente, overige transitoria en vooruitbetaalde kosten	313.181	310.548
	11.471.542	12.121.175

De leningen uit hoofde van de doelstelling betreft de uit het Blockbusterfonds verstrekte lening aan FOAM. Voor de lening aan museum Twentse Welle is een voorziening opgenomen ter hoogte van het uitstaande bedrag van € 33.334. Van de vorderingen heeft € 1.322.776 (2011: € 1.437.172) een geschatte looptijd van langer dan één jaar. Op de toezeggingen uit hoofde van CultuurFondsen op Naam is geen voorziening voor overlijdensrisico van de schenkers in mindering gebracht.

4. Effecten

	2012		2011	
Obligaties	82.783.621	50%	71.696.435	51%
Aandelen	63.024.001	38%	53.488.514	38%
OVERIGE BELEGGINGEN				
vastgoed	6.227.009	4%	3.705.145	3%
hedge fondsen	13.090.786	8%	12.736.076	9%
	165.125.417		141.626.170	
Stand per 31 december				

	Obligaties	Aandelen	Overige beleggingen	Totaal 2012	Totaal 2011
Stand per 1 januari	71.696.435	53.488.514	16.441.221	141.626.170	145.886.505
Aankopen	21.638.085	3.519.259	2.670.000	27.827.344	61.529.642
Verkopen	-18.114.955	-1.995.570	-	-20.110.525	-63.630.504
Gerealiseerde koersverschillen	905.865	141.306	-	1.047.171	-5.570.336
Ongerealiseerde koersverschillen	6.658.190	7.870.493	206.574	14.735.257	3.410.863
	82.783.621	63.024.001	19.317.795	165.125.417	141.626.170

In 2012 is een rendement op de effectenportefeuille behaald van 10,5% (2011: -1,7%) bestaande uit de volgende elementen:

	Dividend en Interest	Koers resultaten	Totaal 2012	Totaal 2011
Obligaties	56.185	7.564.055	7.620.240	2.788.016
Aandelen	221.431	8.011.799	8.233.230	-5.047.224
Overige beleggingen	-	206.574	206.574	319.152
	-----	-----	-----	-----
	277.616	15.782.428	16.060.044	-1.940.056
	-----	-----	-----	-----

5. Liquide middelen

Onder Liquide middelen zijn direct opvraagbare banktegoeden opgenomen en deposito's met een looptijd van maximaal 1 jaar. Uitzondering betreft een deposito van € 70.000 met een looptijd tot december 2017. Van de liquide middelen heeft € 1.550.519 (2011: € 4.675.350) betrekking op banktegoeden die onderdeel zijn van een beleggingsmandaat.

6. Reserves en fondsen

6.1 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves bestaan uit:

	Stand per 1 jan. 2012	Toevoeging/Onttrekking	Stand per 31 dec. 2012
Reserve projectbestedingen volgend boekjaar	31.350.000	550.000	31.900.000
Reserve rendementen CultuurFondsen op Naam	-	4.061.000	4.061.000
Reserve als bron van inkomsten	28.948.005	8.042.962	36.990.968
	-----	-----	-----
	60.298.005	12.653.962	72.951.968
	-----	-----	-----

Reserve projectbestedingen volgend boekjaar

De "Reserve projectbestedingen volgend boekjaar" betreft het activiteitenbudget, zijnde het in het komende boekjaar beschikbare bedrag voor bestedingen. Het activiteitenbudget wordt jaarlijks vastgesteld door het Bestuur en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht.

De mutaties in de reserve waren als volgt:

	2012	2011
Stand begin boekjaar	31.350.000	30.200.000
Toevoeging uit resultaat boekjaar	550.000	1.150.000
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	31.900.000	31.350.000
	-----	-----

Reserve rendementen CultuurFondsen op Naam

Om grote fluctuaties te voorkomen in het jaarlijkse activiteitenbudget van de CultuurFondsen op Naam, wordt niet het werkelijk behaalde rendement beschikbaar gesteld voor ondersteuning van projecten, maar wordt het jaarlijkse budget bepaald aan de hand van een rekenrente. Deze rekenrente wordt vanaf 2010 gebaseerd op het 10-jaars gewogen gemiddelde rendement. Het verschil tussen het werkelijke rendement en de rekenrente wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de “Reserve rendementen CultuurFondsen op Naam”.

De mutaties in de reserve waren als volgt:

	2012	2011
Stand begin boekjaar	–	3.045.936
Toevoeging uit resultaat boekjaar	4.061.000	–3.045.936
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	4.061.000	–

Mocht de reserve in enig jaar niet toereikend zijn, dan wordt het restant onttrokken aan de Reserve als bron van inkomsten. Deze onttrekking wordt in volgende jaren aangevuld alvorens toevoegingen aan de Reserve rendementen CultuurFondsen op Naam plaatsvinden. Over 2011 was dit € 808.690 welk bedrag in 2012 is aangevuld.

Reserve als bron van inkomsten

Met de keuze voor een “Reserve als bron van inkomsten” brengt de Stichting haar beleid tot uitdrukking om de kantoorkosten te dekken uit het rendement van het belegde vermogen en zo de overige inkomsten zo veel mogelijk direct ten goede te laten komen aan de doelstelling. Door de aanwezigheid van de “Reserve als bron van inkomsten” is een afzonderlijke continuïteitsreserve niet nodig. De mutaties gedurende het boekjaar waren als volgt:

	2012	2011
Stand begin boekjaar	28.948.006	36.185.331
Mutatie in bestemmingsfondsen	–638.488	–75.000
Toevoeging uit resultaat boekjaar	8.681.451	–7.162.326
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	36.990.968	28.948.006

6.2 Herwaarderingsreserve

Dit betreft niet-gerealiseerde waardeverschillen van het beleggingspand Herengracht 474. De mutaties gedurende het boekjaar waren als volgt:

	2012	2011
Stand begin boekjaar	1.470.729	1.470.729
Onttrekking/toevoeging uit hoofde van herwaardering pand Herengracht 474	–	–
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	1.470.729	1.470.729

6.3 Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreft fondsen met een door derden bepaalde bestemming. De vermogens van deze CultuurFondsen op Naam zijn niet vrij beschikbaar omdat ze eigen doelstellingen hebben, die overeenkomstig de wensen van de schenkers zijn bepaald.

Het verloop van de CultuurFondsen op Naam was als volgt:

	2012	2011
Stand begin boekjaar	113.721.873	107.505.382
Toevoeging uit bestemmingsreserve	638.488	75.000
Toevoeging uit resultaat boekjaar	4.842.452	6.141.491
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	119.202.812	113.721.873

De toevoeging uit het resultaat boekjaar is als volgt samengesteld:

	2012	2011
Nieuw toegezegde gelden	6.654.098	7.746.729
Onttrekkingen ten gunste van het activiteitenbudget	-2.370.367	-2.011.369
Toevoegingen uit beleggingsopbrengsten	558.721	406.131
	-----	-----
	4.842.452	6.141.491

De toevoeging uit beleggingsopbrengsten heeft betrekking op die CultuurFondsen op Naam waar de instellers hebben bepaald dat ter compensatie van de inflatie een deel van het rendement moet worden toegevoegd aan het vermogen van het desbetreffende CultuurFonds op Naam.

Op pagina's 91 tot en met 100 volgt een specificatie van de CultuurFondsen op Naam, met zowel het verloop van het vermogen als de opbouw van het budget voor 2013.

Cultuurfondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toeleggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
9 november Fonds	8.903	-	-8.903	-	-	9.969	9.900	69	-	8.846	8.915
A.H.T. Fonds	103.247	-	-	950	104.197	3.734	3.500	234	-	4.550	4.783
Aafje Heynis Fonds	91.310	10.000	-	-	101.310	2.641	2.500	141	2.200	4.410	6.751
Adèle Wickert Fonds	249.914	-	-27.768	-	222.146	40.081	40.000	81	-	37.301	37.383
Adri en Greet Bos-de Jong Fonds	497.829	78.728	-	-	576.557	27.795	27.000	795	-	25.196	25.990
Adriana Hoogenboom Fonds	92.199	-	-10.244	-	81.954	16.766	15.000	1.766	-	13.761	15.527
Ahrend Fonds	244.193	-	-3.767	-	240.426	14.250	-	14.250	-	14.250	28.500
Ale en Oscar Fonds	100.310	-	-	461	100.771	2.540	2.500	40	-	3.903	3.943
Alida Augusta Fonds	201.773	-	-	928	202.701	15.010	15.000	10	-	7.936	7.946
Alida Beekhuis Fonds	73.225	-	-7.158	-	66.067	17.000	5.000	12.000	750	10.000	22.750
Allardina Tack Fonds	182.274	-	-	-	182.274	5.290	5.000	290	-	7.965	8.256
Ammerlaan Beuken Fonds	42.383	-	-550	-	41.833	2.250	2.250	-	-	2.250	2.250
Angela E. Fonds	48.218	-	-	-	48.218	1.847	1.500	347	521	1.968	2.836
Ankie Wiegant-Brinkgreve Fonds	59.533	-	-3.133	-	56.400	10.473	10.400	73	-	5.578	5.651
Annie Langelaar Fonds	60.198	-	-	277	60.475	1.457	1.400	57	-	3.242	3.299
Ans Otten-Nypels Fonds	211.941	-	-	-	211.941	6.262	6.000	262	-	9.262	9.523
Anthonia Bloembergen Fonds	114.021	-	-8.144	-	105.876	14.051	8.600	5.451	1.835	12.720	20.006
Antistof Fonds	-	50.000	-5.000	-	45.000	-	-	-	-	4.750	4.750
Appie Baantjer Fonds	660.245	8.381	-	-	668.626	97.150	85.200	11.950	-	107.327	119.276
Aurora Fonds	103.822	-	-7.416	-	96.406	12.478	12.000	478	-	11.582	12.060
B. Tourniaire Fonds	5.412	-	-5.412	-	-	12.375	12.500	-125	-	5.377	5.252
Banning-de Jong Fonds	2.481.581	-	-	11.415	2.492.996	85.002	84.250	752	-	97.601	98.353
Barbara Eveline Keuning Fonds	48.610	-	-	-	48.610	1.288	1.200	88	-	1.986	2.074
Barbas-van der Klaauw Fonds	477.606	-	-	2.197	479.803	12.688	12.500	188	-	18.784	18.972
Bas Hak en Joke Strikwerda Fonds	52.430	-	-	-	52.430	1.513	1.512	1	2.000	2.162	4.163
Ben en Nel van Bohemen van der Zwart Fonds	43.550	-	-4.839	-	38.711	6.799	6.800	-1	-	6.500	6.499
Bertus en Anne Luyten Block Fonds	31.081	-	-5.180	-	25.901	6.863	6.800	63	-	6.279	6.342
Beter Bouw Fonds	106.342	-	-11.816	-	94.526	21.073	20.000	1.073	-	15.872	16.946
Blauwe Baan Fonds	69.184	-	-	182	69.366	2.750	2.700	50	-	2.750	2.800
Bob Vlakte Fonds	12.938	-	-9.405	-	3.533	9.500	9.500	-	-	9.500	9.500
Bredius Fonds	986.613	919.768	-	37.694	1.944.075	59.500	52.500	7.000	23	47.500	54.523
Breeman Talle Fonds	3.350.188	-	-	-	3.350.188	284.162	140.000	144.162	-	146.403	290.565
Bruinvis Meijer Fonds	40.785	-	-4.044	-	36.741	4.750	4.700	50	-	4.750	4.800
Buchter-de Vries Fonds	77.873	50.000	-	808	128.681	1.746	-	1.746	-	2.983	4.729
Burger-Dominicus Fonds	128.547	-	-	1.183	129.730	2.963	2.900	63	-	4.481	4.544
Buziau Geesink Fonds	39.600	-	-2.829	-	36.771	4.803	4.800	3	-	4.400	4.403
Carla Dobbelman Fonds	61.547	-	-4.396	-	57.151	6.709	6.500	209	-	6.866	7.075

Cultuurfondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Carolus Magnus Fonds	2.105.986	-	-	19.375	2.125.361	59.310	59.300	10	-	75.175	75.185
Catrien Venverloo Fonds	228.991	-	-10.000	-	218.991	16.453	10.700	5.753	2.600	19.507	27.860
Chagall Fonds	85.668	-	-1.059	-	84.609	4.535	4.500	35	-	4.750	4.785
Charles Burney Fonds	60.218	-	-7.527	-	52.691	12.715	5.000	7.715	-	9.782	17.497
Charlotte Köhler Fonds	822.848	-	-	-	822.848	25.508	25.508	-	-	37.851	37.851
Chris Devries Fund for the Arts	75.414	-	-9.427	-	65.987	12.652	12.000	652	-	12.076	12.728
Christiaan G. van Anrooij Fonds	104.942	-	-	-	104.942	2.975	2.900	75	-	4.577	4.652
Clara Haskil Fonds	297.812	-	-	2.740	300.552	6.825	6.500	325	156	10.412	10.893
Co Rosberger Fonds	72.965	-45.000	-1.214	-	26.751	2.250	2.250	-	-	2.575	2.575
Cohen Fonds	103.956	-	-	-	103.956	3.274	3.200	74	-	4.543	4.617
Constant van Gestel Fonds	10.000	-	-10.000	-	-	25.589	21.300	4.289	-	9.500	13.789
Cornelis Fop Smit Fonds	806.882	-	-33.620	-	773.262	73.110	71.000	2.110	-	67.200	69.310
D.G. en R.W. van Eck Fonds	18.940	-	-4.129	-	14.812	6.533	6.100	433	-	4.750	5.183
D.I.X. Fonds	-	199.768	-20.000	-	179.768	-	-	-	-	19.000	19.000
D/M Fonds	356.612	-	-23.774	-	332.838	13.821	12.000	1.821	-	38.169	39.991
Dames Tiemersma Fonds	512.712	-	-13.492	-	499.220	123.868	62.500	61.368	-	35.223	96.591
De Bander Fonds	84.165	-	-2.500	-	81.665	5.777	5.750	27	-	5.616	5.643
De Bijl Nachenius Fonds	135.381	-	-7.125	-	128.256	13.358	4.500	8.858	-	12.685	21.543
De By-van der Heyden Fonds	88.574	-	-9.842	-	78.732	14.193	14.000	193	-	13.220	13.413
De Konink-Walst Fonds	-	149.515	-9.968	-	139.547	-	-	-	-	16.003	16.003
De Waal-Pouwer Fonds	41.027	-	-1.763	-	39.264	2.250	2.500	-250	-	2.250	2.000
De Zes Bannen van Waterland Fonds	56.679	-	-	-	56.679	3.609	4.000	-392	-	2.357	1.966
Dick Meys Fonds	278.206	-	-	2.560	280.766	6.640	6.500	140	-	9.726	9.866
Dijkstra-van Doorn Fonds	262.630	-	-	2.416	265.047	6.262	-	6.262	-	9.182	15.443
Dijkstra-Visser Fonds	107.990	-	-	497	108.487	3.819	3.800	19	-	8.047	8.066
Dominique en Maria Meens Janssen Fonds	31.857	-	-5.309	-	26.547	19.420	19.400	20	-	9.536	9.556
Dr. Aart A. de Veer Fonds	-	50.000	-6.250	-	43.750	-	-	-	-	5.938	5.938
Drs. Henri Roovers Fonds	105.564	-	-11.729	-	93.835	19.575	10.000	9.575	-	15.756	25.331
Egbert Kunst Fonds	189.779	-	-9.489	-	180.290	5.750	5.750	-	-	17.308	17.308
Egbert van Paridon Fonds	-	362.402	-14.496	-	347.906	-	-	-	-	29.608	29.608
Eggink-den Daas Fonds	265.077	-	-	7.687	272.764	1.900	1.900	-	-	4.256	4.256
Eigenheimer Fonds	44.136	-	-	30	44.166	1.750	1.750	-	-	1.750	1.750
Elco Brinkman Fonds	106.038	-	-	-	106.038	3.132	3.100	32	-	4.628	4.659
Elisabeth Kinder Fonds	28.222	-	-3.702	-	24.521	19.750	12.500	7.250	-	4.750	12.000
Elise van Weede Fonds	95.988	-	-23.997	-	71.991	29.584	19.700	9.884	-	26.992	36.876
Engbertha Loman Fonds	353.073	-	-	1.624	354.697	12.277	10.000	2.277	5.446	13.886	21.609
Engelbert van Bevervoorde-Van Heyst Fonds	246.983	-	-	-	246.983	12.515	12.500	15	1.830	10.793	12.638

Cultuurfondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toeleggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Erica Fonds	96.891	-	-48.445	-	48.446	56.647	56.000	647	-	50.257	50.904
Erik Beelaerts van Blokland Fonds	84.360	-	-	-	84.360	2.084	2.000	84	-	3.447	3.531
Erik en Hans de Vries-Snoek Fonds	6.742	-	-4.690	-	2.052	5.013	2.100	2.913	-	4.750	7.663
Familie Wessel Jansen Fonds	51.341	-	-44.824	300	6.817	10.000	-	10.000	-	-	10.000
Feteris-Oosterbaan Fonds	248.544	-	-	1.143	249.688	11.256	3.400	7.856	340	9.775	17.972
Flora Fonds	376.361	-	-	3.463	379.824	9.513	9.000	513	-	13.158	13.670
Fonds Advies op maat Amateurkunst Overijssel	-	100.000	-25.000	-	75.000	-	-	-	-	25.000	25.000
Fonds De Stam	80.310	-	-9.066	-	71.244	11.500	11.500	-	-	9.500	9.500
Fonds De Visser-Geerling	-	490.000	-	-	490.000	-	-	-	-	21.413	21.413
Fonds Jong Talent	120.000	-	-40.000	-	80.000	39.888	39.500	388	500	38.000	38.888
Fonds Kleinschalige Projecten Natuureducatie	50.000	-	-	-	50.000	2.429	2.000	429	-	2.050	2.479
Fonds Kruitlaan	91.704	-	-6.550	-	85.154	21.042	18.500	2.542	-	10.230	12.772
Fonds Kunstlicht in de Kunst	-	50.401	-5.040	-	45.361	-	-	-	-	4.788	4.788
Fonds motie Limburgse Volkscultuur	-	1.000.000	-250.000	-	750.000	-	234.873	-234.873	-	250.000	15.127
Fonds Nationaal Viooltalent	104.880	-	-	-	104.880	2.667	2.500	167	-	4.574	4.742
Fonds Perzik van Onsterfelijkheid	94.795	-	-15.799	-	78.996	36.942	10.000	26.942	1.595	19.152	47.689
Fonds Vijfhonderdtien	234.819	-	-89.198	-	145.621	298.500	118.000	180.500	-	99.000	279.500
Fonds voor Numismatiek	50.791	-	-2.673	-	48.118	8.849	6.000	2.849	-	4.759	7.608
Fonds Wim Choufour	169.440	-	-	-	169.440	6.558	6.500	58	-	7.405	7.462
Fontein Tuynhout Fonds	41.180	-	-	-	41.180	1.036	1.000	36	-	1.644	1.680
Fundatie Stroekxs van den Broek Schless	51.256	-	-	978	52.233	-	-	-	-	-	-
GF Fonds	84.597	-	-10.575	-	74.022	10.678	10.000	678	-	13.743	14.421
G. H. Bomen Fonds	5.412	-	-5.412	-	-	11.875	11.800	75	-	5.377	5.452
Ger Jansen Fonds	420.466	-	-	-	420.466	12.743	12.500	243	5.000	18.374	23.617
Gerard Hordijk Fonds	87.090	-	-	-	87.090	2.236	2.500	-264	-	3.756	3.492
Goessche Diep Fonds	65.625	-	-13.125	-	52.500	12.500	12.500	-	-	12.500	12.500
Grace van Heerewaarden Fonds	66.439	15.000	-9.049	-	72.390	11.302	8.350	2.952	-	12.155	15.107
Grachtentuinen Fonds	5.000	17.500	-10.000	-	12.500	19.000	10.000	9.000	-	9.500	18.500
Gulberg Fonds	9.039	-	-9.039	-	-	9.849	9.500	349	-	8.982	9.331
Gusta Bruijn-Koch Fonds	125.190	-	-	576	125.766	3.274	3.000	274	-	4.924	5.198
Haagse Bluf Fonds	60.000	75.000	-45.000	-	90.000	58.500	54.000	4.500	-	28.500	33.000
Hagana Juventus Musica Fonds	96.146	-	-8.012	-	88.134	12.697	12.500	197	-	11.813	12.010
Han en Rosa Dunk Samehtini Fonds	37.787	-	-	-	37.787	1.322	1.300	22	-	1.947	1.969
Hausta Donans Fonds	275.250	-	-7.859	-	267.391	15.250	12.700	2.550	-	14.250	16.800
Helena Vrucht Fonds	1.802.345	-	-	-	1.802.345	53.354	53.500	-146	5.000	78.762	83.617
Hendrika Mourik Fonds	43.389	50.000	-44	-	93.345	2.375	2.000	375	-	2.375	2.750
Henk Jan van den Berg Fonds	54.254	-	-	-	54.254	1.968	1.950	18	-	2.246	2.264

Cultuurfondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toeleggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Henny de Vries Fonds	52.875	-	-6.609	-	46.266	14.081	5.000	9.081	-	8.590	17.671
Henri Fock Fonds	463.713	-	-51.524	-	412.189	77.292	76.100	1.192	5.000	69.212	75.403
Henry F. Benkemper Fonds	52.473	-	-	-	52.473	2.380	2.000	380	-	2.164	2.543
Henssen-Smitshuijsen Fonds	34.701	20.000	-2.484	-	52.217	-	-	-	-	4.750	4.750
Het Anker Fonds	37.898	-	-3.257	-	34.641	4.750	-	4.750	-	4.750	9.500
Het Mijndershuis Fonds	138.410	4.776	-7.536	-	135.649	13.942	13.000	942	-	13.416	14.358
Het Zilveren Lint Fonds	-	50.000	-5.000	-	45.000	-	-	-	-	4.750	4.750
Honselersdijk Fonds	282.478	-	-	-	282.478	8.603	8.600	3	-	12.344	12.347
Hugo van Win Glasfonds	1.321.260	-	-	12.156	1.333.416	41.383	25.000	16.383	-	46.191	62.574
Hybrid House Fonds		75.000	-75.000	-	-	-	-	-	-	79.791	79.791
Ina van Doormaal Fonds	37.332	-	-3.283	-	34.049	4.488	4.000	488	-	4.750	5.238
Ingwersen Bax Fonds	327.495	-	-	9.207	336.702	2.368	2.200	168	-	5.128	5.295
Ivo Opstelten Rotterdam Fonds	46.918	-	-19.230	-	27.689	21.416	20.000	1.416	3.500	20.318	25.235
Ivonne Fonds	-	50.000	-10.000	-	40.000	-	-	-	-	9.500	9.500
J. en A. Fonds	68.588	-	-	-	68.588	19.453	10.000	9.453	-	4.897	14.351
J.H.O. Montauban-Ballintijn Fonds	99.386	-	-16.564	-	82.822	40.260	24.000	16.260	10.000	20.079	46.340
J.W. Strengers Frankfort Fonds	105.627	-	-7.545	-	98.083	20.939	15.000	5.939	-	11.784	17.723
Jaap en Eleonora de Kort Fonds	106.166	-	-7.583	-	98.583	26.853	9.600	17.253	-	11.844	29.097
Jacob Claij Fonds	452.526	-	-	-	452.526	13.343	13.300	43	-	19.775	19.818
Jacob van Zijverden Fonds	47.645	-	-	-	47.645	1.261	1.200	61	-	1.942	2.003
Jacoba Fonds	57.430	1.500	-	-	58.930	1.579	1.500	79	-	2.461	2.540
Jan de Ruijscher/Pia Huisman	710.618	256.265	-	22.238	989.121	10.308	10.500	-193	-	21.126	20.934
Jan en Tina Huizinga Fonds	1.513.374	-	-	-	1.513.374	65.848	57.500	8.348	-	66.134	74.483
Jan Meester Fonds	266.672	-	-	-	266.672	17.475	-	17.475	-	11.654	29.128
Jan van Heel Fonds	88.217	-	-9.802	-	78.415	14.139	14.000	139	-	13.167	13.306
Jan van Zeijst Muziekstudiefonds voor Dr. en Ov.	64.471	-	-	593	65.064	1.876	1.836	41	-	2.123	2.163
Jan Vogel Fonds	138.437	15.814	-15.425	-	138.826	19.364	19.300	64	-	21.395	21.459
Jan Wolters Fonds	178.599	-	-14.883	-	163.716	34.517	18.000	16.517	2.500	21.944	40.961
Jawino Fonds	515.439	24.500	-	-	539.940	9.316	4.500	4.816	5.400	23.595	33.811
Jeanne Kruijver Fonds	15.135	-	-4.304	-	10.832	9.400	-	9.400	-	4.750	14.150
Jeltje Uilenberg-Bokma Fonds	605.678	-	-	8.358	614.037	12.542	12.500	42	-	18.528	18.570
Jenny Vrieling Fonds	1.454.684	-	-	13.383	1.468.067	58.615	77.455	-18.840	3.000	50.856	35.016
Jo Bergacker Fonds	836.598	-	-	-	836.598	29.230	29.200	30	1.760	36.559	38.350
Jo de Groot Fonds	285.519	-	-	-	285.519	12.562		12.562	-	12.477	25.039
Johan J. Smit's Fonds	161.925	-	-32.385	-	129.540	59.791	59.700	91	382	37.842	38.314
Jonge Musici Fonds	1.867.565	-	-	-	1.867.565	108.055	44.000	64.055	9.633	81.613	155.301
Jongsma Restauratie Fonds	40.706	50.000	-668	-	90.038	2.750	2.700	50	-	2.750	2.800

Cultuurfondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Josine de Bruyn Kops Fonds	61.027	-	-6.781	-	54.246	9.066	9.000	66	-	9.109	9.174
Juncus Porzana Delichon Fonds	44.150	-	-3.154	-	40.996	5.567	5.000	567	-	4.925	5.492
K.N. Fonds	54.588	-	-3.899	-	50.688	6.637	3.500	3.137	-	6.090	9.226
Kannegieter Fonds	39.051	-	-9.763	-	29.288	11.874	11.500	374	-	10.981	11.355
Keg-Thaté Fonds	43.496	50.000	-7.539	-	85.957	4.750	4.700	50	-	9.500	9.550
Kirchheiner-Galatius Fonds	71.465	-	-2.464	-	69.001	1.999	-	1.999	2.900	5.464	10.363
Klok Korsmit Tacké Fonds	40.706	-	-1.128	-	39.578	2.750	2.750	-	-	2.750	2.750
Knecht-Drenth Fonds	1.075.718	-	-66.191	-	1.009.528	35.864	20.000	15.864	-	106.269	122.133
Kolnaar Mulier Fonds	91.216	-	-	-	91.216	1.654	1.600	54	-	2.842	2.896
Kracht Fonds	61.947	36.000	-6.598	-	91.349	9.500	9.000	500	-	9.500	10.000
Kuitse Fonds	505.925	-	-	-	505.925	22.890	22.500	390	-	22.109	22.499
Laurent en Carla Van Vugt Bennebroek Fonds	50.035	-	-	230	50.265	3.245	2.500	745	-	1.821	2.566
Leestekens van het Landschap Fonds	-	100.000	-20.000	-	80.000	-	-	-	-	23.370	23.370
Lindenweij Fonds	3.384.065	-	-	-	3.384.065	100.047	100.000	47	2.500	147.884	150.431
Lotharius Fonds	99.076	-	-4.128	-	94.948	5.984	1.900	4.084	-	7.377	11.462
Ludo Pieters Gastschrijver Fonds	384.011	-	-	1.766	385.778	43.490	20.500	22.990	-	15.103	38.093
Lydia Vroegindewey Fonds	37.195	-	-5.433	-	31.763	6.400	2.800	3.600	-	6.000	9.600
Maaïke Helena de Gaaij Reisfonds	663.199	-	-	29.850	693.050	3.219	3.200	19	-	7.704	7.724
Madelief Fonds	48.218	-	-	-	48.218	1.278	1.200	78	-	1.968	2.046
Mady Saks Fonds	625.411	-	-32.916	-	592.495	71.664	72.000	-336	706	58.601	58.971
Madzy van Nagell-Martini Buys Fonds	-	63.316	-3.166	-	60.150	-	-	-	-	5.782	5.782
Magnus-Menko Fonds	46.066	-	-3.290	-	42.776	5.698	5.200	498	-	5.139	5.637
Margaretha Fonds	-	75.000	-7.500	-	67.500	-	-	-	-	7.125	7.125
Margarethe Petronella Fonds	306.649	-	-	3.526	310.176	7.046	7.000	46	-	10.050	10.096
Margit Widlund Fonds	74.001	-	-	3.404	77.405	5.146	2.500	2.646	-	-	2.646
M. A. van der Elburg-Schuddebeurs Fonds	153.264	-	-	747	154.011	2.209	2.000	209	-	3.983	4.192
Maria de Leijer Fonds	110.462	-	-	508	110.970	3.365	4.000	-635	-	4.323	3.689
Marijke van Oordt Fonds	150.000	-	-	-	150.000	4.350	4.300	50	-	6.555	6.605
Marke van Streukel/Marke van Berkum Fonds	93.263	-	-	429	93.692	2.344	2.300	44	-	3.611	3.655
Marmara Fonds	112.352	-	-22.470	-	89.882	72.590	72.400	190	5.000	26.257	31.446
Marta Gnyp Fonds	12.938	-	-9.405	-	3.533	5.576	5.000	576	-	5.196	5.772
Marten Orges Fonds	46.577	-	-3.327	-	43.250	9.500	9.500	-	4.410	9.500	13.910
Meens Luijten Janssen Block Fonds	1.038.274	-	-	-	1.038.274	42.715	42.700	15	-	45.373	45.388
Meester Prikkebeen Fonds	165.569	-	-17.384	-	148.185	27.618	26.300	1.318	1.011	23.750	26.079
Mehler Fonds	190.203	-	-	1.750	191.953	4.483	-	4.483	-	6.649	11.133
Middelbeek Stortenbeker Fonds	239.659	-	-	1.102	240.762	5.831	5.800	31	500	9.426	9.957
Mikosara Fonds	98.839	-	-4.118	-	94.720	1.531	1.500	31	-	5.610	5.641

Cultuurfondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toeleggingen	Ottrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Mimi Cohen-Trijbits Fonds	-	200.000	-	-	200.000	-	-	-	-	8.740	8.740
Molen Restauratie Fonds	48.580	-	-24.290	-	24.290	27.976	28.000	-24	-	25.199	25.175
Mozart Wagner Fonds	553.986	-	-	2.548	556.534	14.721	14.000	721	-	21.788	22.509
Mr C.R.C. Wijckerheld Bisdom Fonds	52.419	-	-	482	52.901	1.315	-	1.315	1.300	1.679	4.294
Mr J.G. Hoogland Fonds	51.464	-	-	473	51.937	1.180	1.000	180	-	1.799	1.979
Mr. Jan Willem Baerveldt Fonds	57.436	-	-	661	58.097	1.105	1.000	105	-	1.732	1.837
Mr. Laurens Takken Natuurfonds	322.091	-	-	-	322.091	16.542	16.000	542	-	12.472	13.014
Mr. W.F. Sikman Fonds	47.645	-	-	-	47.645	2.101	-	2.101	-	1.942	4.043
Netty van Doorn Fonds	346.444	-	-	968	347.412	5.023	5.000	23	3.000	8.277	11.300
Nicky Fonds	-	50.000	-10.000	-	40.000	-	-	-	-	9.500	9.500
Nico Richter en Hetta Rester Fonds	34.204	-	-5.701	-	28.503	7.487	4.000	3.487	-	6.910	10.398
Niemans-Schootemeijer Fonds	508.821	-	-	4.681	513.502	19.229	19.200	29	-	17.788	17.817
Nieske Fonds	79.480	-	-15.896	-	63.584	22.725	22.700	25	-	18.574	18.599
Nijman Biermasz 17 dorpen Fonds	86.859	-	-5.000	-	81.859	10.854	8.800	2.054	-	7.672	9.726
Nomes-Pauli Fonds	356.108	297	-	10.336	366.740	10.313	10.000	313	-	5.756	6.069
Nora Baart Fonds	524.655	-	-	15.084	539.739	5.745	5.500	245	-	8.598	8.843
Norg Fonds	127.002	-	-	-	127.002	2.863	3.000	-137	-	4.672	4.535
Oscar en Ale Fonds	78.933	21.067	-	437	100.437	1.974	1.900	74	1.800	3.683	5.557
Osieck-Winkelman Fonds	29.724	20.000	-3.449	-	46.275	4.750	4.700	50	-	4.750	4.800
PK Fonds	81.000	4.400	-9.489	-	75.911	8.550	8.500	50	-	12.746	12.796
P. de Klerk Keramiek Fonds	-	200.000	-	-	200.000	-	-	-	-	8.740	8.740
Pacific Fonds	455.809	-	-	2.097	457.905	27.374	10.000	17.374	-	17.927	35.301
Palet Fonds	91.444	-	-6.532	-	84.912	9.505	7.150	2.355	2.650	9.327	14.332
Par Terra Fonds	464.170	-	-	13.461	477.631	4.135	4.000	135	5.000	7.496	12.631
Patijn-Stroink Fonds	590.036	-	-	5.428	595.464	15.071	15.000	71	-	20.628	20.699
Paul Christiaan van Westering Fonds	45.617	-	-	-	45.617	1.434	1.400	34	-	1.848	1.883
Paul en Dienne Wittebol Fonds	44.243	-	-13.425	-	30.818	7.500	-	7.500	-	15.000	22.500
Paul Hermann Fonds	190.465	-	-10.000	-	180.465	4.360	4.200	160	2.000	17.823	19.984
Paul van Hoorn Fonds	235.192	-	-	-	235.192	7.069	7.000	69	-	10.278	10.347
Petronella Andriessen Fonds	767.153	-	-	7.058	774.211	19.582	19.700	-118	750	26.820	27.451
Pfältzer-Birnie Fonds	1.067.598	15.000	-	9.960	1.092.558	25.673	25.600	73	-	37.848	37.920
Pi Fonds	-	75.000	-7.500	-	67.500	-	-	-	-	7.125	7.125
Pibor Fonds	49.385	-	-2.728	-	46.657	4.983	-	4.983	-	4.750	9.733
Piet Boxem Fonds	55.248	-	-3.946	-	51.302	6.625	6.550	75	-	6.163	6.238
Pieter Beijer Fonds	97.386	-	-6.956	-	90.430	21.840	22.000	-160	7.500	10.864	18.204
Piso-Kuperus Waterwerken Fonds	517.099	-	-	2.379	519.478	15.677	8.000	7.677	3.688	20.338	31.703
Popp-Snijders Bomenfonds	69.107	-	-7.649	-	61.458	9.500	9.500	-	-	9.500	9.500

Cultuurfondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toeleggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Pos Karemaker Fonds	50.674	2.500	-	446	53.620	3.150	3.000	150	-	1.750	1.900
Prinsenhaven Fonds	225.403	-	-25.045	-	200.358	36.219	36.100	119	-	33.643	33.762
Prof. dr. F.E.J. Kruseman Aretz Fonds	56.459	65.000	-	195	121.654	1.532	1.500	32	-	2.750	2.782
Pronk Visser Fonds	181.532	-	-	1.670	183.202	9.958		9.958	-	6.346	16.304
R.O. van Gennep Fonds	463.638	-	-	-	463.638	35.045	18.700	16.345	-	20.261	36.606
Regulus Fonds	193.878	-	-21.542	-	172.336	31.308	31.000	308	-	28.937	29.245
Reiman-de Bas Fonds	961.647	-	-	-	961.647	28.048	27.500	548	752	42.024	43.324
René H. van Bokkum Fonds	479.393	100.000	-	5.330	584.724	11.542	11.500	42	-	20.256	20.297
Restauratiefonds Wassenaar	-	-	-	-	-	88.627	18.400	70.227	-	-	70.227
Robert Persman Fonds	657.196	-	-	6.046	663.242	16.317	16.000	317	-	22.976	23.293
Romke Kalma Fonds	396.106	-	-	-	396.106	30.036	20.300	9.736	-	17.310	27.046
Röpcke-Wynia Fonds	1.238.051	-	-	11.390	1.249.441	29.211	28.800	411	-	43.282	43.693
Ruarus Bloemkolk Fonds	213.897	-	-	984	214.881	8.649	7.000	1.649	-	8.413	10.061
Rudolf Escher Componisten Fonds	13.050	-	-	-	13.050	10.215	10.000	215	-	3.036	3.251
Rudolph en Barbara Hoppenbrouwers Fonds	257.094	-	-	2.365	259.459	32.881	12.500	20.381	-	8.988	29.369
Sayers Fonds	2.607.961	-	-	-	2.607.961	80.706	81.000	-294	-	113.968	113.673
Scato Gockinga Fonds	992.113	-	-	-	992.113	47.334	47.000	334	-	44.305	44.639
Scheltema-Breet Natuurfonds	1.024.708	252.181	-	37.030	1.313.919	7.568	7.300	268	-	20.622	20.890
Schwebsange Fonds	11.659	-	-5.830	-	5.830	7.375	7.000	375	-	6.048	6.422
SEA Fonds	-	37.168	-20.000	-	17.168	-	-	-	-	19.000	19.000
Silvia Brinkman Fonds	45.781	-	-3.270	-	42.511	5.480	5.000	480	-	5.107	5.587
Slingsby van Hoven Fonds	284.782	-	-	3.930	288.712	11.068	11.068	0	-	8.711	8.712
Smid-Bijl Fonds	153.388	-	-17.043	-	136.345	26.529	26.500	29	10.000	22.894	32.923
Sofa Fonds	114.363	-	-19.739	-	94.624	33.401	31.000	2.401	-	23.750	26.151
Sonate Fonds	374.686	-	-	1.724	376.409	10.551	10.000	551	500	14.736	15.788
Sonja Fonds	-	50.000	-10.000	-	40.000	-	-	-	-	9.500	9.500
Steunfonds Stavoren	85.574	-	-6.583	-	78.992	19.983	7.500	12.483	-	9.993	22.477
Straver Fonds	1.087.075	-	-67.942	-	1.019.133	120.469	111.500	8.969	-	113.950	122.919
Ted Schutten Fonds	442.393	-	-34.480	-	407.913	122.250	13.200	109.050	-	47.500	156.550
Theo Quené Fonds	273.612	-	-	2.517	276.130	15.223	-	15.223	-	9.565	24.789
Theo Schoemaker Fonds	47.810	-	-1.681	-	46.129	2.250	2.000	250	-	2.250	2.500
Threes Orri Fonds	74.177	-	-	341	74.518	1.846	1.800	46	-	2.821	2.867
Tienkamp Kuyten Fonds	33.114	-	-3.477	-	29.637	4.713	4.700	13	-	4.750	4.763
Tiger Film Mecenaat	35.750	5.500	-	-	41.250	-	-	-	-	-	-
Tijl Fonds	767.193	205.878	-	-	973.071	23.132	23.500	-368	-	42.523	42.155
Tjerk Jan Buchter Fonds	85.644	50.000	-	2.774	138.417	1.924	2.000	-76	-	1.378	1.302
Vader Bos Fonds	30.000	-	-10.000		20.000	9.500	8.500	1.000	-	9.500	10.500

CultuurFondsen op Naam

	Vermogen 1 jan 2012	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Van Berkel Fonds	36.781	-	-2.299	-	34.483	4.062	4.000	62	-	3.741	3.802
Van Cuijck Fonds	59.782	-	-	550	60.332	1.497	1.500	-3	2.100	2.090	4.187
Van der Jagt Zwolsman Fonds	1.250.000	540.717	-	-	1.790.717	36.813	49.000	-12.188	-	78.254	66.067
Van der Vossen-Delbrück Fonds	47.928	-	-3.423	-	44.504	5.636	5.500	136	-	5.347	5.482
Van Eck-Vollgraff Fonds	305.668	-	-	4.061	309.729	9.344	9.000	344	-	9.500	9.844
Van Enter-Westerman Holstijn Fonds	1.318.857	-	-	12.133	1.330.990	31.088	31.000	88	-	46.107	46.195
Van Heek Boekelo Fonds	50.000	-	-	-	50.000	1.300	1.300	-	-	2.050	2.050
Van Hoorn-Koster Fonds	412.028	-	-	-	412.028	12.134	11.134	1.000	5.000	18.006	24.006
Van Lange Fonds	1.341.465	223.988	-92.086	-	1.473.368	143.748	143.400	348	-	155.892	156.240
Van Maarseveen Fonds	49.289	-	-1.700	-	47.590	4.010	4.000	10	-	3.717	3.727
Van Meeuwen Kan Fonds	203.923	-	-20.220	-	183.704	24.375	24.400	-25	-	24.375	24.350
Van Nieuwpoort van Wolferen Fonds	35.953	-	-3.995	-	31.958	3.285	-	3.285	-	4.929	8.214
Van Raalten van Klaveren Fonds	42.297	-	-1.923	-	40.374	4.041	4.000	41	25	3.618	3.684
Van Toorn Fonds		100.000	-10.000	-	90.000	-	-		-	9.500	9.500
Van Weemen Schoppen Fonds	35.734	25.000	-1.626	-	59.108	3.750	3.200	550	-	3.250	3.800
Veerkamp-van Beek Fonds	42.383	-	-550	-	41.833	2.500	2.500		-	2.250	2.250
Wanda van de Riet Fonds	67.572	-	-197	-	67.376	2.260	2.250	10	-	2.250	2.260
Wassink-Hesp Fonds	105.304	-	-	-	105.304	2.808	2.500	308	-	4.594	4.902
Welcker Fonds	1.062.277	6.769	-53.452	-	1.015.594	57.504	15.000	42.504	-	97.497	140.001
Wertheimer Fonds	9.707.782	-	-150.000	-	9.557.782	491.001	453.368	37.632	-	566.730	604.362
Westenberg-Sorgdrager Fonds	72.000	-	-3.000	-	69.000	3.215	760	2.455	-	3.992	6.447
Wijnand Goppel Fonds		-	-	-	-	26.046	11.000	15.046	-		15.046
Willem Fontein Fonds	53.961	-	-	496	54.457	2.656	2.600	56	-	1.736	1.792
Willem Strietman Fonds	40.601	-	-6.767	-	33.834	7.795	1.800	5.995	-	8.203	14.198
Willem van Wolmerum Fonds	118.916	-45.000	-11.600	-	62.316	2.250	-	2.250	-	14.250	16.500
Wim Bary Fonds	119.697	-	-2.389	-	117.308	3.806	-	3.806	-	7.500	11.306
Wim en Nini H. Fonds	130.107	-	-14.456	-	115.650	19.770	-	19.770	-	18.239	38.009
Wim Huijskens en Johanna Boon Fonds	39.863	-	-1.586	-	38.276	2.250	2.250		3.400	2.250	5.650
Wim van Kooten Fonds	42.993	-	-3.022	-	39.971	4.750	4.500	250	-	4.750	5.000
Wimmen Fonds	80.000	-	-10.000	-	70.000	9.750	9.000	750	-	9.750	10.500
Zanen-Bakker Fonds	231.471	20.000	-	-	251.471	46.977	46.900	77	4.069	10.989	15.135
Zijfers-de Jong Fonds	1.229.777	-	-	-	1.229.777	35.076	35.000	76	-	53.741	53.817
Zwerver Broersma Fonds	76.980	-	-	708	77.688	1.723	1.700	23	-	2.583	2.606
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal CultuurFondsen op Naam	87.729.353	6.729.098	-2.337.033	379.478	92.500.895	5.763.452	4.689.964	1.073.488	141.532	5.882.397	7.097.416

Revolverende Fondsen

	Vermogen 1 jan 2012	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 dec 2012
Cultuurfonds Monumenten Fryslân	626.125	–	–	6.300	632.425
Cultuurfonds Monumenten Gelderland	4.186.497	–	–	42.028	4.228.525
Cultuurfonds Monumenten Groningen	634.968	–	–	5.418	640.386
Cultuurfonds Monumenten Noord-Brabant	3.278.097	–	–	34.896	3.312.993
Cultuurfonds Monumenten Noord-Holland	2.813.503	–	–	30.441	2.843.944
Cultuurfonds Monumenten Overijssel	3.632.186	–	–	32.425	3.664.611
Cultuurfonds Monumenten Utrecht	5.582.870	–	–	54.825	5.637.695
Cultuurfonds Monumenten Zeeland	644.233	–	–	6.698	650.931
Cultuurfonds Monumenten Zuid-Holland	4.094.041	–	–	29.700	4.123.741
MonumentenFonds1818	500.000	–	–	–	500.000
Blockbuster Fonds	–	500.000	–33.334	–	466.666
	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal Revolverende Fondsen	25.992.520	500.000	–33.334	242.731	26.701.917
	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal Bestemmingsfondsen	113.721.873	7.229.098	–2.370.367	622.209	119.202.812
	-----	-----	-----	-----	-----

CultuurFondsen op Naam zonder vermogen

Een aantal CultuurFondsen op Naam bouwt geen vermogen op en in enig jaar ontvangen schenkingen komen direct ten gunste van het activiteitenbudget in het opvolgende jaar:

CultuurFondsen op Naam zonder vermogen	Toezeggingen	Budget 2012	Besteed 2012	Saldo 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2013	Budget 2013
Amersfoorts Cultuurfonds	10.000	4.750	4.750	-	-	4.750	4.750
Atelierpraktijken Fonds	-	63.525	5.000	58.525	-	-	58.525
Buurtcultuurfonds 2018Brabant	200.000	95.525	105.500	-9.975	1.500	200.000	191.525
Buurtcultuurfonds BrabantWonen	390.000	200.000	46.770	153.230	-	190.000	343.230
Buurtcultuurfonds Mooiland	80.000	-	30.000	-30.000	-	80.000	50.000
Buurtcultuurfonds St. Joseph	40.000	40.000	40.000	-	-	-	-
Buurtcultuurfonds Stadlander	300.000	-	22.500	-22.500	-	300.000	277.500
Buurtcultuurfonds Woonbedrijf	458.000	472.800	426.250	46.550	-	458.000	504.550
CultuurAmateur Fonds Brabant	-	24.400	15.600	8.800	6.175	-	14.975
De Breed Kreiken Fonds	30.000	28.500	30.000	-1.500	-	-	-1.500
Fonds Gaudgift	150.000	181.500	181.500	-	-	142.500	142.800
Korinthiërs Fonds	20.000	19.490	19.000	490	4.000	19.000	23.490
Peter Paul Peterich Fonds	-	99.288	100.000	-712	3.750	-	3.038
Publicatiefonds Zeeland	-	52.201	26.250	25.951	2.793	-	28.744
Russisch Cultuurfonds	-	20.305	20.100	205	12.000	-	12.205
Vanderkruijs Fonds	26.241	54.500	20.000	34.500		25.716	60.216
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	1.704.241	1.356.784	1.093.220	263.564	30.218	1.419.966	1.714.048

7. Voorzieningen

Het betreft een voorziening voor de verplichting tot jaarlijkse uitkering voortvloeiend uit een nalatenschap. De hoogte van de voorziening is bepaald overeenkomstig actuariële grondslagen. In verband met overlijden is in 2011 de voorziening voor pensioenuitkeringen aan weduwen van oud-personeelsleden vrijgevallen.

De mutaties gedurende het boekjaar waren als volgt:

	2012	2011
Stand begin boekjaar	416.469	484.202
Betaalde pensioenuitkeringen	-70.667	-78.042
	-----	-----
	345.802	406.160
Dotatie aan de voorziening	78.200	56.371
Vrijval	-	-46.062
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	424.002	416.469

8. Langlopende schulden

In 2011 heeft het Cultuurfonds aan Vereniging Rembrandt voor de jaren 2011 tot en met 2015 jaarlijks een bedrag van € 725.000 toegezegd. Aan het Nederlands Fotomuseum te Rotterdam is voor de jaren 2011 tot en met 2014 jaarlijks een bedrag van € 150.000 toegezegd dat zal worden onttrokken uit het vermogen van het Wertheimer Fonds.

	2012	2011
Stand begin boekjaar	2.475.000	–
Meerjarige toezeggingen	–	4.225.000
Betaald gedurende boekjaar	–	–875.000
	-----	-----
Uitstaande meerjarige toezegging	2.475.000	3.350.000
Kortlopend deel	–875.000	–875.000
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	1.600.000	2.475.000

9. Kortlopende schulden

	2012	2011
Crediteuren uit hoofde van toegezegde subsidies	26.587.250	24.290.985
European Cultural Foundation	2.291.219	2.640.044
Onkostencrediteuren	1.071.140	1.653.516
Overige te betalen posten	1.404.353	1.571.020
	-----	-----
	31.353.962	30.155.565

Geen van deze schulden heeft een looptijd langer dan één jaar.

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Ingevolge de herziene overeenkomst van 9 juni 1993 heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds de verplichting om jaarlijks 25% van de ontvangen bijdragen van de BankGiro Loterij en de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland af te dragen aan de European Cultural Foundation.

Op 18 december 2011 liep de overeenkomst van vruchtgebruik voor het kantoorpand Herengracht 476 af, afgesloten in 1981 tussen het Prins Bernhard Cultuurfonds en Vereniging Hendrick de Keyser. Per die datum heeft het Cultuurfonds een huurovereenkomst voor de duur van 5 jaar afgesloten. De huur bedraagt € 200.000 voor 2012 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Ingevolge de verplichting tot jaarlijkse uitkering voortvloeiend uit een nalatenschap is een garantie ten bedrage van € 68.067 afgegeven.

11. Risicomanagement financiële instrumenten

Voor de toelichting inzake risicomanagement van financiële instrumenten wordt verwezen naar het bestuursverslag (hoofdstuk Financieel beleid).

Toelichting op de staat van baten en lasten

12. Baten uit fondsenwerving

De baten uit fondsenwerving zijn als volgt samengesteld:

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
Collecten	988.772	1.100.000	1.074.831
Schenken CultuurFondsen op Naam	8.479.942	8.100.000	8.874.478
Donaties en giften	793.100	1.100.000	771.438
Legaten en nalatenschappen	1.138.057	500.000	121.317
	-----	-----	-----
	11.399.871	10.800.000	10.842.064

Collecten

Jaarlijks houdt het Prins Bernhard Cultuurfonds een landelijke collecte, genaamd de Anjeractie. De gecollecteerde bedragen worden besteed in de provincie waar de betreffende gelden zijn opgehaald.

De specificatie van de opbrengsten uit Anjeracties is als volgt:

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe	27.740		35.412
Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland	28.642		29.712
Prins Bernhard Cultuurfonds Fryslân	83.189		77.149
Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland	148.639		171.854
Prins Bernhard Cultuurfonds Groningen	46.931		55.894
Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg	50.941		50.652
Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant	95.377		108.256
Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland	122.639		144.389
Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel	110.254		116.795
Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht	86.736		77.437
Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland	28.710		31.801
Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland	158.974		175.480
	-----	-----	-----
	988.772	1.100.000	1.074.831

Schenken CultuurFondsen op Naam

Betreft de in 2012 toegezegde en gelegateerde bedragen ten gunste van een CultuurFonds op Naam, als ook die nalatenschappen ten gunste van een CultuurFonds op Naam waarvan de omvang betrouwbaar is vast te stellen. Voor 2012 bedroegen de inkomsten uit nalatenschappen ten gunste van nieuwe en bestaande CultuurFondsen op Naam € 3.852.756.

Donaties en giften

Betreft van donateurs en andere schenkers ontvangen bijdragen. De bijdragen van donateurs in 2012 daalden van € 710.313 naar € 704.037 en de overige giften stegen van € 61.125 naar € 89.063.

Legaten en nalatenschappen

Betreft de ongeoormerkte legaten en nalatenschappen waarvan in 2012 de omvang betrouwbaar was vast te stellen.

Inkomsten uit legaten en nalatenschappen zijn gezien hun aard moeilijk te begroten en kunnen jaarlijks sterk fluctueren.

13. Baten uit acties van derden

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
BANKGIRO LOTERIJ			
reguliere bijdrage	14.685.961		14.724.602
BankGiro Loterij Restauratiefonds	1.000.000		
MAX Monumentaal	166.667		
BGL Museumprijs			100.000
projectbijdrage uit de 13e en 14e trekkingen	450.000		500.000
	-----		-----
	16.302.628		15.324.602
Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland			
inzake De Lotto en de Krasloterij	4.852.107		6.747.231
Sportech Racing bv			
inzake Runnerz	15.961		18.386
	-----	-----	-----
	21.170.696	24.300.000	22.090.219

Ingevolge de herziene overeenkomst van 9 juni 1993 wordt 25% van de reguliere bijdrage van de BankGiro Loterij en de bijdragen van de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland afgedragen aan de European Cultural Foundation. In 2012 bedroeg deze afdracht in totaal € 4.843.439 (2011: € 5.367.958) en deze is opgenomen onder de bestedingen. De bijdrage van Sportech Racing BV betreft het jaarlijks aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit het voor de zogenaamde “Koninklijke Fondsen” afgezonderde bedrag.

14. Baten uit beleggingen

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
Couponrente	56.185		111.635
Dividenden	221.431		90.674
Interest	571.752		552.449
Gerealiseerde koersverschillen beleggingen	1.047.181		-5.570.336
Ongerealiseerde waardeverschillen beleggingen	14.735.257		3.410.863
Pand Herengracht 474:			
herwaardering	-		-
ontvangen huur	85.673		164.262
	-----		-----
Baten uit beleggingen	16.717.478	7.400.000	-1.240.453
Kosten van beleggingen	864.682	738.000	683.723
	-----	-----	-----
Netto beleggingsresultaat	15.852.796	6.662.000	-1.924.176

Stichting Erfgoed Nederland heeft per 1 augustus 2012 de huurovereenkomst van het pand Herengracht 474, dat als beleggingspand wordt aangehouden, opgezegd.

15. Besteed aan doelstellingen

Deze post is als volgt samengesteld:

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
Toegezegde financiële bijdragen	26.846.734	29.307.762	30.726.422
Vrijgevallen financiële bijdragen	-1.389.083	-1.510.000	-1.405.716
Toerekening uitvoeringskosten eigen organisatie	1.976.042	2.380.238	1.759.415
	-----	-----	-----
	27.433.513	30.178.000	31.080.121

Toegezegde financiële bijdragen

Betreft de in het boekjaar toegewezen financiële bijdragen en prijsuitreikingen.

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
De toegezegde financiële bijdragen zijn als volgt te specificeren:			
Landelijk bureau	7.792.453		12.061.172
Provinciale Afdelingen	8.005.554		8.353.834
Cultuurfondsen op Naam	5.633.184		4.394.718
Bijdrage aan European Cultural Foundation	4.843.439		5.367.958
Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied	572.104		548.740
	-----	-----	-----
	26.846.734	29.307.762	30.726.422

Vrijgevallen financiële bijdragen

Betreft vrijval van de niet door de aanvrager opgevraagde financiële bijdrage.

De vrijgevallen bijdragen zijn als volgt te specificeren:

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
Provinciale Afdelingen	869.095		951.073
Landelijk bureau	348.238		309.474
CultuurFondsen op Naam	171.750		145.169
	-----	-----	-----
	1.389.083	1.510.000	1.405.716

De bestedingen kunnen worden uitgedrukt als percentage van de som der lasten en als percentage van de som der baten:

	2012	2011	2010
bestedingen ten opzichte van som der lasten	88,1%	87,7%	87,7%
bestedingen ten opzichte van totale baten	55,7%	100,9%	57,7%

In het percentage bestedingen ten opzichte van de totale baten worden de in het kader van Cultuurfondsen voor Monumenten de uit schenkingen nieuw verstrekte geldleningen aan het Nationaal Restauratiefonds meegenomen als besteding. In 2011 was dit een bedrag van € 907.652.

In 2011 werden 2 meerjarige toezeggingen gedaan voor een totaalbedrag van € 4.225.000. Als gevolg hiervan, alsmede de lage beleggingsinkomsten in dat jaar was het percentage bestedingen ten opzichte van de baten uitzonderlijk hoog. Overigens wordt het percentage in hoge mate beïnvloed door de opbrengsten uit beleggingen. Ter voorkoming van grote fluctuaties in het voor bestedingen beschikbare budget, wordt voor de bepaling van het activiteitenbudget van de CultuurFondsen op Naam uitgegaan van een rekenrente gebaseerd op het 10-jaars rendement op de effectenportefeuille. Dat betekent dat in jaren van lage beleggingsinkomsten de bestedingen relatief hoog zijn en in jaren van hoge beleggingsinkomsten de bestedingen afgezet tegen de inkomsten relatief laag zijn.

16. Toerekening kosten eigen organisatie

De kosten eigen organisatie kunnen worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van het Cultuurfonds. De toerekening geschiedt op basis van de daarvoor geldende handreiking van het VFI. Model C op de volgende pagina geeft de uitkomst van deze toerekening. Het overzicht dat daarna volgt laat zien welke kostensoorten voor welk percentage aan de verschillende activiteiten zijn toegerekend.

Toerekening kosten eigen organisatie

	Cluster I	Cluster II	Cluster III	Beurzencluster	Kunst- en cultuureducatie	Europa/ Caribisch gebied		Totaal Doelstelling	Werving baten			Beheer en administratie	Totaal 2012	Totaal 2011
									FONDSENWERVING	ACTIES DERDEN	BELEGGINGEN			
Financiële bijdragen	4.779.997	8.119.160	3.246.409	1.402.680	2.493.681	5.415.543		25.457.471					25.457.471	29.320.706
UITVOERINGSKOSTEN EIGEN ORGANISATIE														
Publiciteit en communicatie	978	1.661	664	287	510	–		4.101	842.661	30.954	–	205.819	1.083.535	1.206.513
Personeelskosten	268.802	456.579	182.561	78.879	140.232	–		1.127.053	599.496	143.879	47.960	479.597	2.397.985	2.289.779
Huisvestingskosten	33.389	56.713	22.677	9.798	17.419	–		139.995	69.997	8.077	2.692	48.460	269.221	92.496
Kantoor- en algemene kosten	157.794	268.024	107.168	46.304	82.320	–		661.610	135.498	6.370	4.674	245.016	1.053.168	982.530
Afschrijving en rente	10.323	17.534	7.011	3.029	5.385	–		43.283	21.641	2.497	832	14.983	83.236	84.609
Kosten beleggingen	–	–	–	–	–	–			–	–	808.524	–	808.524	631.968
	471.286	800.511	320.081	138.297	245.866	–		1.976.042	1.669.293	191.777	864.682	993.875	5.695.670	5.287.895
Totaal	5.251.283	8.919.671	3.566.490	1.540.977	2.739.547	5.415.543		27.433.513	1.669.293	191.777	864.682	993.875	31.153.141	34.608.601

Kengetallen

Kosten fondsenwerving ten opzichte van baten fondsenwerving	14,6%	15,9%
Kosten beheer en administratie ten opzichte van totaal lasten	3,2%	2,7%
Totaal kosten eigen organisatie ten opzichte van activiteitenbudget	18,2%	17,5%

Toelichting Toerekening kosten eigen organisatie

	Totaal 2012	Toerekening aan:									
		Doelstelling		Werving baten		ACTIES DERDEN		BELEGGINGEN		Beheer en administratie	
	€	%	€	FONDSENWERVING %	€	%	€	%	€	%	€
Publiciteit en communicatie											
Communicatie algemeen	411.637			50%	205.819					50%	205.819
Communicatie afdelingen	4.557	90%	4.101	10%	456						
Publiciteit BankGiro Loterij	30.954					100%	30.954				
Fondsenwerving	636.387			100%	636.387						
	-----		-----		-----		-----				-----
	1.083.535		4.101		842.661		30.954				205.819
Personeelskosten	2.397.985	46%	1.127.053	26%	599.496	6%	143.879	2%	47.960	20%	479.597
Huisvestingskosten	269.221	52%	139.995	26%	69.997	3%	8.077	1%	2.692	18%	48.460
Kantoor- en algemene kosten											
Bureau en bestuurskosten	119.602									100%	119.602
Externe adviseurs	48.518			20%	9.704					80%	38.814
Kantoorbehoeften	84.831	52%	44.112	26%	22.056	3%	2.545	1%	848	18%	15.270
Automatisering	382.538	63%	240.999	17%	65.032	1%	3.825	1%	3.825	18%	68.857
Secretariaten afdelingen	387.067	90%	348.360	10%	38.707						
Bestuurskosten afdelingen	24.733	90%	22.260							10%	2.473
Commissies landelijk	5.880	100%	5.880								
	-----		-----		-----		-----		-----		-----
	1.053.168		661.610		135.498		6.370		4.674		245.016
Afschrijvingen	83.236	52%	43.283	26%	21.641	3%	2.497	1%	832	18%	14.983
Kosten beleggingen	808.524							100%	808.524		
	-----		-----		-----		-----		-----		-----
Totaal kosten	5.695.670		1.976.043		1.669.294		191.777		864.682		993.874

Personeelskosten

	Werkelijk 2012	Begroting 2012	Werkelijk 2011
Lonen en salarissen	1.740.939	1.775.000	1.710.720
Sociale lasten	244.093	210.000	224.576
Pensioenlasten	160.608	170.000	156.458
Werknemersverzekeringen	24.480	25.000	23.150
Opleidingen en deskundigheidsbevordering	35.671	54.000	49.199
Overige personeelskosten	192.195	194.000	125.676
	2.397.985	2.428.000	2.289.779

Afgezien van de jaarlijkse indexatie (1,56% in 2012) en de periodieke loonsverhogingen, zijn de lonen en salarissen niet gestegen.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2012 was het gemiddeld aantal werknemers 27 FTE (2011: 28 FTE).

Bezoldiging directeur

Het Prins Bernhard Cultuurfonds wordt geleid door een statutair bestuurder/directeur. Deze is eindverantwoordelijk voor het beleid en de realisatie van de doelstellingen op zowel provinciaal als landelijk niveau en in Europees verband. De directeur ontving in 2012 hiervoor een marktconforme beloning van € 157.872.

Naam	A. Esmeijer	Dienstverband	onbepaalde looptijd
Functie	Statutair bestuurder /directeur		40 uur fulltime periode: 1/1 - 31/12
Bezoldiging	JAARINKOMEN	2012	2011
	bruto loon/salaris	146.278	144.401
	vakantiegeld	11.594	11.469
	totaal	157.872	155.870
	SV lasten (wg deel)	8.518	7.162
	Belastbare vergoedingen	840	796
	Pensioenlasten (wg deel)	17.633	17.154
	Overige beloningen op termijn	9.473	9.348
		194.336	190.330

De directeur ontvangt geen dertiende maand, eindejaarsuitkeringen of andersoortige bonussen. Belastbare vergoedingen betreft een bijdrage in de ziektekostenverzekering, overeenkomstig het Arbeidsvoorwaarden Reglement dat van toepassing is voor alle werknemers van het Cultuurfonds. De Overige beloningen op termijn betreft een bijdrage in de levensloopregeling, welke is gekoppeld aan pensionering.

Het Cultuurfonds is aangesloten bij de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (vfi). Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 158.000 volgens de vfi Beloningsregeling. Het Cultuurfonds is een vermogensfonds. De bezoldiging van de directeur wordt betaald uit het rendement op eigen vermogen. Deze kosten komen dus niet ten laste van de inkomsten uit eigen fondsenwerving. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar Hoofdstuk 11 Financieel Beleid van het jaarverslag.

Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

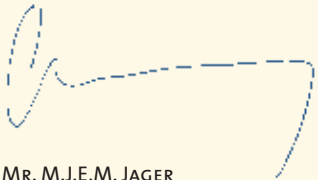
Bezoldiging Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht, College van Adviseurs en de leden van de vaste adviescommissies ontvangen voor hun werkzaamheden geen beloning. Ook zijn aan hen geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

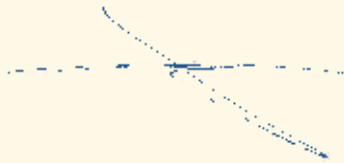
Amsterdam, 15 april 2013,

Raad van Toezicht

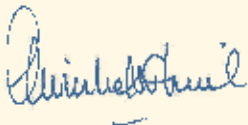
DR. A.H.G. RINNOOY KAN, VOORZITTER

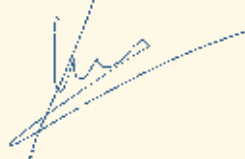
MR. M.J.E.M. JAGER

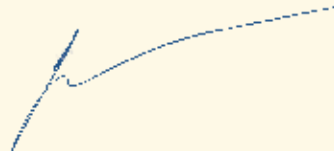
MW. S.J.F.M. SWINKELS-VAN THIEL

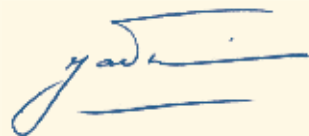
MR. I.H.J.M. VAN WAESBERGHE, VICE-VOORZITTER

MR. J.CH.L. KUIPER

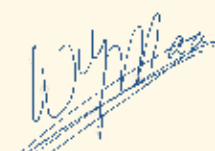
MW. DRS. J.A. TIMMER

MW. PROF. DR. S.J.C. HEMELS

MW. W.J. MAAS

MW. MR. H. TROOSTWIJK

Statutair bestuurder / directeur

MW. DR. A. ESMEIJER

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: De Directie en de Raad van Toezicht van Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds

Wij hebben de in dit verslag op pagina 80 tot en met pagina 110 opgenomen jaarrekening 2012 van Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de staat van baten en lasten over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (R1650). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant

toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de Richtlijn voor jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen (R1650).

Wij melden dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 15 april 2013
KPMG ACCOUNTANTS N.V.

S. Haringa RA

Bijlage

Leden van onze raden, commissies, besturen en afdelingen

Overzichtelijk op een rij: de leden van de Stichtingsraad (Raad van Toezicht, College van Adviseurs en Bestuur), adviescommissies en afdelingsbesturen. Plus het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied in 2012.

Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht hebben zitting tot 1 januari van de tussen haakjes vermelde jaartallen.

College van Gedelegeerden

DR. A.H.G. RINNOOY KAN (2013, voorzitter), universiteitshoogleraar Economie en Bedrijfskunde Universiteit van Amsterdam

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter Raad van Commissarissen Het Concertgebouw n.v.
Voorzitter Raad van Advies Stichting World Press Photo
Voorzitter Goede Doelen Platform
Voorzitter Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen
Voorzitter Raad van Toezicht EYE
Voorzitter Raad van Toezicht De Balie

MR. I.H.J.M. VAN WAESBERGHE (2014, vice-voorzitter), oud-lid Management Council ING Groep n.v.

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Advies Nederland Cares
Lid Raad van Advies Japanmuseum SieboldHuis
Voorzitter Stichting Het Paleisje

MR. J.CH.L. KUIPER (2014), oud-lid Raad van Bestuur ABN AMRO Bank n.v.

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Nexus
Voorzitter Stichting voor Ooglijders

Leden

MW. PROF.DR. S.J.C. HEMELS (2014), hoogleraar belastingrecht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, senior professional support lawyer Allen & Overy LLP

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Amsterdam Museum
Bestuurslid Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Lid wetenschappelijke begeleidingscommissie Geven in Nederland
Bestuurslid Vereniging Kunst Cultuur Recht

MW. W.J. MAAS (2014), algemeen directeur AVRO

Relevante nevenfuncties:

Commissaris bij ICare Producties
Lid bestuur BV Programmabladen AKN
Lid bestuur Stichting AKN
Vice-voorzitter bestuur Stichting Co-productiefonds Binnenlandse Omroep
Lid Commissie van Advies van het Conservatorium van Amsterdam
Lid Raad van Commissarissen (i.o., nu nog Raad van Advies) Haven Amsterdam
Lid Raad van Advies NINTES
Lid Raad van Advies Stichting Cosmicus
Lid Raad van Toezicht Unicef

MW. MR. H. TROOSTWIJK (2014), Staatsraad Raad van State

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid Stichting Afwikkeling Maror-gelden Overheid (SAMO)
Plv. lid College van Beroep voor het hoger onderwijs
Voorzitter klachtencommissie Centrum voor Hyperthermie

Leden vanuit de provinciale afdelingen

MR. M.J.E.M. JAGER (2014), oud-commissaris van de Koningin provincie Flevoland

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter Stichting Nationaal Erfgoed Hotel de Wereld
Lid bestuur Stichting Shahrzad News
Lid Raad van Toezicht MARIN Stakeholders Association
Voorzitter bestuur Stichting Fondsenbeheer Nederland
Lid bestuurlijke adviescommissie Natuuractiviteitencentrum Oostvaardersplassen, Staatsbosbeheer
Lid Comité van Aanbeveling Apollo Ensemble
Voorzitter Stichting Cultuurspoor NL

MW. S.J.F.M. SWINKELS-VAN THIEL (2015)

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter Stichting Gemerts Atelier
Penningmeester Stichting Monera

MW. DRS. J.A. TIMMER (2016), presentator, producent, interviewer

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid en presentator/
producent Stichting De Literaire
Hemel
Bestuurslid Stichting Pieter Roelf
Jeugdconcerten
Voorzitter Stichting Collegium Vocale
Drenthe
Lid Raad van Toezicht Museum
Kinderwereld Roden
Ambassadeur Museum Molen de
Wachter, Zuidlaren
Secretaris Stichting Zomerzinnen

Adviseur

DRS. A.A. FOCK, adviseur namens
de European Cultural Foundation,
managing director Foreman Capital

Relevante nevenfuncties:

Penningmeester European Cultural
Foundation
Penningmeester Vereniging
Rembrandt
Penningmeester Stichting Nationaal
Fonds Kunstbezit

Vergaderdata: 20 februari, 16 april,
18 juni, 22 oktober, 17 december

**Financiële Audit- en
Beleggingscommissie**

MR. J.CH.L. KUIPER, voorzitter
MR. I.H.J.M. VAN WAESBERGHE,
vice-voorzitter
DR. A.H.G. RINNOOY KAN
MR. J.E. BAUER
MW. DR. A. ESMEIJER, adviseur
DRS. J.H. VAN BEEM, ambtelijke
ondersteuning
MW. DRS. P.J. STROOPER RA, ambtelijk
secretaris

Vergaderdata: 20 februari, 16 april,
22 oktober, 17 december

Bestuur

MW. DR. A. ESMEIJER, statutair
bestuurder/directeur

College van Adviseurs

MR. J.E. BAUER (2013), voorzitter Raad van
Bestuur De Hartekamp Groep

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter Stichting Bijzondere
Leerstoelen Natuurbeheer
Voorzitter Vereniging Bedrijfstak
Zorg
Lid Raad van Commissarissen
Woningstichting Haag Wonen

PROF. DR. R.H. DIJKGRAAF (tot 1.7.12),
president Koninklijke Nederlandse
Akademie van Wetenschappen (KNAW),
hoogleraar Mathematische Fysica aan
de Universiteit van Amsterdam

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Teylers
Museum
Lid Raad van Toezicht Gerrit Rietveld
Academie
Lid Raad van Toezicht Van Gogh
Museum

PROF.DR. J.M. KOPPENOL (2014),
hoogleraar Oudere Nederlandse
Letterkunde aan de Vrije Universiteit
Amsterdam

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid Jan Wagenaar Stichting
Redactielid Neerlandistiek.nl

PROF.DR. V. MANUTH (2014), hoogleraar
Kunstgeschiedenis aan de Radboud
Universiteit Nijmegen

Relevante nevenfuncties:

Honorair conservator Nederlandse
Schilderkunst Zeventiende Eeuw,
Rijksmuseum Amsterdam
Voorzitter opleidingscommissie
Landelijke Onderzoeksschool
Kunstgeschiedenis
Lid Raad van Toezicht Rijksbureau
voor Kunsthistorische Documentatie
Lid Raad van Adviseurs Vereniging
Rembrandt
Lid Bestuur Golestan Stichting, NIAS
(KNAW)
Redactielid Oud Holland
Bestuurslid Stichting Nijmeegse
Kunsthistorische Studies
Bestuurslid jaarlijkse Horst Gerson-
lezing Rijksuniversiteit Groningen
Lid wetenschappelijk-
adviescommissie Bestandscatalogus
Nederlandse schilderkunst
zeventiende eeuw, Rijksmuseum
Amsterdam

H. VAN DER MEULEN (2013), directeur
Koninklijk Conservatorium Den Haag

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid Stichting Praemium
Erasmianum
Lid Raad van Toezicht Muziekgebouw
aan 't IJ
Bestuurslid Nederlandse
Vioolconcoursen
Bestuurslid Johan Wagenaar
Stichting
Bestuurslid Nederlandse Dansdagen
Bestuurslid Stichting Jong
Symfonisch Talent

PROF.DR. P. SCHNABEL (2016, vanaf 1.7.12), directeur Sociaal en Cultureel Planbureau

Relevante nevenfuncties:

Universiteitshoogleraar, Universiteit Utrecht
Penningmeester Koninklijk Concertgebouw Orkest
Lid Raad van Toezicht Museum Boijmans van Beuningen
Lid Raad van Toezicht Openlucht Museum
Lid Raad van Toezicht Museum Catharijneconvent
Voorzitter Bestuur Museum Bredius
Lid Raad van Adviseurs, Vereniging Rembrandt
Lid bestuur, Stichting Praemium Erasmianum
Lid bestuur, Stichting Vrede van Utrecht

J.W.A. VAN VEEN (2013), directeur Amsterdams Uitburo (a.i.), zakelijk directeur Ro Theater Rotterdam (a.i.)

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid act (belangenvereniging voor professionele acteurs)
Voorzitter Raad van Toezicht Theaterfestival
Voorzitter Springdance Festival
Voorzitter overlegstructuur Amsterdams Culturele Instellingen
Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Circolo

MW. DRS. M.J.H. WILLINGE (2014), adviseur Nederlands Architectuurinstituut

Relevante nevenfuncties:

Secretary General International Confederation of Architectural Museums
Lid bestuur Stichting Mart van Schijndel
Adviseur Stichting bonas
Adviseur Stichting Dom van der Laan

Adviescommissies

Adviescommissie Geschiedenis & letteren

PROF. DR. J.M. KOPPENOL, voorzitter, hoogleraar Oudere Nederlandse Letterkunde en Historische Nederlandse Letterkunde aan de Vrije Universiteit Amsterdam
MW. DR. E.G. VAN DEN BENT, docent archieven aan de Reinwardt Academie Amsterdam
PROF. DR. A.M. BEVERS, hoogleraar Cultuurwetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
PROF. DR. B.J.F. COLENBRANDER, hoogleraar Architectuurgeschiedenis en -theorie aan de Technische Universiteit Eindhoven
MW. PROF. DR. G.M.M. KUIPERS, hoogleraar Cultuursociologie aan de Universiteit van Amsterdam en bijzonder hoogleraar Studie van langetermijnprocessen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
DRS. M.P. VAN MAARSEVEEN, directeur Drents Museum (tot 1.7.12), daarna directeur museum Paleis Het Loo in Apeldoorn
DR. M.P.J. SANDERS, universitair docent Algemene Cultuurwetenschappen aan de Radboud Universiteit Nijmegen
MW. PROF. DR. C.G. SANTING, hoogleraar Middeleeuwse Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen
PROF. DR. H. TE VELDE, hoogleraar Vaderlandse Geschiedenis aan de Universiteit Leiden

Secretariaat: MW. DRS. H.A.M. DEJKERS
Vergaderdata: 14 februari, 8 mei, 11 september, 11 december

Adviescommissie Beeldende kunst

PROF. DR. V. MANUTH, voorzitter, hoogleraar Kunstgeschiedenis aan de Radboud Universiteit Nijmegen
P.G.A. VAN DEN BOSSCHE LIC., directeur-conservator Mu.Zee Oostende
MW. DRS. N.F.M. GAST, freelance kunsthistoricus en adviseur kunst in de openbare ruimte, conservator
DRS. F.P.J. GIERSTBERG, hoofd tentoonstellingen Nederlands Fotomuseum Rotterdam
MW. DRS. J. KIERS, directeur Museum Amstelkring Ons' Lieve Heer op Solder, directeur Bijbels Museum Amsterdam
MW. DR. J.A.H. REYNAERTS, conservator Schilderijen negentiende en twintigste eeuw, Rijksmuseum Amsterdam
MW. DR. M. SCHAVEMAKER, Hoofd Collecties en Onderzoek, Stedelijk Museum Amsterdam
MW. DR. M.W.F. SIMON THOMAS, senior conservator toegepaste kunst en vormgeving
MW. DRS. W.M. SÜTÖ, conservator Moderne en actuele kunst Stedelijk Museum Schiedam

Secretariaat: DRS. H. VAN STRATEN
Vergaderdata: 1 maart, 31 mei, 6 september, 22 november

Leden subcommissie Beeldende kunst

P.G.A. VAN DEN BOSSCHE, directeur-
conservator Provinciaal Museum
voor Moderne Kunst te Oostende
PROF. DR. T.M. ELIËNS, hoofd collecties
Gemeentemuseum Den Haag en
bijzonder hoogleraar industriële
vormgeving Universiteit Leiden
MW. DRS. N.F.M. GAST, adviseur kunst in
de openbare ruimte
MW. I. HANS, vormgever
MW. DRS. W.M. SÜTÖ, conservator
moderne en hedendaagse kunst,
Stedelijk Museum Schiedam
MW. DR. M. UNGER, kunsthistorica

Secretariaat: DRS. H. VAN STRATEN /
MW. H.E.G. VLUCCEN-HAMAEKERS
Vergaderdata: 1 maart, 6 september

Leden Beeldende Kunst beurzencommissie

P.G.A. VAN DEN BOSSCHE, directeur-
conservator Provinciaal Museum
voor Moderne Kunst te Oostende
MW. DRS. N.F.M. GAST, adviseur kunst in
de openbare ruimte
MW. DRS. W.M. SÜTÖ, conservator
moderne en hedendaagse kunst,
Stedelijk Museum Schiedam

Secretariaat: DRS. H. VAN STRATEN
Vergaderdatum: 31 mei

Adviescommissie Muziek

H. VAN DER MEULEN, voorzitter, directeur
Koninklijk Conservatorium Den Haag
MW. C. DULFER, saxofonist
A.E.L. HEIDWEILLER, artistiek directeur
Operamakers
R.M.F. VAN PEER, muziekjournalist
MW. DR. C.A. SMILDE, lector
kennisdomein Lifelong Learning
in Music & the Arts Prins Claus
Conservatorium
DR. J.E. VETTER, wetenschappelijk
medewerker Muziekwetenschap
aan de Universiteit van Amsterdam,
journalist
DRS. L.C. VLAARDINGERBROEK, artistiek
leider ZaterdagMatinee/klassieke
concerten van de omroep NPS

Secretariaat: MW. DRS. E. OVERWEEL
Vergaderdata: 8 maart, 28 juni,
4 oktober, 6 december

Leden Muziekbeurzencommissie

MW. M.M.F. VAN DEN AKKER, mezzo-
sopraan, hoofdvakdocent Prins Claus
Conservatorium, programmeur en
producent
D.P. DE GRAAF, saxofonist, componist,
artistiek leider van het Clazz
Ensemble, docent saxofoon
en ensemblespel jazz Codarts
Rotterdam
P. KOMEN, pianist, artistiek leider Peter
de Grote Festival
B.P. SCHNEEMANN, artistiek leider van
het Nederlands Blazers Ensemble,
hoofdvakdocent hobo Koninklijk
Conservatorium Den Haag

MW. C. THOMPSON, artistiek directeur
Amsterdam Sinfonietta

Secretariaat: MW. DRS. E. OVERWEEL
Vergaderdatum: 7 juni

Adviescommissie Theater

J.W.A. VAN VEEN, voorzitter, directeur
Amsterdams Uitburo (a.i.), zakelijk
directeur Ro Theater Rotterdam (a.i.)
DRS. S.M. AVEZAAT, directeur
Schouwburg De Lawei
DRS. L. BOHLMEIJER, presentator NCRV-
Radio
MW. DRS. D.G.P. CREMERS, dramaturg
MW. H.K.G. DRAAIJER, artistiek leider
Theatergroep Dox
MW. S.P. DEN HAMER, directeur EYE
L.W.M.G. VAESSEN, directeur De
Lindenberg

Secretariaat: MW. DRS. M. GROENINK
Vergaderdata: 16 februari, 14 juni,
11 oktober, 13 december

Adviescommissie Beurzen

PROF. DR. R.H. DIJKGRAAF (tot 1.7.12),
voorzitter, president van de
Koninklijke Nederlandse Akademie
van Wetenschappen (KNAW),
hoogleraar Mathematische Fysica
aan de Universiteit van Amsterdam

PROF. DR. P. SCHNABEL (vanaf 1.7.12),
voorzitter, directeur Sociaal en
Cultureel Planbureau

MW. PROF. DR. P.A. DYKSTRA, hoogleraar
Empirische Sociologie aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam

MW. PROF. DR. O.M. HEYNDERS, hoogleraar
Vergelijkende Literatuurwetenschap
aan de Universiteit van Tilburg

MW. DRS. M. HOOGENBOOM, lector
Kunstpraktijk en Artistieke
Ontwikkeling aan de Amsterdamse
Hogeschool voor de Kunsten

PROF. DR. F.J. VAN SLUIJS, emeritus
hoogleraar Chirurgie van
Gezelschapsdieren, vice-decaan
voor Onderwijs van de faculteit
Diergeneeskunde aan de Universiteit
Utrecht

PROF. DR. G. VAN DER STEENHOVEN (vanaf
1.11.12), hoogleraar Natuurkunde,
decaan faculteit Technische
Natuurwetenschappen aan de
Universiteit Twente

Secretariaat:

MW. H.E.G. VLUGGEN-HAMAEKERS
Vergaderdata: 8 juni, 6 november

Adviescommissie Monumentenzorg

MW. DRS. M.J.H. WILLINGE,
voorzitter, adviseur Nederlands
Architectuurinstituut

DR. J.C. BIERENS DE HAAN,
adjunct-directeur en hoofd
wetenschappelijke collectie Paleis
Het Loo Nationaal Museum,
bijzonder hoogleraar Erfgoed van
monument, tuin en landschap aan
de Vrije Universiteit Amsterdam

IR. M.A. DE BOER, bouwkundig adviseur
Bureau Weesperzijde

DRS. P.G.J. BREUKINK, directeur Stichting
Oude Groninger Kerken

MW. IR. H.C. BROUWER, senior architect
Rijksgebouwendienst, docent aan de
Technische Universiteit Delft

MW. DRS. ING. P.H.M. DEBIE, adviseur voor
tuin- en parksituatie

DR. IR. C.S.T.J. HUIJTS, directeur
Vereniging Hendrick de Keyser

MW. DRS. A.H. LAND, adviseur
erfgoededucatie en publieksbereik

J. NIEWEG, directeur Museumstoomtram
Hoorn-Medemblik

IR. E.J. NUSSELDER, restauratiearchitect,
bouwhistoricus, adviseur
Monumentenzorg

MW. DR. H.H. PIJZEL-DOMMISSE,
conservator oude kunstnijverheid
Gemeentemuseum Den Haag

Secretariaat: DRS. H.A. DIJKSTRA
Vergaderdata: 22 maart, 14 juni,
13 september, 29 november

Adviescommissie Natuurbehoud

MR. J.E. BAUER, voorzitter, voorzitter Raad
van Bestuur De Hartekamp Groep

DRS. W.H. FERWERDA, algemeen
directeur International Union for
the Conservation of Nature (IUCN)
Nederland

MR. DRS. P.C.G. GLAS, watergraaf
Waterschap De Dommel/voorzitter
Unie van Waterschappen

IR. D.G. HOUTGRAAF, hoofd sector
kennissuitwisseling bij de Rijksdienst
voor het Cultureel Erfgoed

DRS. E.J.F.B. VAN HUIS, directeur Naturalis

PROF. DR. J. VAN DER MEER, marien
ecoloog aan het Nederlands Instituut
voor Onderzoek der Zee, bijzonder
hoogleraar Populatie-ecologie van
het mariene milieu aan de Vrije
Universiteit Amsterdam

PROF. DR. IR. TH. SPEK, hoogleraar
Landschapsgeschiedenis aan de
Rijksuniversiteit Groningen

MW. DRS. A.L.L.M. VERBERS, projectleider
cultuurhistorie en aardkundig
erfgoed Landschapsbeheer
Groningen

MW. PROF. DR. L.E.M. VET, directeur
Nederlands Instituut voor Ecologie

DRS. T.J. WAMS, directeur Natuurbeheer
Vereniging Natuurmonumenten

Secretariaat: DRS. M. KAHLMAN
Vergaderdata: 3 april, 2 oktober,
4 december

Commissie Fondsenwerving & Communicatie

MW. PROF. DR. S.J.C. HEMELS, voorzitter,
hoogleraar Belastingrecht aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam,
senior professional support lawyer
Allen & Overy LLP

DRS. J.C. VAN DETH, oud-directeur
Hartstichting

MW. MR. E.I. KORTLANG, notaris de Clercq
Notarissen en voormalig voorzitter
KNB

MW. A. LANSBERG, directeur Holland
Financial Centre

MR. A.J.H.G. LOOMANS, charity manager
Rabobank

MW. DRS. C.M.L. HIJMANS VAN DEN BERGH,
bestuursvoorzitter Boer & Croon

F. VAN STEENIS, algemeen directeur
Nederlandse Staatsloterij

MW. S. STOLTE, voorzitter van Nederlands
Centrum voor Directeuren en
Commissarissen

Secretariaat: DRS. M. TUMMERS
Vergaderdatum: 14 november

Wertheimer-Stichting

Het bestuur van de Wertheimer-Stichting is ingesteld volgens de bepalingen in het testament van de schenker van het Wertheimer Fonds. De stichting adviseert het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds over de bestedingen uit het Wertheimer Fonds.

S. OPHOF, voormalig rector Koninklijke Scholengemeenschap Apeldoorn

MW. DRS. M.J. SANDERS-TEN HOLTE, voorzitter, honorair consul van de republiek Botswana in Nederland

MW. M. STIG, fotograaf

DRS. T.L. TROMP, secretaris/penningmeester, hoofd bestedingen en directiesecretaris Prins Bernhard Cultuurfonds

DR. J.B.J. TEEUWISSE, directeur Museum Beelden aan Zee

MW. PROF. DR. C.J.M. ZIJLMANS, hoogleraar in de Geschiedenis en theorie van de beeldende kunst van de nieuwste tijd aan de Universiteit Leiden

Secretariaat: DRS. H. VAN STRATEN

Vergaderdata: 10 januari, 6 november

Afdelingsbesturen

Afdelingsbestuur Drenthe

J. TICHELAAR, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Drenthe

S.B. DEKKER, vice-voorzitter, oud-hoofd Centrum Beeldende Kunst Drenthe

J.G. DE BOER, directeur Vastgoed De Boer
MW. F.B.M. KILIAN, beeldend kunstenaar, adviseur beeldende kunst

MW. J.H. VAN DER LAAN, burgemeester gemeente Noordenveld

MW. DRS. L. LANJOUW, cultureel ondernemer

C.C. VAN MEERTEN, hoofd projectbureau Centrum voor de kunsten in Zuidoost Drenthe (vanaf 1.2.12)

MW. A.H. NYSINGH, hoofd culturele zaken/kunsteducatie Noordoostpolder (tot 1.2.12)

DRS. H.F. VAN OOSTERHOUT, burgemeester gemeente Aa en Hunze (vanaf 1.2.12)

MW. DRS. J.P. PHILIPSEN, zelfstandig marketing consultant (vanaf 1.2.12)

P.H. SNIJDERS, burgemeester gemeente De Wolden / Hardenberg (tot 1.2.12)

MW. DRS. J.A. TIMMER (tot 1.2.12)

IR. H. ZWAVING, penningmeester, oud-accountmanager Dienst Landelijk Gebied (DLG) Drenthe, Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselbeleid (LNV)

Ambtelijk secretaris:

MW. DRS. J.Y.M. HABETS

Administratieve ondersteuning:

MW. R. DIJKSTRA-POPMA

Afdelingsbestuur Flevoland

L. VERBEEK, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Flevoland

DRS. J.W. DE VLETTER, vice-voorzitter, voorheen directeur woningcorporatie (tot 1.4.12)

MW. S. KRAMER-BROUWER, secretaris, oud-wethouder (tot 6.12.12)

MW. A. ROOSEDAAL, PR en kwaliteitsmanagement (tot 17.9.12)

V.J.M. SPRENKELS, zelfstandig consultant

MW. DRS. J.M.C. VAN BERKUM, directeur architectuurcentrum

C.H.A. DE KRUIJK, docent kunstvakken/CKV

MW. H. BINKSMA-MARTENS, ondernemer/galeriehouder, docent Textiel

H. KAPITEIN, docent beeldende vorming

R.A. RAUWS, communicatieadviseur, docent

B.J. HULTINK, IT-projectmanager

B. BRUG, penningmeester, galeriehouder

H. DIJKSMA, vice-voorzitter, toezicht-houder en adviseur (vanaf 1.4.12)

Ambtelijk secretaris: MW. H.M. SWEERTS

Afdelingsbestuur Fryslân

J.A. JORRITSMA, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Fryslân

J. DE HAAN, componist/dirigent

MW. DRS. G.M.J. VAN HEERBEEK, directeur Kunstuitleen Friesland

MW. T.A. HUISMAN, zelfstandig ondernemer Modyne bv

G.J.H. HEMMES, mediator

J.W. BOEKHOVEN, oud-burgemeester gemeente Nijefurd

Bestuursadviseur:

MW. MR. DRS. J.A. DE VRIES,

gedeputeerde provincie Fryslân

Ambtelijk secretaris:

MW. M.H.L. SUTMAN MEIJER

Administratieve ondersteuning:

MW. C. NIEUWHOF-KUIKEN

Afdelingsbestuur Gelderland

C.G.A. CORNIELJE, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Gelderland

DRS. J.C.G.M. BERENDS, vice-voorzitter, burgemeester gemeente Apeldoorn

D.G.J. FABIUS, raadsadviseur van de minister van Buitenlandse Zaken

DRS. M. NIBBERING, adviseur**

DRS. J.A. DE RUITER, burgemeester Zevenaar

DRS. P.M. CUYPERS, penningmeester, historicus*

P.R.J. DE BRUIJN, wethouder gemeente Wijchen

D.J. BOLT, musicus bij Het Gelders Orkest**

MW. M. SCHRIKS, uitgever

DRS. J.C.T.M. VAN LAARHOVEN, directeur Van Laarhoven musea en erfgoed**

DRS. A.J.M. ROOZEN, plv. directeur Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen (vanaf 1.3.12)**

MW. DRS. E.H.A. ROZENBOOM, senior deskundigheidsbevordering KCG Gelders Kenniscentrum voor Kunst en Cultuur (vanaf 1.3.12)**

Ambtelijk secretaris: MW. W.J. KUIT
Administratieve ondersteuning:
MW. H.J.T. DEN BESTEN

* voorzitter Voorbereidingscommissie

** lid Voorbereidingscommissie

Afdelingsbestuur Groningen

DRS. M.J. VAN DEN BERG, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Groningen

MW. H.K. POT, vice-voorzitter, burgemeester gemeente Appingedam

DRS. P. SIJERSMA, hoofdredacteur Dagblad van het Noorden

MW. C.A.M. VAN TRIGHT-STEURES, oud-directeur van IVAK Delfzijl

MW. M.G. SCHREUR, penningmeester, voorzitter college van bestuur Openbaar Onderwijsgroep Groningen

MW. DRS. M.F. VAN KLINKEN, teamcoördinator Centrum Beeldende Kunst

PROF. MR. DR. J.G. BROUWER, hoogleeraar Rechtsgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen

MW. A.M.G. KRIJGSHELD-SCHOLTENS, bestuursassistent Raad van Bestuur Lentis, redacteur Krödde

DR. J.P. REHWINKEL, burgemeester gemeente Groningen

J. BROUWER, directeur Kunstencentrumgroep Groningen

Ambtelijk secretaris:
MW. M. HARMSSEN

Administratieve ondersteuning:
K. BRUINING

Afdelingsbestuur Limburg

DRS. TH.J.F.M. BOVENS, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Limburg

MR. DR. A.H.A. LUTTERS, vice-voorzitter, adviseur

P.L.M. GERAETS RA, penningmeester, strategisch financieel adviseur Provincie Limburg

J.W.G. DERKX, stafmedewerker communicatie Limburgs Museum, publicist (tot 1.7.12)

MR. A.M.G. GRESEL, voorzitter Waterschap Peel en Maasvallei

MW. M.G.H.C. OOMEN-RUIJTEN, lid Europese Parlement

MW. DRS. C.A.M. HANSELAAR VAN LOEVEZIJN, burgemeester gemeente Roerdalen

DRS. W.E.E.M. VAN DAMME, directeur private banking ABN AMRO

L.M.J. REIJNDERS, musicus, componist

DRS. J.J. CRUCQ, secretaris, chef Kabinet van de CdK

L.M.M.H. IMKAMP, grafisch ontwerper en bestuurslid culturele organisaties (vanaf 1.6.12)

MW. J. SMEETS, journalist en zelfstandig ondernemer in de creatieve industrie (vanaf 30.3.12)

Ambtelijk secretaris:

MW. M.H.F.L. VAN EIJSEN

Administratieve ondersteuning:
MW. S.S.F. HOUBEN-ESSERS

Afdelingsbestuur Noord-Brabant

PROF. DR. W.B.H.J. VAN DE DONK, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Brabant

P. NEEB, vice-voorzitter, oud-burgemeester gemeente Halderberghe (tot 10.12.12)

MW. DRS. R.W. VERHOEF-BOUWKNEGT, penningmeester, biochemicus (tot 1.6.12)

MW. DRS. M.L.J. VAN SCHIJNDEL, directeur CBKV De Krabbedans

MW. A.J. SWINNEN, dansconsulent, trainer/coach

DRS. A. CLEMENT, musicus (tot 1.3.12)

O.B.W. DOUWES DEKKER, redactielid Brabant Cultureel

IR. A. WIJNEN, architect

PROF. MR. P.C.E. VAN WIJMEN, hoogleeraar natuurbeschermingsrecht

MW. DRS. G.A.M. SAS, docent

DRS. J. POST, vice-voorzitter, oud-directeur Philips Nederland (vanaf 1.7.12)

U.L.M. CARTENS, muziekconsulent (vanaf 1.4.12)

MR. A.M. ESSED, penningmeester, oud-gedeputeerde Provincie Noord-Brabant (vanaf 1.4.12)

Ambtelijk secretaris:

P.H.J.C. RUTGERS

Administratieve ondersteuning:

MW. D. VAN DER SANDEN-VAN OS

Adjunct ambtelijk secretaris:

MW. J. RUTTEN-NASS

Communicatieadviseur:

MW. O. RAAYMAKERS

Afdelingsbestuur Noord-Holland

J.W. REMKES, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Holland
DRS. R.A.P. WORTELBOER, penningmeester, chef Kabinet van de commissaris van de Koningin
MW. E.M. LUDENHOFF-VAN NIMWEGEN, theaterproducent/coördinator Zina-platform
MR. J.T.J. SCHAPER, oud-wethouder gemeente Hoorn
MW. E. ALVARES, medewerker programma's en projecten Theater Instituut Nederland
DRS. E.J. ROEST, burgemeester gemeente Laren
MW. IR. M.A. VERHOEF, vice-voorzitter, lid Raad van Bestuur Spirit
MW. MR. G.J.A. VALKERING, director International Affairs Tata Steel Nederland
MW. P.R. MIRRAHIMY, directeur Filmtheater De Fabriek

Ambtelijk secretaris:

MW. M. MEEUSEN MA

Administratieve ondersteuning:

MW. N.E. DORIGO MA

Commissie muziek

W. HAKHOFF
MW. DRS. G.J.D. SMIT-PASVEER
MW. M.A. DE VRIES
E. VAN ANDEL
P.J.M. SANDERS
MW. H.A. SMIT

Afdelingsbestuur Overijssel

MW. DRS. A.TH.B. BIJLEVELD-SCHOUTEN, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Overijssel
P.E.J. DEN OUDSTEN, vice-voorzitter, burgemeester gemeente Enschede
MR. J. MULDER, penningmeester, chef Kabinet commissaris van de Koningin
MW. I.E.C. BLANS, communicatiedeskundige
MW. DRS. H.J.W. BROKMEIER, oud-docent Klassieke talen
MW. J.M. VAN DAVENHORST-VAN DER HOORT, PR-medewerker
J.G. KRISTEN, oud-gedeputeerde
J. KROESSEN, directeur theater De Voorveghter
MWR. DRS. R.G. WELTEN, burgemeester gemeente Borne
MR. TH. BAKHUIZEN, oud-gemeentesecretaris
MR. J.R. VAN DIJK, zelfstandig organisatieadviseur

Ambtelijk secretaris:

MW. G.T.M. BRUGGEMAN

Administratieve ondersteuning:

MW. H. ALBERS

Afdelingsbestuur Utrecht

R.C. ROBBERTSEN, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht
DR. J. STRENG, vice-voorzitter, oud-burgemeester gemeente Abcoude
MW. MR. R.G. WESTERLAKEN-LOOS, penningmeester, burgemeester gemeente Lopik
MR. B. THOMAS, chef Kabinet van de commissaris van de Koningin

Ambtelijk secretaris:

MW. DRS. E.H.A.M. VLEMMINGS

Adviseur:

MW. M.C.T. STOLKER MA

Adviescommissie

DR. J. STRENG, voorzitter, oud-burgemeester gemeente Abcoude
MW. DRS. E. HANSELAAR, programma-directeur Theater Aan de Slinger
MW. DR. A.M.E.L. HOOGENBOOM, universitair hoofddocent Kunst en Cultuurwetenschap aan de Universiteit Utrecht
MW. DRS. K.D.N. KUYPERS, muziek-consulent ZIMIHC
DR. K. VAN VLIET, rijksarchivaris in de provincie Utrecht
M.W. KENTGENS, directeur Museum De Ronde Venen

Afdelingsbestuur Zeeland

MW. DRS. K.M.H. PEIJS, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Zeeland
E.J.M. WIJFFELS, penningmeester
MW. MR. M.J.P. HEUVELMANS, notaris
C.R.M.M. LINSSEN, oud-wethouder gemeente Goes
MW. L.W.D. GELUK-POORTVLIET
MW. DRS. S. DE SMIT, regiodirecteur Zeeuwse Muziekschool
MW. DR. J.C. DEKKER, historicus, directeur Inhistory

Ambtelijk secretaris:

MW. DRS. A.H.C. KEIJZER

Adjunct-secretaris:

MW. K. LOUWERSE

Administratieve ondersteuning:

MW. C. GIDEONSE

Financieel adviseur: D. JANSE

Afdelingsbestuur Zuid-Holland

J. FRANSSEN, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland
MR. K.E. VAN GINKEL, vice-voorzitter, zakelijk directeur Rijksmuseum
MW. DRS. L.E.J. ENGERING AARTS, penningmeester, zelfstandig adviseur
MW. DRS. G.W. BOUMA, beleidsadviseur Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur
W.H. DE GELDER, openbaar bestuurder
DRS. P. VAN DER KLOOSTER, directeur / programma-leider Architectuurstudie Rotterdam
DRS. H.M. VAN DEN HOEK OSTENDE, directeur Kunstpunt Gouda
DRS. A.A.M. BROK, burgemeester Dordrecht

Ambtelijk secretaris:
mw. drs. M.E. STRUVING

Adjunct-secretaris:
M.H. BONEMEIJER

Administratieve ondersteuning:
MW. A.L. LUBBERS

Commissie Noord

W.H. DE GELDER, voorzitter
P. CORNELISSEN
MW. M.S. VAN DIJK
J.G. DE HAIR
DRS. P. VAN DER KLOOSTER
MW. M. VAN KLAVEREN

Commissie Zuid

MW. N. BETTONVIEL
MW. DRS. G.W. BOUMA, duo-voorzitter
DRS. H.M. VAN DEN HOEK OSTENDE, duo-voorzitter
DRS. O. VAN DER PLUIJM
MW. DRS. J.M. SNIKKERS
MW. B.E. VAN WOENSEL

Contactpersonen bij de provincies

Drenthe: DRS. B.F. POTJER, hoofd stafgroep Kabinet
Flevoland: J.C. HELDER, hoofd stafgroep Kabinet
Fryslân: MW. DRS. G.E. KRAAK, hoofd afdeling Sociaal Culturele Identiteit
Gelderland: DRS. H. STEENBERGEN, hoofd afdeling Subsidieverlening
Groningen: MW. MR. G.E. BOERMA, hoofd Communicatie en Kabinet
Limburg: MR. A.C.J.M. DE KROON, algemeen directeur provincie Limburg
Noord-Brabant: IR. F.J.L. VAN DOOREMALEN, directeur sco
Noord-Holland: DRS. R.A.P. WORTELBOER, sectormanager Kabinet
Overijssel: MR. J. MULDER, chef Kabinet en
MW. DR. ING. G.J.M. VOS, hoofd Eenheid Bestuurlijke Aangelegenheden
Utrecht: MR. B. THOMAS, hoofd Kabinetszaken
Zeeland: R.R. WESTERHOUT, clustercoördinator Cultuur en Jeugd
Zuid-Holland: DRS. H.R. KOSTER, hoofd bureau Cultuur

Bestuur Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

Curaçao

MW. M. RUSSEL-CAPRILES (voorzitter)
MW. E.J. PAGE-ARRINDELL (secretaris)
MW. M. SMEETS-MUSKUS (wnd. secretaris)
DHR. MR. W. VAN BOKHORST (2e wnd. secretaris)
DHR. G.F.M.A. SCHOB, AA (penningmeester)
DHR. DRS. S.M. DE SOLA (wnd. penningmeester)
MW. A.J. BROERTJES (lid dagelijks bestuur)
creatief coördinator: DHR. W.R.F. CUIEL

Aruba

MW. A.C. VAN ROMOND (wnd. voorzitter)
DHR. DRS. ING. E.N. LOPEZ RA
MW. L.B. CROES
DHR. DRS. F.R. SINT JAGO
MW. M.E. HAGE-BARBOUR
DHR. F.W. GIEL

Bonaire

MW. DR. L.A. EMERENCIA

St. Maarten

MW. DRS. J. WUITE
DHR. R.J. THOMPSON

St. Eustatius

DHR. G. BERKEL, BSC

Saba

DHR. J.G.A. JOHNSON, MEd

Prins Bernhard Cultuurfonds

Postbus 19750
1000 GT Amsterdam
(020) 520 6130
www.cultuurfonds.nl
info@cultuurfonds.nl

Het Prins Bernhard Cultuurfonds
is beneficiant van de
BankGiro Loterij en De Lotto.

Ons jaarverslag is ook
online te raadplegen via
[www.cultuurfonds.nl/
jaarverslag](http://www.cultuurfonds.nl/jaarverslag)

COÖRDINATIE Afdeling Communicatie,
Prins Bernhard Cultuurfonds
EINDREDACTIE Vera Ros
VORMGEVING Marcel Bakker, De Ontwerperij
DRUK Calff & Meischke, Amsterdam

